

Siemenluettelo 2006

MAATIAINEN ry

Maatiainen – Det lantliga kulturarvet ry

Maatiainen ry on perustettu vuonna 1989. Yhdistys pyrkii säilyttämään vanhat viljely- ja koristekasvit eli maatiaiskasvit sekä alkuperäiset kotieläinrodut eli maatiaiseläimet. Lisäksi yhdistys haluaa vaalia perinnemaisemia.

Yhdistyksen toimisto

Osoite	Stenbäckinkatu 10, 00250 HELSINKI
Puhelin	(09) 477 5331 (ke klo 12–17)
Sähköposti	maatiainen.ry@saunalahti.fi
Kotisivut	www.maatiainen.fi
Aukioloajat	Pyrimme pitämään toimistoa auki keskiviikkoisin klo 12–17. Ennen kuin tulet käymään, soitathan tarkistaaksesi, että joku on paikalla!

Toimisto sijaitsee Helsingin Taka-Töölössä lähellä Naistenklinikkaa. Tienoille pääsee Mannerheimintietä pitkin kulkevilla busseilla ja raitiovaunuilla sekä Topeliuksenkatua kulkevilla busseilla.

Jäsenyys	Yhdistyksen jäseneksi voi liittyä ottamalla yhteyttä toimistoon kirjeellä, sähköpostilla tai puhelimella. Sanele nimesi ja osoitteesi hitaasti puhelin-vastaajaan!
Jäsenmaksu	Vuoden 2006 henkilöjäsenmaksu on 25 e, opiskelijat 18 e ja perhejäsenet (varsinaisen jäsenen ohella) 11 e.
Tilinumero	SAMPO 800014–2097969

Maatiainen ry

- julkaisee neljä kertaa vuodessa ilmestyvää jäsenlehteä,
- järjestää kursseja ja yleisöluentoja,
- välittää maatiaiskasvien siemeniä,
- neuvoo ja opastaa jäseniään (noin 1 500),
- järjestää retkiä kotimaahan ja matkoja ulkomaille,
- järjestää taimitpäivät keväisin ja syksyisin,
- toimii monin tavoin maatiaiskotieläinten säilyttämisen puolesta.

Maatiainen ry:n Siemenluettelo 2006

Kansi: Humala (*Humulus lupulus*), vuoden 2006 maatiaiskasvi

teksti Leila Karppinen ja Pirkko Kahila

taitto Johanna Onnela

Siemeniä, elämyksiä, tarinoita, kysymyksiä!

Maatiaisien siemenluettelo on varma keväänmerkki. Mikäpä onkaan parempi tapa valmistautua kesään kuin siementen tilaaminen!

Maatiaisien siemenet ovat kotimaisia. Aikanaan siemenistämme kasvaneet kasvit myös tekevät uusia siemeniä täällä Suomessa. Puutarhaharrastus on elävän kulttuuriperinnön vaalimista ja siinä tarvitaan jokaista meistä.

Osa Maatiaisien siemenistä on vanhoja kantoja. Vanhimpia makuja pääsevät kokemaan kaskinauriin ja härkäpavun kasvattajat. Vanhojen puutarhojen tuoksuun vievät vaikkapa tarhaillakko ja iisoppi. Muistojen puutarhan kukaloistoa ovat monet akileijat ja kellot. Ja mitäpä olisi perinnepuutarha ilman harjaneilikkaa, harmaamalvikkia ja ruskoliljaa?

Yleisestäkään kasvista ei aina löydy siemeniä, ei ainakaan helposti. Tämän vuoden maatiaisikasvi on humala, ja humalan siementä meille tuli erittäin vähän. Asialle on historiallis-kasvitieteellinen selitys.

Humalaa on Suomessa viljelty keskiajalta lähtien. Humala onkin ensimmäisiä puutarhakasvejamme. Maunu Eerikinpojan maalaissa vuodelta 1347 ja kuningas Kristofferin laissa vuodelta 1442 on määräykset humalan

kasvattamisesta ja sen laiminlyönnin seurauksista. Vuosisatojen ajan kruunulle maksettiin veroja humalana. Laki määräsi, kuinka monta humalasalokoa kussakin talossa piti oleman. Siemeniä löytyy kuitenkin harvoin, koska viljeltyt humalat ovat kaikki emiyskilöitä. Humalasta käytetään vain emikukinnot eli humalankävyt. Hedeyksilöitä humalatarhassa ei suvaittu, sillä emikukkien pölyttymisen heikentää humalakäpyjen aromia.

Lapsuuteni uimapolku sivusi paikkaa, missä humalat – kuin Iiaanit Tarzan-elokuvien viidakossa – kasvoivat leppien ja koivujen rungoilla. Villiintyneen humaliston vieressä oli muistona sukutalon vanhasta riihestä uuni, jonka päällä kasvoi suuri koivu. Ei siitä juuri puhuttu, kun serkkulauman kanssa ohi kirmattiin, mutta muistiin jäi kuva oudosta paikasta. Milloinkohan sekin humalisto siihen itäisen Suomen pikkukylään istutettiin, mistä taimet saatiin ja mitä kaikkea humalan kanssa touhuttiin? Voivatko samat humalakasvit säilyä satoja vuosia?

Tuskin sentään. Humalistotkin tarvitsevat ihmisensä korvaamaan palettuneita taimia, raivaamaan ryteikköjä, pystyttämään salkoja, jakamaan juurakoita. Onnellisia puutarhapäiviä!

Liisa Jääskeläinen

MAATIAISEN SIEMENVÄLTYS

Maatiainen ry on välittänyt kotimaisia siemeniä vuodesta 1990 alkaen. Jäsenet keräävät siemeniä hyviksi havaitsemistaan kasveista ja lähettävät ne yhdistykselle syksyn mittaan. Yhdistyksessä lähetykset tarkastetaan, kirjataan ja siemenet pussitetaan annoksiin. Siemenluettelo ilmestyy kevättalvella.

Siemenvälityksen pyrkimyksenä on tukea ja edistää perinne- ja maatiaisikasvien sekä kotimaisten luonnonkasvien viljelyä ja lisäämistä. Tarjonta on kautta vuosien painottunut koriste- ja luonnonkasveihin, mutta aina mukana on ollut myös muutamia arvokkaita ja mielenkiintoisia hyötykasvien kantoja, kuten kaskinaurista, härkäpapua ja sipuleita – niin nytkin.

Kaikki tässä luettelossa mainitut kasvikkannat eivät suinkaan ole vanhoja tai maataisia vaan tarjolla on pal-

jon myös nuorien eli 10 viime vuoden aikana ulkomailta tuotujen kasvikkantojen siemeniä. Nämä ovat mukana monipuolisuuden vuoksi ja kokeilumielessä eräänlaisina "tulevaisuuden maatiaisikasveina". Ja joka tapauksessa kaikki tämän luettelon siemenet ovat Suomessa kasvatteja. Kun kasvi – mikä tahansa – viihtyy oloissamme niin hyvin, että kasvaa ongelmitta ja ehtii kypsytää siemenensäkin lyhyen kesämme aikana, siinä on maatiaiskasvin aineista!

Paljon on maailmassa hyviä kasveja, silti on syytä muistaa suomalaisten vanhojen maatiaisikasvien suuri arvo. Pidättehän vanhimpia tarjolla olevia kasvikkantoja niiden ansaitsemassa arvossa kasvattamalla ja vaalimalla niitä erityisellä huolella!

TILAUSOHJEET

Siemenet tilataan luettelon keskellä olevalla lomakkeella, jonka voitte lähettää postissa tai faksilla. Voitte tilata myös sähköpostilla, kunhan kirjoitatte viestiin samat tiedot kuin tilauslomakkeessa on. Puhelimitse emme valitettavasti pysty ottamaan vastaan tilauksia kuin hätätapauksessa.

Siementen hinnat

Siemenluettelon 2006 siemenet maksavat Maatiainen ry:n jäsenille 1,50 euroa / annospussi, *paitsi* jos kyseisen kasvin kohdalla muuta mainitaan

muille 2,00 euroa / annospussi, *paitsi* jos kyseisen kasvin kohdalla muuta mainitaan

Toimituskulut

Siemenlaskuun lisätään aina toimituskuluja 3,50 euroa. Suosikaa kimppatilauksia, säästätte toimituskuluissa!

Siementen toimittaminen ja maksaminen

Siemenet lähetetään tilaajille tilausten saapumisjärjestyksessä. Postitamme siemenet tilaajan osoitteeseen, mukana seuraa lasku. Muistakaa maksaessanne ehdottomasti käyttää viitenumeroa. Toimittamistapamme on käytävä ja joustava sekä tilaajien että yhdistyksen kannalta.

Takuu ja siemenpussin tunnistenumero

Siemenpussissa olevasta numerosarjasta käy ilmi kaksi asiaa. Alkuosa 1076 on Maatiainen ry:n pakkaamonumero.

Numerosarjan loppuosaa on siemenen eränumero, joka kertoo tarkasti mistä siemenestä on kyse. Säilyttäkää siemenpussi ja ottakaa yhteyttä Maatiaisen toimistoon, jos siemenet eivät idä kylvöohjeiden huolellisesta noudattamisesta huolimatta.

Siemenluettelo 2006 on voimassa seuraavan luettelon (2007) ilmestymiseen saakka – kuitenkin yksittäisen siemenen kohdalla vain niin kauan kuin ko. siementä riittää.

Hyvät siementen kerääjät!

Maatiaisen siemenvälitys toteutuu lähes yksinomaan siementen kerääjien lahjoitusten turvin.

Kaikki lähettämänne itämiskelpoiset siemenet käytetään hyödyksi parhaaksi katsomallamme tavalla. Osa niistä pääsee omalla numerolla siemenluetteloon, osa keto- ja niittyseoksiin ja osa esimerkiksi vauhdittamaan jäsenhankintaa messuilla. Itävyytensä hyvin säilyttäviä siemeniä välitämme useanakin vuotena.

Kerääjä voi valita luettelosta yhtä monta siemenannosta kuin on lähettänyt eri siemeneriä. Tilauslomakkeessa on kohta, jossa asiasta kannattaa mainita.

Lämpimät kiitokset teille kaikille ahkerille siementen kerääjille!

MERKKEJÄ & LYHENTEITÄ

Kasvikannan ikä Suomessa viljeltyinä on merkitty seuraavasti:

x = selvästi alle 10 vuotta, nuori kanta
xx = 10–20 vuotta, nuorehko kanta
xxx = yli 20 vuotta, vanha kanta
xxxx = yli 50 vuotta, hyvin vanha kanta
lk = luonnonkanta

Luonnonkasveilla ei ole ”ikää”, nehan ovat kasvaneet täällä aina ja sopeutuneet oloihimme.

Puuvartistista kasveista rastian määrä kertoo sen yksilön iän, josta siemenet on kerätty.

aur = aurinkoinen kasvupaikka
pvar = puolivarjainen kasvupaikka
var = varjainen kasvupaikka

E-S = Etelä-Suomi
K-S = Keski-Suomi
P-S = Pohjois-Suomi
E-K-S = yhdistelmäerä, samassa erässä siemeniä Etelä- ja Keski-Suomesta
K-P-S = yhdistelmäerä, samassa erässä siemeniä Keski- ja Pohjois-Suomesta
ap. = alunperin

KYLVÖOHJEITA

Monivuotisten kasvien lajikuvausten lopussa "Kylvö"-sanana perässä olevilla kirjaimilla viitataan seuraaviin kylvöohjeisiin.

A Siemenet itävät helposti ja nopeasti (1-3 viikossa) kosteaan, lämpimään maahan päästyään. Kylvä touko-kesäkuussa ulos kylvöpenkkiin tai -laatikkoon.

B Siementen itämisessä on vaihtelua kasvukannoittain ja vuosittain. Joskus siemenet itävät helposti (kuten A), usein kylmäkäsitely on kuitenkin paikallaan itämisen nopeuttamiseksi ja tasaistamiseksi. Kylvä huhtikuun alussa ruukkuun tai laatikkoon ja vie kylvös ulos suojaiseen paikkaan (harso päälle). Huolehdi tasaisesta kosteudesta. Siemenet itävät kevatkesällä sään lämmettyä.

C Siemenet eivät idä ilman kylmäkäsitelyä. Niille järjestetään keväällä 6–8 viikon pituinen keinotekoinen kylmäkäsitely (ks. ohjeet alempana) TAI ne kylvetään syksyllä ulos ja annetaan luonnon hoitaa kylmäkäsitely. **Huom! Puuvartiset** kasvit tarvitsevat keväällä 2–3 kuukautta kestävästä kylmäkäsitelystä. Usein paras tulos saadaan, kun siemenet kylvetään syksyllä ulos.

D Saattaa olla vaikeasti itävä laji. Keväällä tehty kylmäkäsitely ei useinkaan tehoa. Parasta kylvää heinäkuussa ulos maahan tai astiaan. Multa ei saa kuivua kertaakaan. Siemenet saavat osakseen ensin lämpökauden ja talvella kylmäkauden ja itävät seuraavana kesänä.

H Hernekasvien heimoon (*Fabaceae*) kuuluvien kasvien siemenet itävät periaatteessa A-kohdan mukaan. Kovia siemeniä kuitenkin liotetaan vedessä yön yli ennen kylvöä. Taimien juuret kärsivät koulumisesta, joten siemenet on parasta kylvää suoraan kasvupaikalle tai yksittäin turveruukkuihin.

SIEMENTEN KYLMÄKÄSITELY

Lukuisten monivuotisten kasvilajien kuivat siemenet ovat itämislevossa. Tämä tarkoittaa käytännössä sitä, etteivät siemenet idä ennen kuin ovat saaneet "herätyksen", kylmäkäsitelyä.

Luonnon siemenet saavat tuon "herätyksen" syksyn ja kevään viileiden kausien aikana, kun siemen on kos-

teassa maassa. Pihatarhuri voi matkia luonnon järjestystä kylvämällä siemenet syksyllä ulos kylvöpenkkiin tai laatikoihin. Siemenet itävät yleensä seuraavan kesän alussa. Jos päätätte tehdä näin, varastoikaa tänä keväänä hankkimanne siemenpussit väljästi ilmaviini muovirasioihin jääkaappiin tai kylmiöön odottamaan syksyä. Viileässä paikassa siemenet säilyvät tuoreina.

Useimmiten pihatarhuri haluaa kuitenkin saada kevat- tai vella ostamansa siemenet taimiksi heti tulevana kesänä. Silloin siemenille on tavalla tai toisella järjestettävä 6–8 viikkoa kestävä kylmäkausi. Yksinkertaisinta on kylvää siemenet laatikoihin tai ruukkuihin kosteaan turvehiekkaseokseen maaliskuussa tai huhtikuun alussa. Kylvöastioita pidetään ensin reilu viikko huoneenlämmössä, minkä aikana siemenet hieman pehmenevät. Sitten astiat viedään ulos suojaiseen paikkaan: lumen alle, kuusen alle, lämmittämättömään liiteriin, autokatokseen... Jos ulkoämpötila pysyy kuukauden verran rajoissa -3 +5 °C, kaikki sujuu hyvin. Yö- ja päivälämpötilan reipas vaihtelu on yleensä vain eduksi siemenille.

Jos on pitkään kovia pakkasia tai sitten sää lämpeenee yllättäen ennen aikojaan, kylvöastiat on parasta viedä juureskellariin tai muuhun tasaisen kylmähkön paikkaan. Valoa ei kylmäkäsitelyssä tarvita, mutta jos jotkin siemenet alkavat itää jo kellarissa, astia täytyy heti siirtää valoisaan, puolilämpimään (10–15 °C) paikkaan.

Viimeistään toukokuussa kylvöastiat siirretään ulos sellaiseen puolivarjoisaan paikkaan, jossa niitä on helppo käydä hoitamassa ja tarkkailemassa. Kastellaan sopivasti, mullan täytyy pysyä tasaisen kosteana koko kylmäkäsitely- ja itämisaika! Jos kaikki on sujunut hyvin, siemenet itävät alkukesällä säiden lämmetessä.

Vaihtoehto: kylmäkäsitely pusseissa

Siementen kylmäkäsitely voidaan tehdä pienessäkin tilassa pusseissa. Jokainen siemenannos sekoitetaan puoleen desilitraan kosteaan turvehiekkaseosta ja suljetaan pieneen muovipussiin. Pussit kootaan muovilaatikkoon väljästi pystyyn. Laatikkoon pidetään huoneenlämmössä viikko ja viedään sitten kellariin, kuistille tms. Jääkaappi on yleensä liian lämmin (8–12 °C) paikka. Optimaalimpi lämpötila kylmäkäsitelyä aikana on 1–5 astetta.

Kymmenen päivän välein pussit avataan, kosteus tarkistetaan ja sisältöä pöyhittäen. Siementen pitää olla kylmässä 6–8 viikkoa. Kylmäkausi kannattaa ajoittaa siten, että sen loputtua pussien sisältö voidaan kaataa ulos kylvöpenkkiin tai -laatikkoon.

Perennat eli monivuotiset puutarhakukat

VALKOUKONHATTU / elfenbenstormhatt

Aconitum 'Ivorine'

Aikaisemmin aitoukonhatun lajike. Korkeus 80–90 cm. Vaaleanvihreät, karvaiset, liuskaiset lehdet. Puhtaanvalkoiset, tähkämäiset, harvahkot kukinnot heinä-elokuussa. Pvar, ravinteikas, kalkkipitoinen multamaa. Myrkyllinen. Kylvä: C

Kanta: xx? (siemeniä on vähän)

AITOUKONHATTU / stormhatt

Aconitum napellus subsp. *lusitanicum*

Harvinainen perinnekasvi. Korkeus 80–120 cm, tummat, sormiliuskaiset lehdet. Tummansiniset kukat tähkämäisessä, (lähes) haarattomassa kukinnossa heinä-syyskuussa. Pvar, tuore multamaa. Myrkyllinen. Kylvä: C
Kannat: (ovat todennäköisesti aitoukonhattuja eivätkä tarhaukonhattuja)

- a) xxxx P-S "Tornio", tiivis kukinto, hyvä kuivakukkanakin
- b) xxx K-S/P-S "Pietarsaari"
- c) xxxx E-S

TARHAUKONHATTU / trädgårdsstormhatt

Aconitum x stoerkianum (aik. *A. x cammarum*)

Tuttu jokapihan perinnekasvi. Korkeus 80–120 cm, tummat, sormiliuskaiset lehdet. Tavallisimmin tummansiniset, lajikkeilla valkoiset tai vaaleansiniset kukat monihaarisessa kukinnossa heinä-syyskuussa. Pvar, tuore multamaa. Kylvä: C

- Kannat: a) xx 'Album', valkoinen
b) xx vaaleansininen, löytyi valkoisten ukonhattujen siemenkylvötaiemien joukosta

UKONHATTU / stormhatt

Aconitum soongaricum

Ukonhattulaji Venäjältä. Korkeus 100–150 cm, tummat, sormiliuskaiset lehdet. Tummansiniset kukat monihaarisessa kukinnossa heinä-syyskuussa. Pvar, tuore multamaa. Myrkyllinen. Kylvä: C.

Kanta: xx?

UKONHATTU, keltakukkainen / stormhatt

Keltakukkaisia *Aconitum*-lajeja ovat mm. kuu- (*A. anthorara*), kelta- (*A. lycoctonum* subsp. *lycoctonum*, aik. *A. vulparia*) ja etelänukonhattu (*A. lycoctonum* subsp. *neapolitanum*, aik. *A. lamarckii*). Ne muistuttavat toisiaan melko lailla. Korkeus 80–120 cm, tummat, sormiliuskaiset lehdet. Vaaleankeltaiset, korkean kypärämäiset kukat heinä-syyskuussa. Pvar, tuore multamaa. Kylvä: C
Kannat: Siemenistä päätellen a ja b ovat eri lajeja, mutta mitä lajeja... kokeilkaa!

- a) xx ilmeisesti keltaukonhattu
- b) xx

LÄNNENKONNANMARJA / amerikansk trolldruva

Actaea rubra

Luonnonperenna Pohjois-Amerikan koillisosasta. Leveä, monivartinen, 40–50 cm. Isot, sormiliuskaiset lehdet. Pienet valkoiset kukat tertuissa kesäkuussa. Loppukesällä kypsyvät kiiltävänpunaiset marjat ovat hyvin koristeelliset, tosin myrkylliset. Peittokasviksi puiden ja pensaiden alle, pohjoisseinustoille, metsäpuutarhaan. Var, tuore multamaa. Kylvä: C. Kanta: xxx P-S

LIUSKASKORUUSU / flerårig stockros

Alcea ficifolia

Siperiasta kotoisin oleva salkoruuuslaji. Korkeus 1,5–1,8 m. Lehdet liuskaiset, kolmisormiset, viikunapensasta muistuttavat – siitä latinankielen *ficifolia*, viikunalehtinen. Kukat suuret, yksinkertaiset, usein kaksiväriset. Mainitaan ruotsalaisissa, englantilaisissa ja saksalaisissa teoksissa tarhasalkoruuusua kestävämmäksi. Meillä varminta kohdella kaksivuotisena, mutta saattaa viihtyessä äityä monivuotiseksi. Kasvupaikka ja kylvä kuten seuraavalla. Kanta: x liuska- ja tarhasalkoruuusun risteys. Kukien värit vaaleasta tummanpunaiseen, vaaleilla usein vihertävä keskusta. Lehdet joko liuskaiset tai ehjät.

TARHASALKORUUSU / stockros

Alcea rosea

Pihan keskipiste. Varret 1,5–2,5 m, suuret lehdet. Upea kukinta heinäkuusta syysmyöhälle. Kaksivuotinen: kylvä

juhannuksena, kukinta seuraavana kesänä. Lehtiruusu-
keet suojataan havuilla maan jäädyttyä syksyllä. Koho-
penkki tai rinne, josta liikavesi valuu pois. Saattaa elää
montakin vuotta, jos kasvupaikka on sopiva ja talvet leu-
toja. Aur, ravinteikas, kuohkea, muheva maa.

Kannat: kaikilla yksinkertaiset kukat

- a) xx valkoinen
- b) x "musta" eli hyvin tumman punainen
- c) x monipuolinen seos punasävvyjä

UKKOLAUKKA / kirgislök

Allium hollandicum (aik. *A. affatunense*)

Komea laukka, pitkät kukkavarret jopa 1 m. Pallon-
pyöreät, liilanpunaiset kukinnot touko-kesäkuussa. Sipulit
on parasta istuttaa kukkatarhaan muiden perennojen se-
kaan, jotta ukkolaukan kuihtuvat lehdet peittyvät muuhun
kasvustoon. Voi käyttää leikko- tai kuivakukkana. Aur-
pvar, tuore hiekkamultamaa. Kylvö: C (syyskylvö tuottaa
parhaan tuloksen).

Kanta: xx

SIPERIANLAUKKA

Allium obliquum

Vihertävänkeltaiset, keskikokoiset, lähes pallomaiset
kukinnot kesä-heinäkuussa. Korkeus 50–80 cm. Aur, lä-
päisevä ja kuohkea maa on kaikkein mieluisin, on menes-
tynyt myös kosteassa savimaassa. Voi käyttää leikko- tai
kuivakukkana. Kylvö: B (syyskylvö tuottaa parhaan
tuloksen).

LEHTOLAUKKA / berglök

Allium oreophilum

Harmaanvihreät, leveät lehdet. Korkeus 15–20 cm. Ruu-
sunpunaiset, tähtimäiset kukat harvahkossa kukinnossa.
Kukinta kesäkuussa. Aur, kuivahko, ravinteikas ja hiek-
kainen multamaa. Pensasryhmiin, kivikkoon. Leviää hel-
posti siemenistä isoksi kasvustoksi. Kylvö C, siemenet
itävät usein kahdessa erässä kahden vuoden sisällä kyl-
vöstä. Kanta: xx

KARHUNLAUKKA / ramslök

Allium ursinum

Leveälehtinen laukka, kukkavarret 20–40 cm. Puolipallo-
maiset, valkoiset kukat touko-kesäkuussa. Viihtyessään
leviää isoksi, tiheäksi kasvustoksi. Puiden ja pensaiden
alle, lehtometsään, kasvimaan reunaan. Valkosipuliaro-
miset lehdet sopivat leivän päälle ja salaattiin. Pvar-var,
tuore multamaa.

Kylvö: C (syyskylvö tuottaa parhaan tuloksen).

Kanta: xx

LAUKKALaji

Allium sp.

Tällä yllätyslaukallamme on valkoiset kukat, kukinnon
halkaisija n. 5 cm. Korkeus 50 cm. Kertokaa, mikä laukka
siemenistä kasvaa! (Kerääjälle tiedoksi: tämä EI ole far-
rerinlaukka, joka on matala ja jolla on nuokkuvat, violetit
kukinnot.) Kylvö: C. Kanta: xx

HELMINUKKAJÄKKÄRÄ / pärleternell

Anaphalis margaritacea

Kestävä, helppohoitoinen ja näyttävä luonnonperenna.
Varret 50–70 cm, kapeat lehdet. Koko kasvi vaaleanhar-
maanukkainen. Taajat valkoiset mykeröstöt varsin päis-
sä. Pienet kellertävät kukat huomaamattomia, mutta val-
koiset, paperimaiset kehtosuomut isoja. Hyvä leikko- ja
kuivakukka. Aur, kuivahko hiekkamultamaa. Kylvö: A.
Kanta: xx 'Neuschnee', luonnonkantaa tanakampi,
korkeus 40 cm

ALTAINVUOKKO

Anemone altaica

Harvinainen vuokkolaji. Korkeus 30–40 cm. Lehdet suh-
teellisen leveät, arovuokon ja kanadanvuokon väliltä, ei-
vät kovin liuskaiset. Vihertävän keltaiset, suurehkot kukat
kesä-heinäkuussa. Kukkatarhaan, metsäpuutarhaan.
Aur-pvar, kalkittu multamaa. Myrkyllinen. Kylvö: C
Kanta: xx?

KRUUNUVUOKKO / bukettanemon

Anemone coronaria

Kruunuvuokon mukulointa saa tietysti kaupasta, mutta mi-
käpä estää kasvattamasta ne(kin) itse. Näiden siementen
kerääjä kertoo: "Siemenet itävät nopeasti, ilman kylmäkä-
sittelyä. Siementaimet kukkivat kolmevuotiaina. Syksyllä
nostan mukulat multapaakkuineen pesuvatiini (pohja rik-
ki), jossa annan niiden olla kevääseen. Toukokuulla alan
kastella ja pian kasvu alkaa. Kesäkuussa istutan paakut
perennapenkkiin. Koko kesän kestävä kukinta ilahdut-
taa." Aur, runsasravinteinen multamaa. Myrkyllinen.

Kylvö: A. Kanta: x valkoinen

AROVUOKKO / tovsippa, vildanemon

Anemone sylvestris

Vanha puutarhakasvi Suomessa, kasvaa Virossa luon-
nonvaraisena. Korkeus 20–30 cm. Lehdet liuskaiset,

karvaiset. Valkoiset, halkaisijaltaan 3–5 cm kukat yksit-
tään varsien päissä, nousevat lehdistön yläpuolelle. Kukki-
komeasti touko-kesäkuussa. Leviää rönsyillä. Kukkatar-
haan, kivikkoon, metsäpuutarhaan. Aur-pvar, kalkittu
multamaa. Myrkyllinen. Kylvö: C. Kanta: xx?

JOHANNEKSENSAURAMO / midsommarkulla

Anthemis sancti-johannis

Keltasauramaa harvinaisempi. Mätästävä kasvutapa.
Lehdet hienoliuskaisemmat kuin keltasauramolla. Kukka-
varsien korkeus 40–60 cm. Lait kukat oranssinkeltaiset,
keltaiset kehärukat. Kukinta kesä-heinäkuussa. Kukka-
tarhaan, pihaniitylle, kivikkoon. Hyvä leikkokukka. Kaksi-
vuotinen, kylväytyy. Aur, kuivahko, kalkkipitoinen maa.
Kylvö: A. Kanta: x

AKILEIJAT

Huomatkaa akileijoista: samassa puutarhassa samaan
aikaan kukkivat akileijalajit ja -lajikkeet risteytyvät keske-
nään. Siemenistä kasvaa akileijoja, mutta minkälaisia, se
on aina pieni yllätys – useimmiten kuitenkin positiivinen
yllätys! Huom! Kaikki akileijat ovat myrkyllisiä.

ALPPIAKILEIJA / alpikleja

Aquilegia alpina

Alppiakileijan nimellä kulkevat kasvit eivät yleensä ole
aitoa alppiakileijaa, vaan jotain sinnepäin. Tämä ei liene
varsinaisesti vahinko, sillä aito alppiakileija on kuulemma
herkkähäpiäinen ja vaikea kasvatettava. Tässä tarjolla
olevat siemenet on kerätty akileijoista, jotka alunperin
ovat kasvaneet alppiakileijan nimellä myydyistä sieme-
nistä. Korkeus 30–50 cm, lehdet tyypillisen akileijamai-
set, kukat sinivalkeiset. Pitkä kukinta kesä-heinäkuussa.
Sopii kivikkoon, reunakasviksi kukkatarhaan, seinustal-
le... Aur-pvar, tuore hiekkamultamaa. Kylvö: C. Kanta: x

KULTA-AKILEIJA / guldakleja

Aquilegia chrysantha

Pohjoisamerikkalainen akileija. Korkeus 80–90 cm. Suu-
ret, vaaleankeltaiset, todella pitkäkannuksiset kukat kesä-
heinäkuussa. Kukkatarhaan, talon seinustalle (varsinkin
punaista vasten!). Aur-pvar, tuore hiekkamultamaa.
Kylvö: C. Kanta: x

JALOAKILEIJA / pastellakleja

Aquilegia Cultorum-ryhmän lajikkeet

Jaloakileijoja on periaatteessa kahta tyyppiä. Pitkäkan-
nuksiset, suuri- ja värikäskukkaiset lajikkeet ovat ameri-

kalaisten akileijalajien jälkeläisiä. Jos kukat taas ovat
keskkokoisia, kannukset lyhyitä tai puuttuvat tyystin, vä-
rit valkoisia, punaisia ja sinisiä, sukupuusta löytyy lehto-
akileija. Korkeus 80–100 cm. Kukinta heinäkuussa. Jalo-
akileijat ovat helppoja kasvatteja ja hyviä leikkokukkia.
Aur-pvar, tuore hiekkamultamaa. Kylvö: B tai C
Kannat:

- a) x-xx väriseos pitkäkannuksisia jaloakileijoja:
valkoinen, keltainen, punainen, violetti, sininen
ja kaikkea siltä väliltä.
- b) xx 'Mc Kana', suuret, pastellinsävyiset kukat
- c) x 'William Guinness', kukat suuret, ulkopuolelta
tummanpunaiset, valkoinen sisus
- d) x oranssinpunainen ulkopuoli, keltainen sisus
- e) x 'Irish Elegance', hyvin kapeat, kannuksettomat,
erikoisen sävyiset punaoranssit kukat
- f) x 'Tower Light Blue', lehtoakileijamainen lajike.
Kukat vailla kannuksia, kerrannaisia, auetessa
lähes valkoisia, myöhemmin vaaleansinisiä.
- g) x 'Tower White', kerrannainen valkoinen

NUKKEAKILEIJA / dockakleja

Aquilegia ecalcarata (aik. *Semiaquilegia e.*)

Sirolehtinen akileija. Kukkavarsien korkeus 30–40 cm.
Kannuksettomat kukat liilat, violetit tai viininpunaiset, 2,5
cm pitkät, kesä-heinäkuussa. Aur-pvar, tuore hiekk-
multamaa. Kylvö: C
Kanta: x(x) (siemeniä on vähän)

KÄÄPIÖJAPANINAKILEIJA / japansk akleja

Aquilegia flabellata var. *pumila*

Matala ja sievä akileija, jonka suosio tuntuu kasvavan
vuosi vuodelta. Korkeus 15–30 cm, sinivihreät, jäykät
lehdet. Valkoiset tai sinivalkeiset kukat kesäkuussa. Ki-
vikkoon, pensaiden alle, reunakasviksi kukkatarhaan,
seinustalle... Aur-pvar, tuore hiekkamultamaa. Kylvö: C
Kannat:

- a) xx vahamaisen valkoinen 'Nana Alba'
- b) x sinivalkoinen
- c) x 'Kuriilensis', 'kuriilienakileija', vaaleanpunainen

TULIAKILEIJA / eldakleja

Aquilegia formosa

Amerikkalainen akileija. Korkeus 40–50 cm, sirot lehdet.
Pienehköt, mutta pitkäkannuksiset, lämpimän punaorans-
sit kukat, keltaiset heteet. Todella "tulisen" näköinen. Ku-
kinta heinä-elokuussa. Aur-pvar, tuore hiekkamultamaa.
Kylvö: C. Kanta: x (siemeniä on vähän)

TUOKSUAKILEIJA / kashmirakleja

Aquilegia fragrans

Himalajalta kotoisin oleva, 1839 Englantiin tuotu akileija. Korkeus 40 cm. Kukat ulkopuolelta vaaleanliilat, sisus haaleankeltainen. Kukissa mieto tuoksu. Kukinta heinä-elokuussa. Aur-pvar, tuore hiekkamultamaa. Kylvö: C
Kanta: x

KOTKANAKILEIJA / vârakleja

Aquilegia glandulosa

Erytisen komeakukkainen akileija. Lehdet sirommat kuin esim. lehtoakileijalla, korkeus 30–40 cm. Kukat suuret, loistavan siniset, keltaheteiset. Kukinta kesäkuussa. Aur-pvar, tuore hiekkamultamaa. Kylvö: C.
Kanta: xx

PERHOAKILEIJA / snövitakleja

Aquilegia glandulosa var. *jucunda*

Kuten kotkanakileija, mutta kukat sinivalkeiset. Aur-pvar, tuore hiekkamultamaa. Kylvö: C. Kanta: xx

LAPINAKILEIJA / pastellakleja

Aquilegia 'Olympia'

Lapinakileijoja on kahta sorttia, korkea ja matala. Tässä on tarjolla jälkimmäinen, 30–40 cm korkea kanta, joka muistuttaa kasvatavaltaan japaninakileijaa. Kukat kaksivärisesti siniset ja vaaleankeltaiset. Kukinta kesäkuussa. Aur-pvar, tuore hiekkamultamaa. Kylvö: C
Kanta: xxxx P-S

LEHTOAKILEIJA / akleja

Aquilegia vulgaris

Lehtoakileija on vanha tuttu joka pihan kukka ja aito perinnekasvi. Korkeus 50–80 cm. Kukkien värien ja muotojen vaihtelu on valtavaa: puhtaan valkoista, punaista haaleasta lähes mustaan, sinistä taivaanväristä yöntummaan sekä samettista violettia; yksinkertaisia kukkia kannuksilla ja ilman sekä kerrannaisia "palloja". Kukinta alkaa juhannuksen maissa. Kukkatarhaan, pihaniitylle. Aur-pvar, tuore hiekkamultamaa paras. Kylvö: C
Kannat:

- a) xxxx E-S väriseos valkoinen, eri sävyjen punaiset, sininen, liila
- b) xxxx K-S väriseos: vaaleanpunainen, tumma ja vaalea liila
- c) xxxx P-S sininen
- d) xxxx K-S valkoinen, siemenet kerätty pihasta, jossa kasvaa vain valkokukkaisia akileijoja

e) xxxx K-P-S kirkkaansininen, kanta on löytynyt valkoisten akileijojen seasta

f) xxxx P-S tumman viininpunainen, kerrannainen

g) xxx P-S vaaleanpunainen, kerrannainen

h) xx P-S 'Nora Barlow', kukka kannukseton ja puolikerrannainen, vaaleanpunainen, valkoraitainen

i) väri- ja muotoseos, värit vaaleanpunaisesta "mustaan", sininen ja liila, myös kerrannaisia

AKILEIJASEOS / aklejablandning

Aquilegia spp.

Seos eri lajeja, mukana jaloakileijoja ja lehtoakileijoja. Kylvö: C. Kanta: x–xxxx

LÄNNENARNIKKI / arnika

Arnica chamissonis

Muistuttaa idänarnikkia (ks. seuraava). Aur-pvar, kuivahko tai tuore, hiekkapitoinen maa. Kylvö: A
Kanta: x (siemeniä on vähän)

IDÄNARNIKKI / trädgårdsarnika

Arnica sachalinensis

Tavallisin Suomessa kasvatetuista arnikkilajeista, helppo ja viihtyvä perenna. Korkeus 30–50 cm. Runsaasti pieniä päivänkakkaramaisia, keltaisia mykeröitä kesä-heinäkuussa. Leviää hiljalleen rönsyillä. Aur-pvar, kuivahko tai tuore, hiekkapitoinen maa. Kylvö: A. Kanta: xx

PIKKUTÖYHTÖANGERVO / astilbespirea

Aruncus aethusifolius

Siro kivikko- ja peittokasvi, muistuttaa jaloangervoja. Korkeus 20–30 cm. Kermanvalkeiset pikku kukinnot heinä-elokuussa. Lehdissä loistavan oranssinpunainen syysväri. Aur-var, tuore multamaa. Kylvö: B
Kanta: xx

TÖYHTÖANGERVO / plymspirea

Aruncus dioicus

Komea ja rehevä perenna, kasvaa vuosien mittaan pensasmaiseksi, monivartiseksi ja hyvässä maassa 1,5 m korkeaksi. Tiheät, suuret, kermanvalkeiset kukkatöyhdyt kesä-heinäkuussa. Kaksikotinen eli hede- ja emikukat eri kasveissa. Hedekukinnot ovat kukinta-aikaan komeita, emikukinnot taas somia talventörröttäjiä. Aur-pvar-var, tuore tai kostea, runsasravinteinen maa. Annettava kasvaa rauhassa. Kylvö: B. Kanta: xx

ALPPIASTERI / alpaster

Aster alpinus

Tämä matala (20–30 cm) asteri aloittaa runsaan kukinnan juhannuksen vaiheilla. Isot mykeröt yksittäin varsien latvoissa. Sopii paikoille, joissa vesi ei seiso etenkään talvella. Kukkapenkin reunaan, kivikkoon. Hyvä leikko. Kasvusto jaetaan ja istutetaan uudelleen muutaman vuoden välein. Aur, kuivahko tai tuore, hiekkapitoinen maa. Kylvä: A. Kanta: x–xx siniliila

ISOTÄHTIPUTKI / stjärnflocka

Astrantia major

Parhaita luonnonperennoja: rehevä, vähään tyytyvä, missä vain menestyvä, lähes hoidotta pärjäävä. Kukkarthaan, perennaniittyyn, metsäpuutarhaan. Hyvä leikko- ja kuivakukka. Korkeus kasvupaikan mukaan 30–90 cm. Pitkä kukinta heinä-syyskuussa. Aur-pvar-var, tuore, runsasravinteinen maa paras, mutta kasvaa missä vain. Kylvä: C tai D.

Kannat:

- a) xx–xxxx väriseos: valkoinen, vaaleanpunainen
- b) xx 'Primadonna', tummanpunainen

”SINIKAUNOKAINEN”

Bellis caerulescens

Samantapainen kuin tavallinen kaunokainen, mutta mykerö sinertävä tai liila. Kukkii koko kesän. Aur, kuivahko, hiekkapitoinen maa. Kylvä: A
Kanta: xx liila (siemeniä on vähän)

KAUNOKAINEN / bellis, tusensköna

Bellis perennis

Tämä tuttu, pieni kasvi sopii kukkaryhmien reunoille, kivikkoon, nurmikolle ja pihasoraan. Leviää siemenillä. Talvivihreät lehtiruusukkeet maanrajassa, kukintovarret 10–15 cm. Runsain kukinta kesäkuussa, harvakseltaan syksyyn saakka. Aur-pvar, kuivahko, hiekkapitoinen maa. Kylvä: A

Kannat:

- a) xxx P-S Valkomykeröinen, alta punertava luonnonkanta alunperin Keski-Euroopasta. Viihtynyt hyvin Kajaanissa 1970-luvulta alkaen, villiintynyt nurmikolle.
- b) xx P-S Vaaleanpunamykeröinen lajike. Viihtynyt niin ikään hyvin pohjoisen oloissa ja levinnyt pitkin pihaa, myös soraisille paikoille.

HERTTAVUORENKILPI / hjärtbergenia

Bergenia cordifolia

Leveänpyöreät, isot ja nahkeat, talvivihreät lehdet. Vaaleanpunaiset kukat toukokuussa. Korkeus 30–40 cm. Maanpeitekasviksi, kivikkoon, kukkapenkin reunaan, luisiin... Lehdet ja kukat mainioita leikkokäyttöön, kukat voi myös kuivattaa. Hyvä mesikasvi, etenkin yöperhosille. Aur-pvar-var, tuore tai kostea multamaa. Kylvä: A
Kanta: xxxx K-S

SOIKKOVUORENKILPI / bergenia, vinterblad

Bergenia crassifolia

Tämä on edellistä lajia harvinaisempi ja itse asiassa perinteisempi vuorenkilpilaji. Isot, nahkeat, soikeat ja talvellakin vihreät lehdet. Ruusunpunaiset kukat toispuoleisessa tertussa toukokuussa. Korkeus 30–50 cm. Kasvuvaatimukset ja kylvä kuten edellisellä.
Kanta: xxxx E-S

ISOKONNANTATAR / stor ormrot

Bistorta officinalis (aik. *B. major*)

Vanhojen puutarhojen viljelyjäänne. Tummanvihreät, tylppäkärkiset lehdet. Korkeus 50–80 cm. Kukinto tiheä, tanakka tähkä. Vaaleanpunaiset kukat kesä-heinäkuussa. Koko tähkä muuttuu myöhemmin tummanpunaiseksi. Metsäpuutarhaan, kosteikkokasviksi, peittoperennaksi tiheää kasvustoa vaativaan paikkaa. Leviää voimakkaasti. Aur-pvar, kosteahko, syvämultainen maa. Kylvä: B
Kanta: x (siemeniä on vähän)

MUSTAKOIRANKÖYNNÖS / hundroa

Bryonia alba

Nopeakasvuinen, peittävä köynnös seinustalle, verkkoaitaan, pergolaan, ryteikköihin... Ruohovartinen, 2–3 m korkea, kiipeää kärhillä. Isot, liuskaiset, herttatyyviset lehdet. Valkoiset, pienet kukat heinä-syyskuussa. Loppukesällä kypsyvät mustat marjat myrkyllisiä. Pvar, tuore tai kostea multamaa. Kylvä: C
Kanta: xxxx E-S **Hinta: 2,00 / 3,00**

HÄRÄNKUKKA / ljusöga

Bupthalmum salicifolium

Harvinainen, vanha luonnonperenna. Korkeus 30–40 cm. Suikeat lehdet. Päivänkakkaramaiset, keltaiset mykeröt heinäkuussa. Kukkarthaan, pihan luonnontilaisille alueille. Aur, kuivahko, hiekkainen maa. Kylvä: A
Kanta: x

KULTAJÄNÖNPUTKI / harört

Bupleurum longifolium subsp. *azureum*

Tämä harvinainen perenna on osoittautunut kestäväksi ja luotettavaksi kasviksi Pohjois-Suomessakin. Korkeus 90–120 cm. Vihertävänkeltaiset, tyräkkimäiset kukat kesä-elokuussa. Kukkatarhaan, sopii esim. ritarinkannusten seuraksi, hyvä leikkokukka. Aur-pvar, kuivahko tai tuore, hiekkainen multamaa. Kylvö: D. Kanta: xx?

HERTTAKELLO / hjärtklocka

Campanula alliariifolia

Soma valkokukkainen kello. Herttamaiset lehdet ruusukkeena, lehtevät kukkavarret 30–60 cm. Kermanvalkoiset kellot toispuoleisessa tertussa kesä-heinäkuussa. Leviää maanalaisin rönsyihin. Kivikkotarhaan, kukkatarhaan, metsäpuutarhaan. Aur-pvar, tuore, hiekkapitoinen maa. Kylvö: B. Kanta: xx

AMERIKANKELLO / amerikansk klocka

Campanula americana

Amerikanserku kotoisten kellojemme seuraksi. Kaksi-vuotinen. Tukevat, lehtevät kukkavarret 80–150 cm. Pitkät lehdet. Leveänavoimet (tähtimäiset), siniset, valkokurkkuiset kellot lehtihangoissa. Kukinta heinä-elokuussa. Kukkatarhaan, pihan puolihoitetuille alueille. Aur-pvar-var, tuore tai kostea multamaa. Kylvö: B. Kanta: x

PARTAKELLO / skäggeklocka

Campanula barbata

Pieni, soma kellokukka Norjan ja Keski-Euroopan vuoristoista. Yleensä kaksivuotinen, kylvääytyy itse. Karvaiset lehdet ruusukkeena, jonka keskeltä kohoavat 20–40 cm korkeat kukkavarret. Liilansiniset kellot toispuoleisessa, nuokkuvassa tertussa kesä-elokuussa. Kivikkotarhaan, rinteisiin. Aur, kuivahko tai tuore, hiekkapitoinen maa. Kylvö: B. Kanta: x

KARPAATTIENKELLO / karpaterklocka

Campanula carpatica

Tunnettu matala kellokukka. 10–30 cm korkea, mätästävä, alalehdet herttamaiset. Leveät, vaaleansiniset kellot kesä-elokuussa. Kivikkotarhaan, rinteisiin, reunakasviksi kukkapenkkiin, myös astioihin. Aur-pvar, kuivahko tai tuore, hiekkainen, kalkittu maa. Kylvö: A. Kanta: xx sininen

PEURANKELLO *seos*

Campanula glomerata 'Alba' ja 'Speciosa' (ent. 'Dahurica')

Tukevavartinen. Kellot rykelmänä latvoissa ja lehtihangoissa. Pitkä kukinta kesä-elokuussa. Seoksessa peurankellon valkoinen muoto, korkeudeltaan 40–60 cm ja idänpeurankello, tummanvioletti, korkeudeltaan 30–40 cm. Kukkapenkkiin, niitylle. Aur, kuivahko-tuore, melko ravinteikas läpäisevä maa. Kylvö: B. Kannat: xx

MAITOKELLO / mjölkkklocka

Campanula lactiflora

Komea kello kukkatarhaan taustalle. Lehtevät varret 80–150 cm. Latvassa iso rykelmä vaaleanliiloja kelloja heinä-elokuussa. Aur-pvar, tuore multamaa. Kylvö: B. Kanta: x

UKONKELLO / hässleklocka

Campanula latifolia

Komein kelloistamme, perinnepuutarhan peruskukkia. Varret 80–150 cm. Isot, sinivioletit tai valkoiset kellot pitkässä, lehtevässä latvatertussa. Kukinta heinäkuussa. Kukkatarhaan, pihaniitylle, pihametsään... Aur-pvar, tuore tai kostea multamaa. Kylvö: B. Kannat: a) xxx–xxxx sinivioletti b) xxx–xxxx valkoinen c) xxxx sininen ja valkoinen d) xxxx isoukonkello, valkoinen

MAARIANKELLO / mariaklocka

Campanula medium

Kaksivuotinen, perinteinen kellokukka. Ensimmäisenä kesänä kasvaa lehtiruusuksi, joka talvehtii, toisena kesänä kukkavarret 50–90 cm. Kellot suuria, valkoisia sekä sinisen, violetin ja ruusunpunaisen sävyjä. Kukinta heinä-elokuussa. Kukkatarhaan, hyvä leikkokukka. Aur-pvar, tuore hiekkamultamaa. Kylvö: A, kesäkuussa. Lehtiruusuksheet suojataan havuilla kylmyydeltä ja kevätauringolta. Jatkoissa kylvääytyy. Kanta: x väriseos

KURJENKELLO / stor blåklocka

Campanula persicifolia

Kaunein kelloistamme? Matalana pysyvän lehdistön joukosta nousee monikelloisia varsia 70–100 cm. Kellot suuria, sinisiä ja valkoisia. Kukinta heinäkuussa. Kukka-

tarhaan. Aur-pvar, tuore hiekkamultamaa. Kylvö: B
Kannat:

- a) xxx ap. E-S sininen ja valkoinen, joukossa saattaa olla myös kerrannaiskukkaisia
b) xx P-S 'Blue Bell', sininen ja 'White Bell', valkoinen

PISAMAKELLO / prickklocka

Campanula punctata

Aasialainen kellokukka. Herttamaiset lehdet ruusukkeena, lehtevä varsi 30–60 cm. Suuret, pitkänomaiset kellot kermanvalkoisia tai marjapuuronpunaisia, sisältä pilkullisia. Kukinta kesä-elokuussa. Kukkatarhaan, metsäpuutarhaan. Leviää hiljalleen juurirönsyllä. Aur-pvar, tuore multamaa. Kylvö: B. Kanta: x–xx

VUOHENKELLO / knöcklocka

Campanula rapunculoides

Perinteinen puutarhakukka ja niittykasvi. Komea ja elinvoimainen kasvi paikoille, joissa on tilaa levitä. Korkeus 60–80 cm, herttamaiset lehdet. Liliansiniset kellot toispuoleisessa, pitkässä tertussa heinä-syyskuussa. Aur-pvar, monenlaiset maat. Kylvö: B. Kanta: xxxx

KAURIINKELLO / rapunkelklocka

Campanula rapunculus

Harvinainen kello, käytetty mehevien juurimukuloiden takia myös vihanneskasvina, kuten vuohenkelloakin. Kaksivuotinen. Kukkavarsien korkeus 50–80 cm. Muisuttua kapeine kukkineen hiukan harakankelloa, mutta on väritään vaaleamman liila. Kukinta heinä-elokuussa. Kukkatarhaan, kivikkoon, leikkokukaksi. Aur-pvar, kalkkipitoinen hiekkamultamaa. Kylvö: A. Kanta: x

VARSANKELLO / nässelklocka

Campanula trachelium

Komea kellokukka, kasvaa luonnossa harvinaisena Lounais-Suomen lehdossa, myös pihakukkana käytetty. Varret 80–100 cm. Sinivioletit kellot pitkässä, lehtevässä tertussa heinä-elokuussa. Kukkii ukonkellon jälkeen! Kukkatarhaan, pihaniitylle, pihametsään... Aur, tuore multamaa. Kylvö: B
Kanta: ilmeisesti alunperin luonnonkanta

KELTAKAUNOKKI / gulklint

Centaurea macrocephala

Komea, erikoinen kaunokki. Pystyt, tukevat varret 100–120 cm. Isot, sutimaiset, keltaiset mykeröt heinä-

elokuussa. Kukkatarhaan, hyvä leikko- ja kuivakukka. Aur, tuore multamaa. Kylvö: A. Kanta: x–xx

VUORIKAUNOKKI / bergklint

Centaurea montana

Perinteinen puutarhakukka. Varret 30–60 cm. Kauniit, alta hopeanharmaat lehdet. Isot, siniset, ruiskaunokkimaiset mykeröt kesä-heinäkuussa. Kukkatarhaan, pihaniitylle, leikkokukaksi. Aur, kuivahko hiekkamultamaa. Kylvö: A. Kanta: xxx E-S

MUSTAKAUNOKKI / svartklint

Centaurea nigra

Erikoisen näköinen kaunokki, jonka mykeröistä puuttuvat isot laitakukat. Pystyt varret 50–80 cm. Lehdet suikeita. Isot mykeröt sutimaisia, tumman violetinpunaisia. Kukinta heinä-syyskuussa. Kukkatarhaan, pihaniitylle, perhoskasvi. Aur, kuivahko maa. Kylvö: A. Kanta: x

KAUKASIANKIRAHVINKUKKA / jättevädd

Cephalaria gigantea

Korkea, viime vuosina suosituksi tullut puutarhakukka. Haaraiset varret 2–2,5 m. Isot, liuskaiset lehdet. Vaaleankeltaiset, mykerömäiset, 5 cm leveät kukinnot heinä-elokuussa. Perenna- ja pensasryhmiin, yksittäiskasviksi, perhos- ja leikkokukka. Aur, tuore, runsasravinteinen maa. Kylvö: C. Kanta: x–xx

HOPEAHÄRKKI / silvervarv

Cerastium tomentosum

Tuttu kivikko- ja peittokasvi. Korkeus 20–40 cm, tiheä ja lamoava kasvutapa. Pienet lehdet hopeanharmaita. Valkoiset kukat touko-kesäkuussa. Leviää nopeasti. Aur, kuiva, niukkaravinteinen maa. Kylvö: A
Kanta: xxxx E-S (siemeniä on vähän)

POHJANSINIVALVATTI / torta, älgkål

Cicerbita alpina

Komea ja harvinainen Lapin kasvi. Pysty, tanakka varsi, korkeus 150 cm. Suuret, kolmiomaiset lehdet. Sinivioletit, 3 cm leveät mykeröt terttuina varren latvassa. Kukinta kesä-heinäkuussa. Aur-pvar, tuore, runsasravinteinen maa. Kylvö: C
Luonnonkanta P-S **Hinta: 2,00 / 3,00**

SIKURI / cikoria

Cichoria intybus

Vanha hyötykasvi, jonka sota-aikana eläneet muistavat

hyvin kahvinkorvikkeena. Nykyisin harvinainen perenna. Varsi 50–100 cm, koko kasvi karheakarvainen. Vaaleansiniset kukat pareittain lehtihangoissa. Aur-pvar, ravinteikas, syvämultainen kasvupaikka. Kylvö A, harvennetaan 10–20 cm etäisyyksin, mikäli halutaan juurisatoa. Kanta: x

OHDAKE / tistel

Cirsium sp.

Tämä erikoinen ohdakelaji muistuttaa äkkiseltään huopaohdaketta: iso, tiheä lehtipehko, josta kohoaa valtava määrä toista metriä korkeita kukintovarsia suurine, suti-maisine mykeröineen. MUTTA: tämän ohdakkeen lehdet ovat koristeellisesti pariliuskaiset ja mykeröt pääosin keller-vän tai punervan valkoiset. Kukinta varmaan heinä-elokuussa? Kukkatarhaan, pihan luonnontilaisille alueille, kimalaisten lempikasvi. Aur, tuore tai kostea maa.

Kylvö: C. Kanta: xx?

PS. Villi arvaus: tämä voisi olla valkokukkainen muoto Ranskassa ja Saksassa luontaisena kasvavasta ohdakelajista *Cirsium rivulare*.

KELLOKÄRHÖ / helbladig klematis

Clematis integrifolia

Ruohovartinen perennäkärh, ei köyntele. Korkeus 50–90 cm. Soikeat, kiiltävät lehdet. Nuokkuvat, sinivalkoiset, kärhömäiset kukat heinä-syyskuussa. Hopeanhaituvaiset siemenhedelmystöt. Kukkatarhaan, pensasryhmiin. Varret tuettava. Aur-pvar, tuore multamaa. Myrkyllinen. Kylvö: C. Kanta: xx

PENSASKÄRHÖ / styvklematis

Clematis recta

Toinen ruohovartinen, köyntelemätön perennäkärh. Korkeus 120–150 cm. Liuskaiset lehdet. Pienet, valkoiset kukat tiheissä, suurissa kukinnoissa heinä-elokuussa. Valkohaituvaiset siemenhedelmystöt. Kukkatarhaan, pensasryhmiin. Varret tuettava. Aur-pvar, tuore multamaa. Myrkyllinen. Kylvö: C. Kanta: xx

LAMOPEIKONKELLO / porslinslocka

Codonopsis clematidea

Epätavallinen kellokukka. Puolirennot, pienilehtiset varret 40–60 cm. Suuret kellokukat vaaleansiniset, sisältä musta-oranssikuivoiset. Kukinta kesä-heinäkuussa. Kukkatarhaan, kivikkoon, pensaikkoon. Aur-pvar, tuore, hiekkainen maa. Kylvö: B. Kanta: xx

IDÄNPEIKONKELLO / betklocka

Codonopsis ussuriensis

Mielenkiintoinen ruohovartinen uutuusköynnös. Korkeus 150–180 cm. Vaaleansinertävät, sisältä purppuranpunapiikkuiset kukat. Kukinta heinä-elokuussa. Kiertyy tuen ympärille, naruun, säleikköön, kuusen oksalle... Aur-pvar, tuore hiekkamultamaa. Kylvö: B. Kanta: x

HEIDINKUKKA / klockviva

Cortusa matthioli

Esikoiden herttainen lähisukulainen. Pyöreät, hammaslaitaiset lehdet. Kukkavarsien (20–30 cm) päissä joukottain nuokkuvia, kellomaisia, sinervänpunaisia kukkia touko-kesäkuussa. Sopii samanlaisille paikoille kuin esikot, esim. metsäpuutarhaan, pensaiden alle, kivikkoon...

Pvar-var, tuore, runsasravinteinen maa. Kylvö: C

Kanta: x–xx

PYSTYKIURUNKANNUS / stor nunneört

Corydalis solida

Vanhujen puistojen ja kartanoiden nurmikasvi, rehevien lehtojen kevätukukka. Tanakka, 10–20 cm korkea. Kukat sinervän ruusunpunaiset. Kukinta toukokuussa. Nurmi-kolle, pensaiden alle, kukkaryhmään, puron varrelle. Aur-pvar, tuore tai kostea multamaa. Kuihtuu kukkimisen jälkeä. Myrkyllinen. Kylvö: C

Luonnonkanta tai xxxx E-S (siemeniä on vähän)

JALOKIURUNKANNUS / sibirisk nunneört

Corydalis nobilis

Varma ja uskollinen kevätukukkija. Korkeus 40–60 cm, monivartinen. Kukat tiheässä tertussa, vaaleankeltaisia, ruskeatäpläisiä. Kukinta touko-kesäkuussa. Pensaiden alle, pihametsään. Aur-pvar, tuore multamaa paras, mutta menestyy monenlaisissa maissa, jopa pihatorassa. Kuihtuu kukinnan jälkeen. Myrkyllinen. Kylvö: D

Kanta: xxxx

ISO- ja JALORITARINKANNUS / stor riddarsporre & trädgårdsriddarsporre

Delphinium elatum ja *D.*-lajikkeet

Isoritarinkannusta sekä vanhojen jaloritarinkannusten siemenjälkeläisiä tavataan kutsua maataritarinkannuksiksi. Ne ovat varsin yleisiä puutarhoissa ympäri maata ja pärjäävät pitkään ilman hoitoakin. Pienehköt (2–3 cm) kukat ovat kirkkaansiniset tai violetinsiniset ja tummasilmäiset. Kukinto on harvempi kuin jaloritarinkannuksilla ja yleensä haaroittunut. Nykyään kasvatettavat upeat jalo-

ritarinkannukset ovat puolestaan saaneet alkunsa määrätietoisin kasvinjalostustyön tuloksena. Maatais-ritarinkannukset sopivat kukkatarhaan ja pihaniityllekin, jaloritarinkannukset kukkatarhaan paraatipaikalle. Aur, tuore hiekkamultamaa. Myrkyllinen. Kylvö: C
Kannat:

- a) xxx-xxxx kirkkaan sinikukkainen maataisritarinkannus, korkeus 120–150 cm
- b) xxxx vaaleansinen maataisritarinkannus
Hinta: 2,00 / 3,00
- c) xxxx tummansininen maataisritarinkannus
- d) x-xxx jaloritarinkannus, sinisen monet sävyt, korkeus 150–200 cm.
- e) valkoinen jaloritarinkannus

MYKERÖNEILIKKA / knippnejlika

Dianthus armeria

Keski-Euroopassa luontaisesti esiintyvä neilikka. Kaksi-vuotinen. Ensimmäisenä vuonna kasvattaa tiheän, tumman, talvivihreän lehtituppaan. Kukinnot huiskiloissa varsien päissä. Korkeus 30–40 cm. Kukat pienet, kirkkaanpunaiset, valkopilkkuiset, kesä-heinäkuussa. Kivikkoon, kukkatarhaan, perennaniitylle, luiskiin... Kuolee kukittuaan, mutta kylväytyy. Aur, kuivahko, läpäisevä kasvupaikka. Kylvö A. Kanta: x

HARJANEILIKKA / borstnejlika

Dianthus barbatus

Perinteinen, pidetty ja arvostettu perenna. Kukkavarret 30–50 cm. Kukat leveissä viuhkoissa, valkoisia, vaaleanpunaisia, vaalean tai tumman ruusunpunaisia. Pitkä kukinta-aika kesä-elokuussa. Kukkatarhaan, kivikkoon ja pihan puolihoitetuille alueille, leikkokukka, myös mesikasvi. Aur, tuore, hiekkapitoinen maa. Kylvö: A
Kannat:

- a) xxx E-K-S värioseos
- b) xxxx K-S tummanpunainen **Hinta: 2,00 / 3,00**
- c) xx P-S värioseos

MUNKKINEILIKKA / chartreusenejlika, brödranejlika

Dianthus carthusianorum

Keskieuropalainen luonnonneilikka. Kasvutavaltaan mätästävä. Purppuranpunaiset, hammaslaitaiset kukat tiheässä mykerössä jäykkien, 30–60 cm korkeiden varsien päässä. Kukinta-aika pitkä, toukokuusta elokuuhun. Kukkakedolle, kivikkoon...Aur, kuivahko, kalkkipitoinen, hiekkainen maa. Kylvö: A
Kanta: x

KETONEILIKKA / ängsnejlika

Dianthus deltooides

Tutusta ketokasvista on viljelyssä muutama lajike. Ne ovat muuten samanlaisia kuin luonnon ketoneilikka, mutta kukat voivat olla esim. valkoisia tai hyvin tummanpunaisia. Korkeus 10–20 cm. Löyhästi mätästävä, matto-mainen kasvutapa, pienet lehdet. Pienet, sievät neilikan-kukat kesä-elokuussa. Kivikot, kukkaryhmien reunat, kedot, peittokasvi. Aur, kuivahko, hiekkainen maa. Kylvö: A.

- Kannat: a) xx E-S punaisen sävyjä
b) x voimakkaan punainen

VUORINEILIKKA / bergnejlika

Dianthus gratianopolitanus

Harvinainen, jo 1920-luvulla meillä kasvatettu neilikka. Lehdet harmaanvihreät. Korkeus 10–20 cm. Kukat isohkot, vaaleanpunaiset, ripsureunaiset ja hyväntuoksuiset. Kukinta kesä-heinäkuussa. Kukkatarhaan, kivikkoon, leikkokukaksi. Aur, kalkkipitoinen, hiekkainen maa. Kylvö: A. Kanta: xxx E-S **Hinta: 2,00 / 3,00**

SULKANEILIKKA / fjädernejlika

Dianthus plumarius

Suosittu kivikkokasvi 1920–30-luvuilla. Muodostaa mattomaisen kasvuston. Lehdet ja varret siniharmaat, talvivihreät. Kukkavarret 20–30 cm. Kukat ripsureunaiset, tuoksuvat, valkoiset tai vaaleanpunaiset. Kukinta kesä-heinäkuussa. Kivikkoon, kukkapenkin reunaan. Sievä leikkokukka. Aur-kuivahko, niukkaravinteinen, läpäisevä maa. Kylvö: A
Kanta: ap. E-S valkoinen ja vaaleanpunainen

KESÄPIKKUSYDÄN / fänrikshjärta

Dicentra formosa

Verraton ja runsaasti kukkiva jokapaikankasvi. Saniaismaiset, raikkaan vihreät lehdet, korkeus 30–40 cm. Pienet, ruusunpunaiset, sydämenmuotoiset kukat toispuoleisissa tertuissa heinä-elokuussa. Pvar, tuore, runsasravinteinen maa. Kukkatarhaan, reunuskasviksi, peittokasviksi. Sievä leikkokukka. Myrkyllinen. Kylvö: D
Kanta: xxx K-S

MOOSEKSENPALAVAPENSAS / diptam,

Moses brinnande buske

Dictamnus albus

Harvinaisen komea, suorastaan trooppisen näköinen perenna. Pysty ja pensasmainen, korkeus 60–100 cm. Kan-

keat lehdet parilehdykkäisiä. Orkideamaiset kukat pitkissä tertuisa kesä-heinäkuussa. Kasvista erittyy tuoksuva, haihtuvaa öljyä. Kukkatarhaan taustalle tai keskelle. Aur, kuivahko tai tuore, hiekkainen multamaa. Annettava kasvurauha, vältettävä koskettelua. Kosketusmyrkyllinen. Kylvä: D

Kanta: xxxx E-S kukat ruusunpunaisen sävyjä vaaleasta tummaan + monin tavoin täplikkäitä

KELTASORMUSTINKUKKA / gul fingerborgsblomma

Digitalis grandiflora

Hieno keltakukkainen sormustinkukkalaji. Kukkavarret 60–100 cm. Tummanvihreä lehtiruusuke, lehdet keihäsmäisiä. Kukkakellot sitruunankeittäisiä ja sisältä ruskeapilkkuisia. Kukinta heinä-elokuussa. Kukkatarhaan, metsäpuutarhaan. Aur-pvar, tuore, hiekkapitoinen maa. Myrkyllinen, kuten muutkin sormustinkukat. Kylvä: A
Kanta: xx–xxx

PIKKUSORMUSTINKUKKA / liten fingerborgsblomma

Digitalis lutea

Kuten edellinen, mutta kaikilta osiltaan hiukan pienempi. Kukkien sisäpuolelta puutuvat ruskeat pilkut. Kylvä: A
Kanta: x–xx

(ROHTO)SORMUSTINKUKKA / fingerborgsblomma

Digitalis purpurea

Kaksivuotinen, perinteinen puutarhakukka. Pehmeäkarvainen lehtiruusuke. Kukkavarsien korkeus 100–150 cm. Kukkakellot 4–7 cm pitkiä, valkoisia, vaaleanpunaisia tai sinertävän ruusunpunaisia. Kukinta kesä-elokuussa. Kukkatarhaan, pihaniitylle, metsäpuutarhaan. Aur-pvar, tuore hiekkainen maa. Kylvä: A
Kannat:

- a) xxx–xxxx E-K-S värioseos
b) xxx P-S punaseos
c) xxxx E-S valkoinen **Hinta: 2,00 / 3,00**

KARSTAOHDAKE / kardvädd

Dipsacus sp.

Kaksivuotinen puutarha- ja kuivakukka. Piikkiset, haarautuvat varret 120–200 cm. Kukinnot kekomaiset (munan muotoiset ja kokoiset) ja koristeellisen piikkikkäät. Pienet liljat kukat elo-syyskuussa. Kukkatarhaan, kuivakukaksi, talventörröttäjäksi puutarhaan, erinomainen perhos- ja mehiläiskasvi. Aur, tuore hiekkamultamaa. Kylvä: A. Kanta: x

JUMALTENKUKKA / tolvgadablonna

Dodecatheon sp.

Harvinainen ja hyvin kaunis pieni perenna. Kapealehtisen ruusukkeen keskeltä nousee 20–30 cm korkeita kukkavarsia. Kukat nuokkuvia, syklaamimaisia, tumman ruusunpunaisia. Kukinta kesäkuussa. Kukkatarhaan, kivikkoon. Kukinnan jälkeen lehdet yleensä kuihtuvat. Pvar, tuore hiekkamultamaa. Myrkyllinen. Kylvä: C.
Kanta: x–xx

KEVÄTVOOHENJUURI / gemsrot

Doronicum orientale

Perinteinen, kevätkesällä kukkiva perenna. Pienehköt, herttamaiset lehdet, joiden joukosta nousevat 40–60 cm korkeat kukkavarret. Isot, päivänkakkaramaiset, kirkaankeltaiset kukinnot touko-kesäkuussa. Kukkatarhaan, pihan luonnontilaisille alueille. Leviää juurirönsyillä. Aur-pvar, tuore multamaa. Kylvä: A
Kanta: xxxx E-S

ISOAMPIAISYRTTI / drakblomma

Dracocephalum ruyschiana

Harvinainen perinnekasvi. Haarautuvat varret 30–60 cm, pienet ja kapeat lehdet. Sinivioletit huulikukat varren latvassa tähkämäisenä kukintona heinä-elokuussa. Kivikkoon, rinteisiin, hyvä mesikasvi. Aur, kuivahko hiekkapitoinen multamaa. Kylvä: B
Kanta: xxx **Hinta: 2,00 / 3,00**

SIPERIANAMPIAISYRTTI / stor drakblomma

Dracocephalum sibiricum

Harvinainen perinnekasvi. Pystyt varret 60–80 cm, suikeat lehdet. Sinivioletit, 2–3 cm pitkät huulikukat varren latvassa tähkämäisesti. Kukinta kesä-elokuussa. Leviää juuriversoilla. Kukkatarhaan, pihan puolihoitetuille alueille. Aur-pvar, tuore hiekkamultamaa. Kylvä: B
Kanta: xxxx P-S

VALKOHANHIKKI / trollsmultron

Dryocallis rupestris (ent. *Potentilla* r.)

Puutarhakukka ja luonnonkasvi. Lehdistön korkeus 30 cm, punertavat kukkavarret 60 cm. Isot, valkoiset ”mansikankukat” heinä-elokuussa. Kukkatarhaan, pihakedolle, hyvä leikkokukka. Aur, kuivahko tai tuore, hiekkainen maa. Kylvä: A.
Kanta: x–xx

KAUNOPUNAHATTU / röd rudbeckia*Echinacea purpurea*

Syyskesän komea kukkija. Korkeus 70–100 cm. Lehdet suuret, tumanhvihreät, karheat ja suippokärkiset. Kukan laitakukat liilanpunaiset, kehräkukat ruskeanpunaiset. Kukinta elo-lokakuussa. Kukkatarhaan, leikkokukka ja erinomainen perhoskasvi. Aur, ravinteinen hiekkamultamaa. Kylvö: A.

Kanta: xx?

PALLO-OHDAKE / bolltistel*Echinops* sp.

Pallo-ohdakkeita on kasvatettu Suomessa 30–40-luvulta lähtien. Viljelyssä on useita toisiaan muistuttavia lajeja.

Sini- (*E. bannaticus*) ja siperianpallo-ohdake (*E. ritro*) ovat sinikukkaisia. Lehdet ja varret piikkiset. Kukkavarsien korkeus vaihtelee 1–2 m. Pallomaiset kukinnot heinä-lokuussa. Kukkaryhmiin taustalle. Hyvä leikko- ja kuiva-kukka, mesikasvi. Aur, tuore, muheva multamaa.

Kylvö: B.

Kanta: xxxx E-S haaleansininen

VALKOPALLO-OHDAKE / bolltistel*Echinops sphaerocephalus*

Kuten edellinen, mutta pallomaiset kukinnot ovat valkoiset. Korkeus 150–200 cm. Kasvuvaatimukset ja käyttö kuten edellä.

Kylvö: B.

Kanta: xx?

JALOKALLIOINEN / praktbinka*Erigeron Speciosus*-ryhmä

Korkeus 50–70 cm, pensasmainen. Varret pystyjä ja haarovia, lehdet suikeita ja karvaisia. Mykeröt samantapaiset kuin astereilla, laitakukkia monessa kerroksessa. Kukinta kesä-heinäkuussa. Kukkatarhaan, hyvä leikkokukka. Käipää yleensä tukikeppejä. Aur, tuore, hiekkapitoinen maa.

Kylvö: A

Kannat:

a) xxx–xxxx siniliila

b) x punavioleetti, suurikukkainen

ALPPIPIIKKIPUTKI / alpmartorn*Eryngium alpinum*

Metallinhohtoa kukkatarhaan! Tukevat varret 70–90 cm haarautuvat yläosasta. Lehdet piikkiset, metallisen harmaansiniset. Kukinnot käpymäiset, suuret suojuslehdet syväliuskaiset ja sinihoitoiset. Sinisävyin voimakkuus

vaihtelee eri siementaimissa. Kukinta heinä-lokuussa. Kukkatarhaan, leikko- ja kuivakukka. Aur, kuivahko tai tuore, hiekkainen, kalkittu maa. Lyhytikäinen, mutta kylvätty itse. Kylvö: D.

Kanta: xx

SINIPIIKKIPUTKI / rysk martorn*Eryngium planum*

Edellisen kaltainen, mutta pienikukintoisempi laji.

Tukevat putkivarret 50–90 cm, haarautuvat runsaasti yläosasta. Lehdet piikkiset. Pyöreän käpymäiset, pienet kukinnot, joiden alla sinihoitoiset suojuslehdet tähtimäisesti. Kukinta heinä-lokuussa. Kukkaryhmiin, leikko- ja kuivakukka. Aur, kuivahko tai tuore, hiekkainen, kalkittu maa. Kylvö: D.

Kanta: x

KULTALAKKA / gyllenlack, lackviol*Erysimum cheiri*

Meillä yleensä kesäkukka, Euroopassa kaksivuotinen.

Korkeus 30–40 cm. Lehdet suikeita, ehytlaitisia. Lämpimän keltaiset, voimakkaasti tuoksuvat kukat. Kukinta touko-kesäkuussa. Kivikkoon, kukkatarhaan. Leikkokukka. Mainio mesikasvi. Aur, kuivahko maa. Kylvö: A

Kanta: x P-S kylvätynyt ja säilynyt kasvu-paikallaan useita vuosia

PURPPURAPUNALATVA / rosenflockel*Eupatorium purpureum*

Rehevä loppukesällä kukkiva perenna. Monivartinen "pensas", jäykät varret 1,5–yli 2 m. Tummat lehdet.

Purppuranpunaiset mykeröt leveissä, huiskilomaisissa kukinnoissa elo-syyskuussa. Pihan laidalle, yksittäiskasviksi kukkatarhaan tai jopa nurmikolle. Perhosten erityinen suosikki. Aur-pvar, tuore tai kostea, runsasravinteinen maa, menestyy savimaassakin. Kylvö: B

Kanta: xx

KIRJOPIKARILILJA / kungsängsililja*Fritillaria meleagris*

Kaunis alkukesällä kukkiva sipulikasvi. Korkeus 20–40 cm, kapealehtiset varret. Kukat nuokkuvat, kulkimkaan kellomaiset, vaalean tai tumman viinipunaiset, ruutukuvioiset. Kukinta touko-kesäkuussa. Kukkaryhmiin, kevätniitylle esikkojen ja lemmikkien kera. Pvar, tuore tai kostea hiekkamultamaa. Kylvö: C.

Kanta: x

KELLOHYASINTTI / kaphyacint*Galtonia candicans*

Kookas sipulikuukka. Kapeat lehdet tiheänä pekhona. Tukevat kukkavarret 70–90 cm. Nuokkuvat, kellomaiset, valkoiset, tuoksuvat kukat tähkämäisesti varren latvassa. Kukinta heinä-elokuussa. Kukkatarhaan, yksittäiskasvi. Aur-pvar, tuore, runsasravinteinen multamaa. Kylvö: A. Syksyllä sipulit kaivetaan maasta, kuivatetaan hiukan, pakataan kuivaan turpeeseen ja viedään talveksi juureskellariin tai muuhun viileään paikkaan.
Kanta: x

KELTAKATKERO / gullgentiana*Gentiana lutea*

Komea, korkea (80–150 cm) ja suurilehtinen kasvi, myös lääkekasvina viljelty. Keltaiset kukat tiheinä kiehkuroina tukevien varsien latvoissa. Kukinta heinäkuussa. Kukkarhyymiin, yrttimaalle. Aur, tuore, runsasravinteinen, hiekkainen, kalkittu multamaa. Kylvö: C.
Kanta: xx

IDÄNKURJENPOLVI / praktnäva*Geranium himalayense*

Rehevä ja voimakaskasvuinen kurjenpolvi. Korkeus 40–60 cm. Sormiluskaiset lehdet. Suuret (4–7 cm), sini-violetit kukat heinäkuussa. Muodostaa peittäviä, tuuheita kasvustoja. Kukkatarhaan, metsäpuutarhaan, maanpeitekasviksi. Aur-pvar, humuspitoinen, ravinteikas maa. Kylvö: D. Kanta: xx?

KYLÄKURJENPOLVI / ängsnäva*Geranium pratense*

Vanha perenna, levinnyt pihosta luontoonkin monin paikoin Etelä- ja Keski-Suomessa. Monivartinen, pensasmaisesti kasvava, korkeus 70–90 cm. Teräväliuskaiset lehdet, värityvät syksyllä oranssinpunaisiksi. Violetinsiniset tai valkoiset kukat kesä-heinäkuussa. Kukkatarhaan ja pihaniitylle. Aur-pvar, tuore, hiekkapitoinen maa. Kylvö: D. Kanta: xxx–xxxx

TULIKELLUKKA / röd nejlikrot*Geum coccineum*

Mainio alkukesän kukkija, perinteinen puutarhakukka. Korkeus 25–40 cm, suuret lehdet. Oranssinpunaiset "mansikankukat" kesäkuussa. Kukkatarhaan, kivikkoon, reunakasvi, myös leikkokukka. Aur-pvar, tuore, hiekkapitoinen maa. Kylvö: C
Kanta: xxxx E-S

SULKAKELLUKKA / fjädernejlikrot*Geum triflorum*

Keskisestä Pohjois-Amerikasta kotoisin oleva preeriakasvi. Korkeus 30–40 cm. Lehdet ruusukkeena, sulka-maiset, pehmeäkarvaiset. Kukat nuokkuvat kuten oja-kellukalla. Verholehdet vaaleanpunertavasta purppuran-punaiseen. Kukinta kesä-heinäkuussa. Kukinnan jälkeen pitkäkarvaiset "siementöyhdyt" muuttuvat vaaleanpunertaviksi. Kotimaassaan kasvia kutsutaan nimellä Prairie Smoke ja suurena kasvustona tämä näyttääkin aivan vaaleanpunaiselta udulta. Kukkatarhaan, kivikkoon. Aur, kuivahko maa. Kylvö: C
Kanta: x? P-S
(siemeniä on vähän)

PERHOANGERVO / gillenlia*Gillenia trifoliata*

Meillä harvinainen, vaikkakin kauan kasvatettu luonnonperenna. Valkoiset, sirot kukat heinä-elokuussa. Korkeus 60–90 cm. Lehdistössä kaunis punertava syysväritys. Kukkatarhaan, hyvä kasvi metsäpuutarhaan, myös leikkokukaksi. Aur-pvar, kosteahko, kalkkipitoinen, multava kasvupaikka.
Kylvö D.
Kanta: xx

KOREAHOHDEKUKKA / gullstake*Helenium hoopesii*

Amerikkalainen luonnonperenna, preeriakasvi. Tukevavartinen (70–90 cm) ja tummalehtinen. Haarojen latvoissa isot kullankeltaiset, päivänkakkaramaiset mykeröt heinä-elokuussa. Kukkatarhaan, hyvä leikkokukka. Aur, tuore hiekkamultamaa.
Kylvö: A
Kanta: xx–xxx E-S

PÄIVÄNSILMÄ / dagöga*Heliopsis helianthoides*

Kookas loppukesän kukkija. Jäykät varret 100–150 cm. Isot lehdet tummat ja isohampaiset. Päivänkakkaramaiset mykeröt yksittäin varsien päissä, 5–10 cm leveitä, kullankeltaisia. Kukinta elo-lokakuussa. Kukkatarhaan, hyvä leikkokukka. Aur, tuore hiekkamultamaa. Hiukan arka talvimärkyydelle, kohopenkki tai rinne paras kasvupaikka.
Kylvö: A
Kanta: x

VAALEAJOULURUUSU / julros

Helleborus niger

Vaalea kaunotar Alpeilta. Meillä myydään usein joulu-kukkana. Nahkamaiset, tummat, liuskaiset, talvivihreät lehdet. Korkeus 20–30 cm. Suuret, halkaisijaltaan jopa 7 cm, valkoiset kukat huhti-toukokuussa. Annetaan kasvurauha, sillä ei pidä siirtelystä. Pensasryhmiin, metsäpuutarhaan. Sopii hyvin muiden varjoperennojen kuten taponlehden ja pikkutalvion seuraan. Kestävä leikkokukka. Ikivanha lääkekasvi. Pvar-var, kosteahko, runsasravinteinen kasvupaikka. Myrkyllinen. Kylvö: D. Kanta: x?

KELTAPÄIVÄNLILJA / gul daglilja

Hemerocallis lilio-asphodelus

Vanhon pihon peruskasvi. Kapeahkot pitkät lehdet muodostavat 50–60 cm korkean, tiheän mättään. Suppilomaiset, vaaleankeltaiset, tuoksuvat kukat nousevat korkealle lehdistön yläpuolelle. Kukinta kesä-heinäkuussa. Kukkatarhaan, vesilammikon äärelle. Aur-pavr, ravinteikas, kosteahko kasvupaikka. Kylvö: C
Kanta: xxx E-S

STEVENINJÄTTIPUTKI / kungsholmsloka

Heraclium stevenii

Lehdet tummanvihreät, alta valkokarvaiset. Kukat valkoiset heinä-syyskuussa. Korkeus 80–100 cm. Kaksi-voutinen, kasvi kuolee kukittuaan, mutta siementää jonkin verran. Ei ole samalla tavoin kosketusmyrkyllinen eikä ripeästi leviävä kuin lainsuojattomaksi julistettu kaukasianjättiputki (*H. mantegazzianum*). Yksittäiskasviksi, vajan seinustalle, autotallin päätyyn. Aur-var, vaatimaton kasvupaikan suhteen. Kylvö: D. Kanta: x

TARHAILLAKKO / trädgårdsnattviol

Hesperis matronalis

Kaksi- tai monivuotinen perinnekasvi. Haarautuviin kukkavarsien korkeus 50–100 cm. Neliteräiset, liilat tai vaaleanpunaiset, harvemmin valkoiset kukat tuoksuvat illalla voimakkaasti. Kukinta kesä-elokuussa. Kukkatarhaan, pihan luonnontilaisille alueille villiintymään. Aur-pvar, tuore multamaa paras, mutta menestyy monenlaisissa oloissa. Kylvö: A, alkukesällä ulos. Jatkossa kylväytyy.
Kanta: xxxx

TÄHKÄKEIJUNKUKKA / axalunrot

Heuchera cylindrica

Hyvä peittoperenna. Pyöreän herttamaiset, talvivihreät lehdet ruusukkeena. Kukkavarret 50 cm. Pienet kellertä-

vät kukat tähkämäisessä kukinnossa kesä-heinäkuussa. Kivikkoon, kukkatarhaan, pensaiden lähelle. Aur-pvar, tuore maa. Kylvö: C

Kannat:

a) x

b) x keltakukkainen, matala

KORALLIKEIJUNKUKKA / blodalunrot

Heuchera sanguinea

Pyöreän herttamaiset, talvivihreät lehdet. Kukkavarret 70–90 cm. Pienet, punaiset kukat tiheässä, tähkämäisessä kukinnossa. Kukinta kesä-heinäkuussa. Kukkatarhaan, hyvä leikkokukka. Aur-pvar, tuore hiekkapitoinen multamaa. Kylvö: A
Kanta: x–xx (siemeniä on vähän)

SINIKUUNLILJA, KOMEAKUUNLILJA / daggfunkia

Hosta sieboldiana

Varjokasvien komeinta kastia. Leveät, herttamaiset, sinivihreät lehdet. Kapeat, torvimaiset, liilat tai valkoiset kukat heinä-elokuussa. Korkeus 50–70 cm. Pvar-var, kosteahko, ravinteikas multava maa. Kukkatarhaan, metsäpuutarhaan, kosteikkokasviksi, myös leikkokukka. Kylvö: C. Kanta: x–xx E-S

KUUNLILJA

Hosta sp.

Siemenet kerätty keltakirjavalheistisistä kuunliljalajista. Siementaimista tulee tuskin aivan emonsa kaltaisia, mutta varmasti mielenkiintoisen värisiä. Käyttö ja kylvö kuten edellä. Kanta: x E-S

ISOINKARVILLEA / rosenincarvillea

Incarvillea delavayi

Eksoottisen kaunis perenna. Isot, tummat lehdet ruusukkeena. Kukkavarret 30–60 cm. Kukat isoja, suppilomaisia, ruusunpunaisia. Kukinta kesä-heinäkuussa. Kukkatarhaan. Aur-pvar, tuore, kalkittu hiekkamultamaa. Arastelee talvimärkyttää, kohopenkki tai rinne paras kasvupaikka. Kylvö: A
Kanta: xxx K-S Hinta: 2,00 / 3,00

LOISTOINKARVILLEA / praktincarvillea

Incarvillea mairei

Toinen eksoottinen perenna. Muistuttaa edellistä, mutta matalampi. Kukkavarret 10–30 cm. Kukat isoja, suppilomaisia, tumman ruusunpunaisia. Kukinta kesä-heinäkuussa. Kukkatarhaan. Aur-pvar, tuore, kalkittu hiekk-

multamaa. Arka talvimärkyydelle, kohopenkki tai rinne paras kasvupaikka. Kylvä: A.

Kanta: x

IDÄNHIRVENJUURI / praktkrissla

Inula orientalis

Kestävä, kauniskukkainen luonnonperenna. Pystyt varret 40–50 cm, leveähköt lehdet. Oranssinkeltaiset, 7–10 cm leveät mykeröt heinä-elokuussa. Kukkatarhaan, kivikoon. Aur, kuivahko tai tuore, hiekkapitoinen maa.

Kylvä: A. Kanta: xx

”MAATIAISKURJENMIEKKA”

Iris aphylla

Tämä on se siniviolettikkukainen, vanha ja kestävä ”maatiaissaksankurjenmieikka”, jota kasvatetaan yleisesti puutarhoissa ympäri maata. Raikkaanvihreät lehdet 2–3 cm leveitä, 30–40 cm pitkiä, kaartuvat kärjistään. Kukkarvarret puolisen metriä, useita kukkia per varsi. Tumman violetinsiniset kukat avautuvat kesäkuun alkupuolella, ulkokehälehtien tyvi valkosuoninen ja ”parta” kellertävä.

Kukkatarhaan. Aur, tuore maa. Myrkyllinen, kuten kaikki iirikset. Kylvä: D

Kanta: xxxx koko maa (siemeniä on vähän)

KAUNOKURJENMIEKKA / tuviris

Iris setosa

Vanhastaan, mutta varsin harvinaisena kasvatettu hieno kurjenmieikka. Korkeus 70–90 cm, kaartuvat lehdet. Liilansiniset, tummasuoniset kukat kesä-heinäkuussa. Kukien alaskääntyneet kolme kehälehteä ovat isot ja leveät, kun taas pystyt kolme terälehteä ovat varsin pienet samaan tapaan kuin siperiankurjenmiekkalla. Kukkatarhaan. Aur-pvar, tuore multamaa.

Kylvä: D.

Kanta: xxxx E-S

SIPERIANKURJENMIEKKA / strandiris

Iris sibirica

Kapealehtinen, viljelyvarma luonnoniiris. Korkeus 70–90 cm, lehdet tuuheana mättäänä. Siniset kukat kesä-heinäkuussa. Kukkaryhmiin, lammen rannalle. Aur-pvar, tuore tai kostea multamaa. Kylvä: D

Kannat:

- xxx–xxxx sininen
- xxxx sininen, aikainen, korkeus 120 cm
- x–xxx valkoinen

ETELÄNMUNKKI / franska blåmunkar

Jasione laevis

Keski-Euroopasta kotoisin oleva kellojen (*Campanula*) sukulainen. Mätästävä kasvutapa, valkokarvaiset lehdet ruusukkeena. Korkeus 20–30 cm. Lähes pallomaiset, siniviolettiset kukat heinä-elokuussa. Kivikkokasvi, reunakasvi. Sopii hyvin vaikka hopeahärkin tai bellisten seuraan. Aur, kuivahko, kalkkipitoinen, hiekkainen maa. Kylvä A.

Kanta: xx

ETELÄNRUUSURUOHO / grekvädd

Knautia macedonica

Lehdet ruusukkeena. Tummanpurppuranpunaiset, puolipallomaiset kukat heinäkuusta pitkälle syksyyn. Korkeus 30–50 cm. Mesikasvi kuten sukulaisensa ketoruusu-ruoho. Sopii leikoksi. Aur, kuivahko, hiekk- ja kalkkipitoinen maa. Kylvä: C. Kanta: x

SÄRKYNYSYDÄN / löjtnantshjärta

Lamprocapnos spectabilis (ent. *Dicentra* s.)

Ihastuttava, perinteinen alkukesän kukkija. Vanhemmiten monivartinen, tuuhean pensasmainen, 60–90 cm. Liuskaiset lehdet raikkaanvihreät. Sydämen muotoiset, tumman ruusunpunaiset tai valkoiset kukat pitkänä sarjana nuokkuissa varsissa. Kukinta touko-kesäkuussa. Kukkatarhaan, metsäpuutarhaan, hyvä leikkokukka. Annettava kasvurauha, ei pidä siirtämisestä. Pvar, tuore tai kostea multamaa. Kylvä: D

Kanta: xx–xxx puna- ja valkokukkaisia (siemeniä on vähän)

RUUSUNÄTKELMÄ / rosenvial

Lathyrus latifolius

Nykyään harvinainen, kauniisti kukkiva, ruohovartinen köynnös. 150–250 cm pitkät varret, kiipeää kärhillä. Lehdet yksipariset, lehdykät pitkiä ja kapeahkoja. Isot ruusunpunaiset herneenkukat tertiissa heinä-elokuussa. Kukat eivät tuoksu. Seinustalle, aitaan, köynnöspyramidiin, hyvä leikko. Aur, kuivahko tai tuore, melko ravinteikas, hiekkapitoinen maa. Kylvä: H. Kanta: xx

HARMAAMALVIKKI / gråmalva

Lavatera thuringiaca

Perinneperennojen ykkönen? Pysty varsi 1–1,5 m. Lehdet suuret ja karheat harmaakarvaiset. Kukat lehtihangoissa, 5–8 cm leveitä, silkinhohtavan vaaleanpunaisia. Kukinta heinä-syyskuussa. Kukkatarhaan ja yksittäiskasviksi. Kasvaa vuosien mittaan monivartiseksi ja leveäksi.

Hyvä leikkokukka. Aur, kuivahko tai tuore, hiekkainen maa. Kylvö: A
Kannat: xxxx koko maa (siemeniä on vähän)

ISOPÄIVÄNKAKKARA / jätteprästrage

Leucanthemum x superbum

Suurennettu versio luonnon päivänkakarasta. Lehdet paksuja, kukkavarret 70–100 cm. Kukkamykeröt 10–13 cm leveitä. Kukinta heinä-syyskuussa. Kukkatarhaan, mainio leikkokukka. Aur, tuore, hiekkainen maa. Arka talvimärkyydelle, kohopenkki tai rinne paras kasvupaikka. Kylvö: A. Kanta: xx

KALLIONAUHUS / klipplstånd

Ligularia dentata

Suomessa suosituin ja yleisimmin istutettu nauhus. Herttamaisen munuaismaiset, pitkäruotiset lehdet. Kukintovarret haarautuneet, 100–150 cm. Kullankeltaiset, isot mykeröt huiskilomaisesti varsien latvoissa. Kukinta elosyyskuussa. Kukkatarhaan, tontin laidalle, veden äärelle, metsäpuutarhaan, perhoskasvi. Aur-pvar, tuore tai kostea, runsasarvintainen multamaa. Kylvö: A
Kannat:

- a) xxx E-S
- b) xxxx ruskeanpunertavat lehdet, oranssinkeltaiset kukat, kenties 'Desdemona'-lajike?

NUKKANAUHUS / spindelstånd

Ligularia fischeri

(aik. *L. speciosa*, *L. sibirica* var. *speciosa*)

Tämäkin on komea nauhus. Suuret, herttamaiset lehdet, varsien korkeus 1–2 m. Keltaiset mykeröt tähkämäisessä kukinnossa. Kukinta elosyyskuussa. Kukkatarhaan, tontin laidalle, veden äärelle, metsäpuutarhaan, perhoskasvi. Aur-pvar, tuore tai kostea, runsasarvintainen multamaa. Kylvö: A
Kanta: xxx

LAPINNAUHUS / lappstånd

Ligularia 'Hietala'

Pohjois-Suomessa jo kauan kasvatettu nauhuskanta, mahdollisesti aurinkonauhuksen (*L. stenocephala*) lajike. Suuret, pyöreähköt lehdet, punertavat ruodit. Kukintovarret 120–180 cm. Kullankeltaiset mykeröt pitkissä, tähkämäisissä kukinnoissa heinä-elokuussa. Kukkatarhaan, rannalle. Aur-pvar, tuore tai kostea, runsasarvintainen maa. Kylvö: A.
Kanta: xxxx P-S

Huom! koska kyseessä on lajike, siementaimet eivät ole tarkkaan ottaen lapinnauhusta, mutta todennäköisesti samantapaisia, hienoja nauhuksia yhtä kaikki.

RUSKOLILJA / brandililja, brandgul lilja

Lilium bulbiferum

Perinteisin puutarhojemme lilja. Korkeus 60–90 cm. Kapeat lehdet tiheästi pitkin vartta, mustia itusilmuja lehtihangoissa. Suuret, kruunumaiset, oranssit kukat latvassa kesäkuussa. Sipuli valkoinen. Kukkatarhaan, hyvä leikkokukka. Aur-pvar, tuore hiekkamultamaa. Kylvö: D
Kannat:

- a) xxxx E-K-S harvinainen siemeniä tuottava kanta
Hinta: 2,00 / 3,00
- b) xxxx K-S/P-S kukat tiheänä kruununa varren latvassa, erikoisen näköinen
Hinta: 2,00 / 3,00

LILJA 'Citronella'

Lilium Asiatic-ryhmä

Tämän liljaryhmän takana on useita liljalajeja kuten rusko- (*L. bulbiferum*), nuokku- (*L. cernuum*), tuli- (*L. davidii*), tiikeri- (*L. lancifolium*) ja pellavailija (*L. pumilum*). Näiden risteytystuloksena syntyi 1958 nk. Fiesta-ryhmä, johon 'Citronella' kuuluu. Varsi tanakka, tiheälehtinen. Korkeus 90–120 cm. Kukat nuokkuvat tiikerililjan tavoin, terälehdet kääntyneet taakse. Keltaiset, ruskeapilkkuiset kukat heinä-elokuussa. Kukkaryhmiin, leikkokukaksi. Aur-pvar, kuohkea hiekkamultamaa. Kylvö: A. Siemenistä pitäisi kasvaa emonsa kaltaisia, tosin kukkien pilkullisuus saattaa vaihdella jonkin verran.

Kanta: x

VARJOLILJA / krollililja

Lilium martagon

Toinen perinteinen liljalaji. Korkeus 100–150 cm. Alemmat lehdet kiehkuroina, ylemmät kierteisesti pitkin vartta, lehtilapa soikea. Nuokkuvat kukat tertuissa, terälehdet kääntyneet taakse. Kukinta kesä-heinäkuussa. Sipuli keltainen. Siementaimet kukkivat ensi kerran 4–5-vuotiaina. Kukkaryhmiin, pihametsikköön. Pvar, tuore multamaa. Kylvö: D

- Kannat:
- a) xxxx liilanpunaisen eri sävyjä + jokunen valkoinenkin voi olla joukossa
 - b) xxxx väriseos: valkoisia ja punaisia (n. 1/2 kumpaakin)
 - c) xxxx valkoinen **Hinta: 2,00 / 3,00**

MARHANLILJA / mandarinlilja

Lilium Martagon-ryhmä

Harvinainen perenna, varjoliiljan ja täpläliiljan (*L. hansonii*) jälkeläinen. Muistuttaa varjoliiljaa, korkeus 100–150 cm. Nuokkuvat kukat oranssit, täplikkäät. Kukinta kesä-heinäkuussa. Kukkatarhaan. Pvar, tuore multamaa.

Kylvö: D. Kanta: xxxx E-S (siemeniä on vähän)

Hinta: 2,00 / 3,00

KELTALILJA / kaukasisk lilja

Lilium monadelphum

Harvinainen lilja. Korkeus 100–120 cm. Kukat ovat suuremmat kuin varjoliiljalla, terälehdet taipuneet taaksepäin.

Keltaiset, purppuratäpläiset, nuokkuvat ja tuoksuvat kukat heinä-elokuussa. Pitkäikäinen ja helppo lilja. Kukkatarhaan, hyvä leikko. Aur-pvar, kalkkipitoinen, ravinteikas, kuohkea multamaa. Kylvö: D

Kanta: xx? **Hinta: 2,00 / 3,00**

KESÄKUURUOHO / judaspenningar

Lunaria annua

Kaksivuotinen koristekasvi ja kuivakukka. Korkeus 60–80 cm. Ensimmäisenä kesänä kasvaa lehtiruusuke, toisena haaraautuvat varret. Punaliilat, suuret ristikukat kesä-heinäkuussa, minkä jälkeen kehittyvät pyöreät, isot siemenlidut. Kukkatarhaan. Lidut kuorittuina kuivakukkaa, ”hopearahoja”. Kaunis talventörröttäjä. Aur-pvar, tuore hiekkamultamaa. Kylvö: A, alkukesällä kasvupaikalle. Kanta: xx

IKIKUURUOHO / (vild) månviol

Lunaria rediviva

Monivuotinen. Korkeus 60–100 cm. Soikeat siemenkodat. Käyttö ja kasvuvaatimukset kuten edellä.

Leviää rönsyillä. Kanta: xx

ALASKANLUPIINI / alaskalupin

Lupinus nootkatensis

Pohjoisamerikkalainen lupiinilaji. Lehdet pienemmät ja kapeammat kuin komealupiinilla. Korkeus 70–80 cm. Kukat sinivalkoiset tai sinipunaiset. Kukinta kesä-heinäkuussa ennen muita lupiineja. Kukkaryhmiin, Aur-pvar, kuivahko tai tuore, hiekkainen maa. Kylvö: H. Kanta: xx

KIRJOLUPIINI / regnbågslupin

Lupinus x regalis

Komea, värikäs perenna. Korkeus 70–100 cm. Muhkeat kukinnot sini-, puna-, oranssi- tai keltasävyiset tai valkoi-

set, yksi- tai kaksiväriset. Kukinta kesä-heinäkuussa. Kukkaryhmiin, pihan laidalle. Hyvä leikkokukka. Lupiinin luontoon leviämistä on syytä rajoittaa katkaisemalla kukkavarret heti kukinnan jälkeen. Aur, kuivahko tai tuore, hiekkainen maa. Kylvö: H
Kannat:

a) xx seos punasävyjä

b) x siemenet kerätty 'Chandelier'-lajikkeesta, joka on keltainen. Lähellä kasvaa punaisia lupiineja, joten kuka tietää mitä värejä näistä siemenistä saakaan...

c) x sinikeltainen

LEIMURAKKAUS / praktklätt

Lychnis x arwrightii

Kaksi- tai muutamavuotinen puutarhakukka. Matalahko (40–50 cm) ja pensasmaiseksi haarautuva. Punaruskeasävyiset lehdet. Kukkii loppukesällä pitkään suurin, oranssinpunaisin kukin. Kukkaryhmiin, astioihin. Aur, kuivahko tai tuore, hiekkainen maa. Kylvö: A. Voidaan kasvattaa yksivuotiskukankin tavoin, jolloin kylvö sisälle huhtikuussa.

Kanta: x

PALAVARAKKAUS / brinnande kärlek

Lychnis chalcedonica

Punakukkainen perinnekasvi. Korkeus 60–100 cm, pystyvirtainen ja karheakarvainen. Tummat lehdet puikeita. Kirkkaanpunaiset kukat leveässä viuhkossa heinä-elokuussa. Kukkatarhaan, vaikkapa ritarinkannusten ja päivänkakkaroiden seuraksi. Hyvä, vaan ei pitkäikäinen leikkokukka. Aur, tuore, ravinteikas hiekkamultamaa. Kylvö: A

Kannat:

a) xxxx punainen

b) x vaaleanpunainen

HARMAAKÄENKUKKA / purpurklätt

Lychnis coronaria

Käytännössä kaksivuotinen puutarhakukka. Varret kohenevat ja haarautuvat, 50–80 cm. Varret ja lehdet hopeanharmaat. Suuret kukat yksittäin varsien päissä, loistavan purppuranpunaisia. Kukinta heinä-elokuussa. Kukkatarhaan, vaikka tähkätädynkielen tai kyläneidonkielen seuraksi. Hyvä leikkokukka. Aur, kuivahko tai tuore, hiekkainen maa. Kylvö: A, alkukesällä ulos. Kylväytyy ja säilyy kasvupaikalla.

Kanta: xx

JUPITERINKUKKA / jupitersblomster

Lychnis flos-jovis

Ulkonäöltään ja ominaisuuksiltaan harmaakäenkukan kaltainen laji. Harmahtavat, vahapintaisen näköiset lehdet ruusukkeena tyvellä. Kukkavarret 30–50 cm. Ruusunpunaisten kukkien terälehdet syvään kaksihalkoiset. Kukinta kesä-elokuussa. Kukkaryhmiin, hyvä leikkokukka. Aur, kuivahko tai tuore, hiekkainen maa. Kylvö: A, alkukesällä ulos. Kylväytyy ja säilyy kasvupaikalla.

Kanta: x

HEHKUVARAKKAUS / eldklätt

Lychnis x haageana

Periaatteessa monivuotinen, mutta käytännössä yksi-voituisena kasvatettava puutarhakukka. Matala (30–40 cm) ja pensasmaiseksi haarautuva. Kukkii loppukesällä pitkään suurin oranssin- tai karminpunaisin kukin. Kukaryhmiin ja -astioihin. Aur, kuivahko tai tuore, hiekkainen maa. Kylvö: A, taimikasvatus keväällä. Kylväytyy jonkin verran ja saattaa säilyä itsekseenkin kasvupaikalla.

Kanta: x–xx

TARHA-ALPI / praktlysing

Lysimachia punctata

Kukkatarhan peruserena. Pystyt, vähähaaraiset varret, lehdet pitkät ja suikeita. Korkeus 50–100 cm. Kirkkaan-keltaiset kukat terttuina latvassa. Kukinta heinä-syyskuussa. Kukkatarhaan, kosteikkoon. Mesikasvi. Leviää rönsyillä, valtaa alaa. Pronssinruskea syysväritys. Aur, kosteahko, ravinteikas kasvupaikka. Kylvö: A tai B

Kannat:

a) xxx

b) xx ei tee juurirönsyjä, saattaa olla esim. ripsialpi (*L. ciliata*)

RUUSUMALVA / rosenmalva

Malva alcea

Harvinaisempi perinnekasvi kuin seuraava laji myskimalva. Varret 70–100 cm, haaroo hiukan. Osaksi liuskaiset, karheat lehdet. Suuret, ruusunpunaiset kukat heinä-syyskuussa. Kukkatarhaan, perennaniitylle. Aur, kuivahko tai tuore hiekkainen maa. Kylvö: A

Kannat: xxxx

a) ilmeisesti 'Fastigiata', joka on kasvutaltaan salkoruusumainen, ei juuri haaro

b) enemmän haaroava kuin edellinen, yleensä hiukan matalampi

MYSKIMALVA / myskmalva

Malva moschata

Tuttu ja turvallinen, kaunis vanhan ajan perenna. Varret 40–70 cm, liuskoittuneet lehdet. Vaaleanpunaiset tai valkoiset malvankukat kesä-elokuussa. Kukkatarhaan, perennaniitylle. Aur, kuivahko tai tuore hiekkainen maa.

Kylvö: A

Kannat:

a) xxx–xxxx vaaleanpunainen ja valkoinen (siemeniä on vähän)

b) xxx–xxxx valkoinen (siemeniä on vähän)

SINIVALEUNIKKO / blå bergvallmo

Meconopsis betonicifolia

Taivaansininen kaunotar Himalajalta. Kaksi- tai muutamuotinen. Varret 70–90 cm, karvaiset, sinertävät lehdet ruusukkeena. Kukat unikkomaiset, 5–10 cm leveät ja taivaansiniset. Kukinta kesä-heinäkuussa. Latvassa olevat kukat aukeavat ensinnä. Kohopenkkiin, rinteisiin tai muuten viettävälle maalle, jossa vesi ei seiso talvella. Pysyvä lumipeite on paras talvisuoja. Mieluisassa paikassa kylväytyy. Aur-pvar, tuore, hiekkapitoinen ja hapahko multa-maa. Myrkyllinen. Kylvö: C

Kanta: x

KELTAVALEUNIKKO / engelsk bergvallmo

Meconopsis cambrica

Siperianunikkoa muistuttava, pitkään kukkiva ja monenlaisilla paikoilla viihtyvä valeunikkolaji. Varret 30–40 cm, liuskaiset lehdet ruusukkeena. Kukat unikkomaiset, 5–7 cm leveät, keltaiset. Kukinta kesä-syyskuussa. Kukkatarhaan, perennaniitylle. Kylväytyy. Aur-pvar-var, tuore tai kostea hiekkamultamaa. Myrkyllinen. Kylvö: B

Kanta: xxxx

KARHUNJUURI / björnrot

Meum athamanticum

Meillä kauan kasvatettu, mutta yhä harvinainen. Usein mausteyrtiksi mielletty kasvi, joka kuitenkin taitaa olla paremmin kotonaan kukkatarhassa. Korkeus 30–50 cm, lehdistö tuuheaa ja hienoliuksiaista. Lehdissä aromaattinen tuoksu. Punervan valkoiset kukat sarjakukinnossa kesäkuussa. Hyvä kukkaryhmien reunakasvi, myös peitto-kasvi, todella kaunis lehdistö. Hyvä leikkovihreä. Kukkavarret voi halutessaan leikata pois. Aur-pvar, kuivahko tai tuore, hiekkapitoinen maa. Kylvö: D

Kanta: xx?

KELTA-APINANKUKKA / chilenskt gyckelblomma*Mimulus luteus*

Monivuotinen puutarhakukka, vaikka usein kasvatetaan-kin yksivuotisena kesäkukkana. Korkeus 30–40 cm, vaa-
leat, mehevät varret ja pienet lehdet. Keltaiset naama-
kukat kesäkuusta myöhälle syksyyn. Komeasti kukkiva ja
hallankestävä kasvi kukkaryhmiin ja astioihin. Aur-pvar,
tuore, runsasravintainen multamaa. Kylvö: A. Kylvättyy
ja säilyy kasvupaikallaan.

Kanta: xxx E-S

PREERIAVÄRIMINTTU / lila temynta*Monarda fistulosa*

Pohjoisamerikkalainen luonnonperenna.

Pystyt, nelisärmäiset varret 70–80 cm, hammaslaitaiset
lehdet. Vaalean sinivioletit kukkakiehurat heinä-elo-
kuussa. Kukkatarhaan, hyvä mesikasvi ja mainio teeyrtti.
Leviää hiljalleen rönsyillä. Aur-pvar, kuivahko-kosteahko
kasvupaikka. Kylvö A, siemeniä ei peitetä.

Kanta: x (siemeniä on vähän)

HELMILILJA / pärhyacint*Muscari* sp.

Sinikukkainen, toukokuussa kukkiva sipulikasvi. Kapeat
lehdet. Korkeus 10–20 cm. Viihtyessään muodostaa iso-
ja kasvustoja. Kukkaryhmiin, kivikkoon, pensaiden alle.
Hyvä leikkokukka esim. belliksen, kevätесikon ja puisto-
lemmikin kanssa. Aur-pvar, kuohkea kasvupaikka.

Myrkyllinen. Kylvö: C. Kanta: x

AITOKISSANMINTTU / kattmynta*Nepeta cataria*

Vanha rohdoskasvi. Tavataan harvinaisena mm. vanho-
jen asutusten luota viljelyjäänteinä. Kasvutapa tanakka,
haarova. Korkeus 50–100 cm. Lehdet harmahtavat, kol-
miomaiset, reunoilta isohampaiset. Kukinto pitkä, tähkä-
mäinen, tiheä. Huulimaiset kukat valkoiset, usein puna-
pilkkuiset. Kukinto heinä-elokuussa. Kukkakedolle, yrtti-
tarhaan. Mesikasvi, teeyrtti. Aur-pvar, vaatimaton

kasvupaikan suhteen. Kylvö: A

Kanta: x

SITRUUNAKISSANMINTTU*Nepeta cataria* 'Citriodora'

Kuten edellinen, mutta lehdet miellyttävän sitruunan-
tuoksuiset. Mainio teeyrtti, sitruuna-aromi vahvistuu kui-
vattaessa. Kylvö ja kasvuvaatimukset kuten edellä.

Kanta: xx luonnonkanta ap. Virosta

KISSAMINTTUlaji*Nepeta coerulea*

Harvinainen kissanminttu. Korkeus 40–50 cm. Kukinto
tähkämäinen, kukat sinivioletit. Kukkatarhaan, yrttimaal-
le. Aur-pvar, kuivahko maa. Kylvö: A

Kanta: x

KOLLINMINTTU / blänepeta*Nepeta grandiflora*

Vanha rohdoskasvi. Tanakat, haarovat varret 80–120 cm,
pienet lehdet. Ryydintuoksuinen. Laventelinsiniset kukat
tähkämäisessä tertussa. Pitkä kukinto heinä-syyskuussa.
Kukkaryhmiin, perennaniitylle, seinustoille, kollissojen
riemuksi, perhos- ja mehiläiskasvi. Voi käyttää myös
teeainekseksi. Aur-pvar, kuivahko tai tuore, hiekkainen
maa. Kylvö: A

Kanta: xx

ILTAHELOKKI / nattljus*Oenothera biennis*

Kaksivuotinen kaunis koristekasvi, lisäksi lääke- ja öljy-
kasvi. Varsi pysty, paksu, lehtevä, 50–100 cm, lehdet
sukeita. Keltaiset, hohtavat, isot kukat pitkänä latvatert-
tuna heinä-elokuussa. Kukat avautuvat illalla ja nuutuvat
aamulla. Aur, kuivahko, hiekkainen maa. Kylvö: A, alku-
kesällä kasvupaikalle. Kylvättyy jatkossa itse.

Kannat:

a) luonnonkanta

b) viljelykanta x–xx

KULTAHELOKKI / gullnattljus*Oenothera fruticosa* subsp. *glauca*

Loistavan keltakukkainen, loppukesällä pitkään kukkiva
perenna. Korkeus 30–50 cm, punertavat lehdet ja nuput.
Kukat 2–4 cm leveät, huiskilomaisessa kukinnossa hei-
nä-syyskuussa. Kukkatarhaan, harjupuutarhaan. Aur,
kuivahko tai tuore, hiekkainen maa. Kylvö: A

Kanta: xx

KUOLANPIONI / sibirisk pion*Paeonia anomala*

Monivuotinen, perinteinen puutarhakukka. Tukeva,
vanhana komea ja monivartinen, korkeus 60–90 cm.
Lehdet kepealiuskaiset. Kukat yksinkertaiset, noin 10 cm
leveät, ruusunpunaiset. Kukinto kesäkuun alussa. Kukka-
tarhaan, metsäpuutarhaan. Aur-pvar, tuore hiekkamulta-
maa. Myrkyllinen, kuten kaikki pionit. Kylvö: D

Kanta: xxxx seoksena E-K-P-S

KAUKASIANPIONI / svavelpion

Paeonia mlokosewitschii

Harvinainen ja haluttu keltakukkainen pioni. Tuveva, vanhana monivartinen, korkeus 60–80 cm. Sinivihreät lehdet leveäliuskaiset ja pyöreäkärkiset. Yksinkertaiset, vaaleankeltaiset kukat touko-kesäkuussa. Lyhyt kukinta-aika. Kukkatarhaan. Aur-pvar, tuore syvämultainen hiekkamultamaa. Kylvö: D

Kanta: xx **Hinta: 2,00 / 3,00**

SIPERIANUNIKKO / sibirisk vallmo

Papaver croceum

Joka pihan perinnekasvi, lyhytikäinen, mutta kylväytyy itse ja säilyy. Korkeus 30–40 cm, sinivihreät lehdet löyhinä mättäinä. Suuret 5–6 cm leveät, yksinkertaiset kukat keltaisia, valkoisia tai oransseja. Pitkä kukinta-aika, touko-syyskuu. Kukkatarhaan, kivikkoon, perennakedolle. Leikkokukka, korjataan kun terälehtien väri näkyy. Aur, kuivahko tai tuore, hiekkainen maa. Myrkyllinen, kuten muutkin unikat. Kylvö: A. Kanta: xx–xxx

TARHAIDÄNUNIKKO / trädgårdsjättevallmo

Papaver Orientale-ryhmän lajikkeet

Eksoottisen komeakukkainen, alkukesällä kukkiva uniko. "Voiko olla ihanampaa kuin unikon vasta-aiennut kukka! Siksi saa anteeksi lyhyen loistonsa ja ränsistyvän lehdistönsä," kirjoittaa eräs siementen kerääjä. Kukkarret 60–90 cm, lehdet karvaiset. Yksinkertaiset kukat 10–15 cm leveitä, useimmiten oranssin- tai tummanpunaisia; lajikkeilla myös valkoisia, vaalean- tai lohenpunaisia; terälehtien tyvessä yleensä purppuranmusta laikku. Kukinta kesäkuussa. Lehtien kuitumisalltiudessa kukinnan jälkeen näyttäisi olevan eroja lajikkeittain. Kukkatarhaan. Aur, kuivahko tai tuore hiekkamultamaa. Kylvö: A Kannat:

- a) xxx E-S punaisen monia sävyjä
- b) xxx E-S vaaleita sävyjä
- c) xxx P-S punainen
- d) xxx P-S vaalean-, lohen-, oranssinpunainen ja punainen

ESPANJANUNIKKO

Papaver rupifragum

Lyhytikäinen, mutta itse kylväytyvä kasvi, pihan väri-läiskä. Keskipokoinen (30–40 cm), hentovartinen. Yksinkertaiset, punaoranssit kukat kesä-elokuussa. Kukkatarhaan, pihakedolle. Aur, kuivahko, hiekkainen maa. Kylvö: A. Kanta: x

PARATIISILILJA / paradislilja

Paradisea liliastrum

Hieno, vanha perenna! Korkeus 40–60 cm, lehdet pitkiä ja kapeita. Kukat liljamaisia, puhtaanvalkoisia. Kukinta kesäkuussa. Kukkatarhaan, hyvä leikkokukka. Aur, kuivahko tai tuore, hiekkainen, kalkittu multamaa. Kylvö: C Kanta: xx–xxx

KAKALIA / spjutkakalia

Parasenecio hastatus

Siperialainen metsäkasvi. Meillä harvinainen, joidenkin vanhojen puutarhojen erikoisuus. Korkeus 160–180 cm. Keihäsmäiset, pehmeäkarvaiset lehdet. Yksittäiset, vaati-mattoman näköiset, vaaleat tupsukukat heinä-elokuussa. Näyttävät, vaalean hopeanhaituaiset siemenhedelmystöt syksyllä. Metsäpuutarhaan, yksittäiskasvi. Aur-pvar, tuore tai kostea, ravinteikas, syvämultainen kasvupaikka. Kylvö: C. Kanta: xx? **Hinta: 2,00 / 3,00**

VARPUPIPO / bushhatt

Penstemon fruticosus

Harvinainen puutarhakukka. Varpumainen, 20–30 cm korkea kasvi. Pienet, suikeat lehdet osaksi talvivihreät. Heinä-elokuussa avautuvat isot, vaalean sinipunaiset, torvimaiset kukat. Kivikkoon, viettävän maan kukkatarhaan reunakasviksi, alppiruusuun seuraan. Aur-pvar, tuore, hiekkainen, hapahko maa. Havuja talvisuojaksi ja varjoksi kevätauringolta. Kylvö: D. Kanta: xx

MUKULAPALOYRTTI / röd lejonsvans

Phlomis tuberosa

Helppohoitoinen ja kestävä luonnonperenna. Korkeus 80–120 cm, jäykät varret. Soikeat, hammaslaitaiset, syväsuoniset lehdet. Lilanpunaiset huulikukat latvassa rykelminä. Kukinta heinä-elokuussa. Kukkatarhaan, pihan luonnontilaisille alueille. Aur-pvar, tuore, hiekkainen, kalkittu multamaa. Kylvö: C. Kanta: xx?

SYYSLEIMU / höstflox

Phlox paniculata

Luonnonperenna Pohjois-Amerikan rantaniityiltä. Nykyisten syysleimulajikkeiden kantaäiti. Lehdet pui-keansuikeat, ristikkäin vastakkain. Korkeat, hieman kaar-tuvat varret 100–150 cm. Terttumainen latvakukinto elo-syyskuussa, yksittäiset kukat pienet, liilat. Kukkatarhaan, hyvä leikko. Leviää jonkin verran siementämällä. Aur-pvar, ravinteikas, tuore kasvupaikka. Kylvö: C Kanta: xxxx (siemeniä on vähän)

LYHTYKOISO, LYHTYKUKKA, JUUTALAIKIRSIKKA

/ stort judekörs, japansk lykta

Physalis alkekengi var. *franchetii*

Väripilkku Itä-Aasiasta. Pystykasvuinen, korkeus 50–80 cm. Lehdet puikeat, hammaslaitaiset. Vaatimattomat valkoiset perunankukat heinäkuussa. Loppukesästä alkavat kehittyä koristeelliset verhiöt. "Lyhdyt" ensin vihreät, muuttuvat vähitellen loistavan oranssinpunaisiksi. Hyvä ja kauan värinsä säilyttävä kuivakukka. Istutetaan mieluiten yksikseen, sillä valloittaa tehokkaasti juurirönsyillään koko penkin. Myrkyllinen. Aur-pvar, kuivahko, kalkkipitoinen kasvupaikka. Kylvö A. Kanta: xx?

KELLOPEIPPI / drakmynta

Physoctegia virginiana

Kestävä ja helpohoitoinen, loppukesällä komeasti kukkiva perenna. Jäykät varret 60–90 cm, kapeat, kiiltävät lehdet pitkin varsia. Pitkätörviset huulikukat muhkeissa, tähkämäisissä kukinnoissa elo-syyskuussa. Kukkatarhaan, veden äärelle, hyvä leikkokukka. Leviää hiljalleen rönsyillä. Aur-pvar, tuore tai kostea, runsasravinteinen maa. Kylvö: C. Kanta: x kukat vaaleanpunaisia ja liiloja

SARVITÄHKÄMUNKKI / hornrapunkel

Phyteuma scheuchzeri

Harvinainen perenna, kaukaista sukua kellokasveille. Korkeus 40–50 cm. Kapeat lehdet. Sinivioletit kukat palmomaisissa, "sarvekkaisissa" kukinnoissa kesä-heinäkuussa. Kukkatarhaan, kivikkoon. Aur-pvar, kuivahko tai tuore, hiekkainen, kalkittu maa. Kylvö: B. Kanta: xxx

VAALEATÄHKÄMUNKKI / vitrapunkel

Phyteuma spicatum

Harvinaisempi kuin edellinen laji. Alemmat lehdet hertta-
maiset, ylemmät suikeita. Korkeus 60–80 cm. Kukinto lieriömäinen, jopa 10 cm. Kukat kellertävät tai lähes valkoiset, kesä-heinäkuussa. Aur-pvar, kuivahko tai tuore, mieluiten hapan maa. Kukkatarhaan, kivikkoon. Kylvö: B
Kanta: x

ORANSSIKELTANO / rödfibbla

Pilosella aurantiaca

Värikäs kuivan paikan peittokasvi. Kielimäiset lehdet uussukkeena maanrajassa. Pystyt varret 30–40 cm. Kirkkaanoranssit kukkamykeröt latvassa kesä-heinäkuussa. Kukkatarhaan, kivikkoon, pihakedolle, kuivan paikan maanpeitoksi. Leviää rönsyillä. Aur, kuivahko maa. Kylvö: A. Kanta: xx–xxx

LEHTOSINILATVA / blågull

Polemonium caeruleum

Perinnekasvi. Korkeus 60–80 cm, lehdet parilehdykkeit. Kukinto monikukkainen viuhko, kukat sinisiä tai valkoisia ja makeatuoksuisia, kesä-heinäkuussa. Kukkarahaan, rannalle, niitylle. Aur-pvar, tuore multamaa. Kylvö: B. Kannat: xxxx
a) sininen
b) valkoinen
c) sininen + valkoinen

VERIHANHIKKI / blodfingerört

Potentilla atosanguinea

Himalajalta kotoisin. Kolmisormiset lehdet, jotka ovat alta hopeanukkaiset. Korkeus 30–40 cm. Kirkkaanpunaiset mansikankukat heinä-elokuussa. Kukkatarhaan, kivikkoon, leikkokukaksi. Aur, kuivahko, hiekkapitoinen maa. Kylvö: A.

KULTAHANHIKKI / gullfingerört

Potentilla aurea

Pieni ja söpö hanhikki. Viisisormiset, alta hopeakarvaiset lehdet. Korkeus 10–15 cm. Kirkkaankeltaiset, melko suuret kukat kesä-heinäkuussa. Reunakasviksi kukkapenkkiin, kivikkoon. Aur, kuivahko, savipitoinen ja hapan maa. Kylvö: A. Kanta: xx

KIRJOHANHIKKI / brokfingerört

Potentilla bicolor-ryhmä

Lämmintä punaista väriä kukkaryhmiin! Korkeus 40–60 cm, haarautuva- ja lehtevävartinen. Kolmisormiset lehdet. Mansikankukkia muistuttavat kukat 2–3 cm leveät, punaiset. Kukinta heinä-elokuussa. Kukkatarhaan, kivikkoon, hyvä leikkokukka. Aur, kuivahko tai tuore, hiekkainen maa. Ei pidä talvimärkydestä. Kylvö: A. Kanta: x

JAPANINHANHIKKI / storblommig fingerört

Potentilla megalantha

Suurikukkainen ja kaunislehtinen kivikkokasvi. Korkeus 15–20 cm. Mätästävä, tiivis kasvutapa. Kolmisormiset, isot pehmeäkarvaiset ja harmahtavat lehdet. Kullankeltaisten kukkien leveys noin 3 cm. Kukinta heinä-elokuussa. Kivikkoon, rinteesiin, luiskiin. Aur, kuivahko tai tuore, hiekkainen maa. Kylvö: A. Kanta: xxx

"KULTAHANHIKKI"

Potentilla sp.

Korkeakasvuinen (50 cm) hanhikkilaji. Lehdet viisisormiset. Runsaasti keltaisia kukkia heinä-elokuussa. Saattaa

olla muutama vuosi sitten "altainhanhikin" nimellä siemenvälitykseen tullut laji. Aur, kuivahko hiekkamultamaa. Kylvö: A. Kanta: x

KESÄESIKKO / sommarviva

Primula florindae

Kookas, kesällä kukkiva esikko. Kiiltävät, kirkkaanvihreät, isot lehdet ruusukkeena. Kukkavarsien korkeus 50–80 cm. Keltaiset, nuokkuvat kukat isona kukintona varren päässä heinä-elokuussa. Veden äärelle tai alppiruusujen seuraan. Pvar-var, tuore tai kostea, runsasravinteinen multa- tai turvemaa. Myrkyllinen, kuten muutkin esikot. Kylvö: C. Kanta: x

LOISTOKEVÄTESIKKO / trädgårdsviva

Primula Polyantha-ryhmä

Tätä kasvia myydään paljon kevättalvella ruukkukukkana. Soikeat, rypyiset lehdet ruusukkeena maan rajassa. Korkeus 10–20 cm. Kukut suuret valkoiset, keltaiset, eri sävyiset punaiset, siniset... Kukinta touko-kesäkuussa. Kukkatarhaan, kivikkoon. Pvar, runsasravinteinen savimultamaa. Kylvö C. Kanta: xxx E-S

PIHAESIKKO / trädgårdsaurikel

Primula x pubescens

Nykyään harvinainen esikko, joka oli vielä 1950-luvulla hyvin suosittu. Korkeus 10–20 cm. Lehdet nahkeat, reunoilta harvaan hammaslaitaiset, talvivihreät. Kukkien keskellä useimmiten valkoinen vyöhyke, terälehtien reunat keltaisen ja punaisen sävyjä, myös violettiä saattaa olla. Kukinta touko-kesäkuussa. Kukkaryhmien reunalle, kivikkoon. Aur-pvar, tuore hiekkamultamaa. Kylvö: C. Kanta: xx

ISONIITTYHUMALA / praktbrunört

Prunella grandiflora

Loppukesällä kukkiva peittokasvi. Korkeus 20–30 cm, puikeat, hieman liuskaiset lehdet. Ruusunpunaiset huulikukat tiheissä, tähkämäisissä kukinnoissa. Kukinta heinä-elokuussa. Kukkatarhaan, peittokasviksi, nurmikolle, hyvä mesikasvi. Aur-pvar, tuore, hiekkapitoinen maa. Kylvö: B. Kanta: xx

KELTAKYLMÄNKUKKA / gul alpsippa

Pulsatilla alpina subsp. *sulphurea*

Sievä erikoisuus. Lehdet karvaiset, eivät niin liuskaiset kuin tarhakylmänkukalla. Kukkavarret 30–40 cm. Suuret, jopa 10 cm leveät, vaaleankeltaiset kukat kesäkuussa.

Siemenhaituvapallo säilyy kauan kukinnan jälkeen koristeena. Kukkatarhaan, kivikkoon. Aur, kuivahko, kalkkipitoinen hiekkamultamaa. Myrkyllinen, kuten muutkin kylmäkukat. Kylvö: C

Kanta: xx P-S **Hinta: 2,00 / 3,00**

TARHAKYLMÄNKUKKA / backsippa

Pulsatilla vulgaris

Ihastuttava kevätukukija. Pehmeän hopeakarvaiset, liuskaiset lehdet ruusukkeena. Kukkavarret 15–25 cm. Kukut suuret, kellomaiset, violetit. Kukinta touko-kesäkuussa. Kauniit siemenhaituvapallot. Kukkatarhaan, kivikkoon. Aur, kuivahko tai tuore, hiekkapitoinen, kalkittu maa. Kylvö: C. Kannaat:

- a) violetti
- b) valkoinen

(POHJAN)RUUSUJUURI / rosenrot

Rhodiola rosea

Matala kivikkokasvi. Muodostaa vanhemmiten puolipallo-maisen mättään. Rennohot varret 20–30 cm. Harmaanvihreät lehdet soikeat ja paksut. Kellanvihreät kukinnot touko-kesäkuussa. Kivikkoon, harjupuutarhaan. Aur, kuivahko tai tuore, hiekkainen maa. Kylvö: B
Kanta: P-S

RUUSUJUURI

Rhodiola sp.

Tarkka kuvaus puuttuu, mutta kyseessä saattaa olla joko idänruusujuuri (*R. kirilowii*) tai pohjanruusujuuri – tai sitten ei. Kanta: E-S

SYYSPÄIVÄNHATTU / höstrudbeckia

Rudbeckia laciniata

Luonnonperenna Pohjois-Amerikasta. Tuttu perinnekasvi kultapallo on syyspäivänhatus "kerrannaiskukkainen" lajike ("Goldball"). Korkeus 100–150 cm, haarautuvat varret. Syväliuskaiset lehdet. Mykeröiden kehräkukat vihertävät, laitakukat kirkkaan keltaiset. Kukinta elo-syyskuussa. Kukkatarhaan, hyvä leikkokukka. Aur, tuore maa. Kylvö: C
Kanta: xxx?

KIILTOPÄIVÄNHATTU / glansrudbeckia

Rudbeckia nitida

Kuten syyspäivänhattu, mutta lehdet kiiltävät, nahkamaisen jäykät ja matalaliuskaiset. Vihreät kehräkukat korkeana kekona. Kanta: xx?

ALPPIHIERAKKA / alpskräppa

Rumex alpinus

Keskieuropalainen, Etelä-Suomessa luonnossa harvinaisena kasvava hierakkalaji. Korkeus 100–150 cm, tanakkavartinen. Alalehdet ovat kolmiomaiset ja poimulaitaiset. Kukinto muhkea, ruskea, heinä-elokuussa. Autotalliin tai navetan seinustalle, taustakasviksi perennapenkkiin. Aur-pvar, ravinteikas multamaa. Kylvö: B. Kanta: xxx

LEHTOSALVIA / stäppsalvia

Salvia nemorosa

Harvinainen eurooppalainen luonnonperenna. Korkeus 50–60 cm. Ruusukelehdet nukkauset, varsilehdet suikeat ja kohosuoniset. Sinivioletit kukat tähkämäisessä, harvakkossa kukinnoissa kesä-heinäkuussa. Kukkatarhaan, perennaniityille, hyvä mesikasvi. Aur, kuivahko, kalkkipitoinen maa. Kylvö: A. Kanta: xx **Hinta: 2,00 / 3,00**

NIITYSALVIA / ängssalvia

Salvia pratensis

Harvinainen, Etelä- ja Keski-Suomessa satunnaisesti tavattu luonnonperenna. Monivartiset, tanakat varret 30–70 cm, suikeat lehdet. Sinivioletit huulikukat pitkissä, tähkämäisissä kukinnoissa kesä-elokuussa. Kukkatarhaan, perennaniitylle, hyvä mesikasvi. Aur, kuivahko tai tuore, hiekkapitoinen maa. Kylvö: A. Kanta: x **Hinta: 2,00 / 3,00**

LOISTOSALVIA / skogssalvia

Salvia x sylvestris

Yleisimmin kasvatettu salviaalaji. Pensasmainen kasvutapa, korkeus 40–60 cm. Harmaanvihreät, suikeat lehdet. Tummanvioletit tai siniset, tähkämäiset kukkavarret. Pitkä kukinta-aika kesä-heinäkuussa. Kukkatarhaan, kivikoihin. Hyvä leikko- ja kuivakukka, mesikasvi. Aur, kuivahko tai tuore, runsasravinteinen, multava hiekkamaa. Kylvö: A. Kanta: x

PUNALUPPIO / blodtopp

Sanguisorba officinalis

Vanha rohdoskasvi. Haarautuvat varret 50–100 cm, pari-lehdykkäiset lehdet. Verenpunaiset, pitkänpyöreät kukinnot latvoissa. Kukinta heinä-elokuussa. Kukkaryhmiin ja yrttitarhoihin, leikko- ja kuivakukka. Aur-pvar, tuore tai kostea hiekkamultamaa. Kylvö: C. Kanta: xx (siemeniä on vähän)

ROHTOSUOPAYRTTI / säpnejlika

Saponaria officinalis

Tuttu loppukesällä kukkiva perinnekasvi. Korkeus 50–80 cm. Kukat yksinkertaiset tai kerrannaiset, valkoiset tai hennon vaaleanpunaiset, voimakkaasti tuoksuvat. Kukinta heinä-elokuussa. Kukkatarhaan, pihan puolihoitetuille alueille. Leviää maanalaisilla rönsyillä. Aur, kuivahko tai tuore maa. Myrkyllinen. Kylvö: C. Kanta: xxxx seoksena yksinkertaista ja kerrannaista, valkoista ja punertavaa (siemeniä on vähän)

PATJARIKKO / rosenbräcka

Saxifraga Arendsii-ryhmä

Talvivihreät, neulasmaiset lehdet muodostavat patjamaisen kasvusto. Haarovat kukkavarret 10–15 cm. Lyhyt, mutta komea kukinta touko-kesäkuussa. Kivikkoon, kukkapenkin reunuskasviksi. Aur-pvar, tuore, kalkkipitoinen hiekkamultamaa. Kylvö: A. Kanta: xx

a) xx E-S punainen

b) xx P-S karmininpunainen

ISORIKKO / pyramidbräcka

Saxifraga hostii

Hopeinen, talvivihreä lehtiruusu. Valkoiset kukat huihkilomaisessa tertussa, jonka korkeus 40–60 cm. Kukinta touko-kesäkuussa. Leviää rönsyillä isoksi kasvustoksi. Aur, kuivahko, ravinteikas, hiekkapitoinen maa. Kylvö: C. Kanta: xx

LEHTORIKKO / prickbräcka

Saxifraga rotundifolia

Puolivarjoisen paikan mainio peittokasvi. Kasvutapa löyhästi mätästävä. Talvivihreät, pitkäröyryiset, pyöreän herttamaiset lehdet ruusukkeena. Kukkavarret 20–40 cm, pienet valkoiset kukat ilmavina terttuina. Kukinta kesä-heinäkuussa. Hyvin viihtyessään leviää siementämällä. Puiden ja pensaiden alle, metsäpuutarhaan. Pvar, tuore, ravinteikas hiekkamultamaa. Kylvö: A. Kanta: xxx

IDÄNSINILILJA / rysk blåstjärna

Scilla siberica

Siro, keväällä kukkiva sipulikasvi. Lehdet tasasoukat. Korkeus 15–20 cm. Siniset kukat huhti-toukokuussa. Kukkaryhmiin, kivikoihin, pensaiden alle, nurmikolle. Muodostaa suuria kasvustoja. Aur-pvar, lämmin kasvupaikka. Myrkyllinen. Kylvö: C. Kanta: x

VOUHENNOKKA / frossört

Scutellaria altissima

Vuohennotkat ovat mielenkiintoisia, Suomessa toistaiseksi vähän kasvatettuja luonnonperennoja. Monet ulkomaiset vuohennotkalajit kukkivat näyttävästi, päinvastoin kuin rannoillamme yleisenä kasvava, aika vaatimattoman näköinen luhtavuohennotka (*S. galericulata*). *S. altissima*-lajilla on nokkosmaiset lehdet. Huulikukat ovat pitkänä, tiheänä, toispuoleisena tertuna 40–60 cm korkeissa varsissa. Siniviolettien kukkien alahuuli on vaalea. Kukinta heinä-elokuussa. Kukkatarhaan, pihaniitylle, rannalle. Aur-pvar, tuore tai kostea maa. Kylvö: B. Kanta: xx?

SIPERIANMAKSARUOHO / gyllenfetblad

Sedum aizoon

Vanhastaan puutarhoissamme kasvatettu maksaruoho. Lehtevät varret pystyt, 40–70 cm. Keltaiset kukat tiheissä latvakukinnoissa, kukinta heinä-elokuussa. Erinomainen kuivan paikan perenna, hyvä leikkokukka, kaunis talventörröttäjä. Aur, kuivahko tai tuore, hiekkainen maa. Kylvö: A. Kanta: väh. xxx

HURMEMAKSARUOHO / fetknopp

Sedum 'Common Red'

Punamaksaruohon punalehtinen kanta. Pystykasvuinen, korkeus 30–40 cm. Lehdet paksut, vahamaiset, voimakkaan punaiset. Karmininpunaiset kukat heinä-syyskuussa. Kukkatarhaan, kivikkoon – ja myös leikoksi, jos raaskii. Aur-pvar, kuivahko tai tuore, hiekkamultamaa. Kylvö: A. Kanta: xxx? **Hinta: 2,00 / 3,00**

MAKSARUOHO

Sedum sp.

Taimet on tuotu Tanskasta, missä tämä laji on luonnonvarainen. Muistuttaa syysmaksaruohoja, mutta hennompi. Valkoiset kukat keskikesällä. Korkeus 40 cm. Aur, kuivahko hiekkamultamaa. Kylvö: A. Kanta: x

LEVEÄKOMPASSIKUKKA / skälört

Silphium perfoliatum

Meillä harvinainen, mutta kauan viljelyssä ollut luonnonperenna. Varsi nelikulmainen, jäykkä. Lehdet leveät, sahalaitaiset ja karheat. Korkeus 150–200 cm. Suuret, 7–10 cm leveät, keltaiset, päivänkakkaramaiset mykeröt. Kukinta heinä-elokuussa. Komea yksittäiskasvi. Aur, hiekkamultamaa. Kylvö: B. Kanta: x? **Hinta: 2,00 / 3,00**

SINISILMIÖ / grenig gräsiljja

Sisyrinchium graminoides (aik. *S. angustifolium*)

Silmiöt ovat kaukaista sukua kurjenmiekoille. Lehdistö näyttää tiheältä heinä-mättäältä, korkeus 15–20 cm. Pienet, leveän kellomaiset, siniset, keltanieluiset kukat avautuvat heinäkuussa. Aur-pvar, tuore, hiekkainen maa. Kivikkoon, seinänviereen, muiden peittokasvien joukkoon. Kohopenkki tai rinne paras kasvupaikka. Voi olla lyhytikäinen, mutta kylvätty. Kylvö: C. Kanta: x

JALOPÄHKÄMÖ / praktbetonika

Stachys macrantha

Kauniskukkainen, maaseudun puutarhoissa tavallinen perinnekasvi. Korkeus 40–60 cm. Suuret, soikeat, herttamaiset lehdet. Isot huulikukat kirkkaan sinervänpunaiset, leveissä tähkämaisissä kukinnoissa kesä-elokuussa. Kukkatarhaan, hyvä leikkokukka. Aur-pvar, tuore, hiekkainen multamaa. Kylvö: C. Kannat: a) xxxx E-S b) xxxx P-S

ROHTOPÄHKÄMÖ / humlesuga, läkebetonika

Stachys officinalis

Vanha rohdoskasvi, käytetty myös voimallisena taikasvina keskiajalla. Varsi jäykkä, pehmeänukkainen. Lehdet pitkulaiset, reunoilta matalatyviset. Kukinto lieriömäinen latvatähkä, väritään purppuranpunainen. Kukinta heinä-elokuussa. Kukkatarhaan, reunuskasviksi. Hyvä mesikasvi. Aur-pvar, kalkkipitoinen hiekkamultamaa. Kylvö: C. Kanta: x

KAUKASIANKELLOKKI

Symphandra pendula

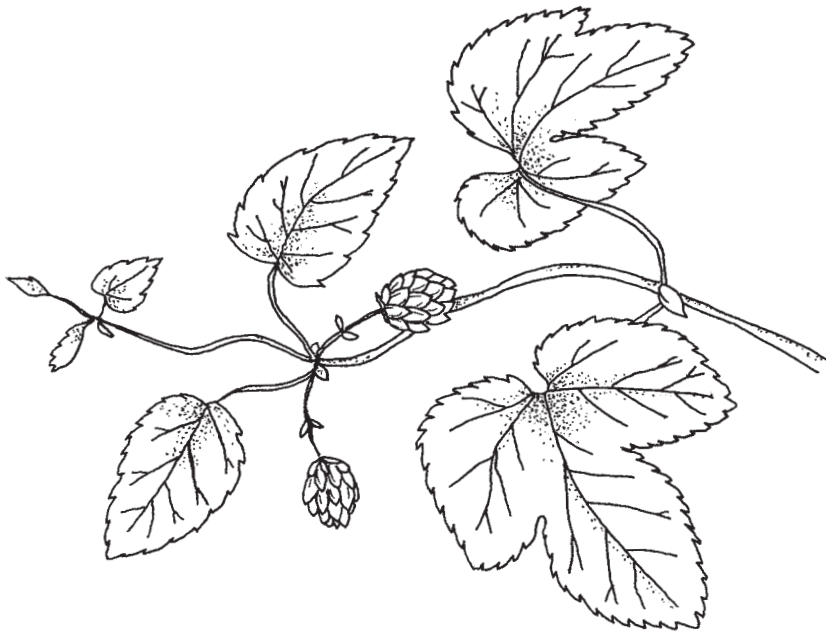
Runsaasti kukkiva kellojen (*Campanula*) sukulainen. Korkeus 30–40 cm, monivartinen ja tuuhea, vaaleanvihreät lehdet. Nuokkuvat kellot noin 5 cm pitkiä, kermanvalkoisia. Runsas ja pitkä kukinta kesä-elokuussa. Kukkatarhaan, kivikkoon. Kaksi- tai muutamavuotinen, kylvätty itse ja säilyy. Aur-pvar, tuore, hiekkainen maa. Kylvö: A. Kanta: x

PUNAPIETARYRTTI / rosenkrage

Tanacetum coccineum

Tuttu punapäivänkakkara on nyt virallisesti punapietaryrtti. Tukevat varret, korkeus 50–80 cm, kapealiuskaiset (pietaryrttimaiset) lehdet. Kukkamykeröt muodoltaan ja

Posti-
merkki
1. lk

Maatlainen ry

**Stenbäckinkatu 10
00250 HELSINKI**

	(Tarvittaessa jatka tilausta eri paperille.)		
	Siemenet yhteensä		
	Toimituskulut		3,50
	Siementen kerääjän vähennys		
	Yhteensä		

- Olen Maatiainen ry:n jäsen
- En ole Maatiainen ry:n jäsen
- Olen hankkinut Maatiaiselle uuden jäsenen, jonka nimi on: _____
- Haluan liittyä Maatiainen ry:n jäseneksi ja saan siemenet heti jäsenhintaan.
- Olen toimittanut _____ erää siemeniä siemenvälitykseen. Ottakaa tämän huomioon laskussani!

ja saan jäsenhankintalahjaksi yhden seuraavista vaihtoehdoista: (Etu koskee 50 ensimmäistä jäsenhankkijaa).

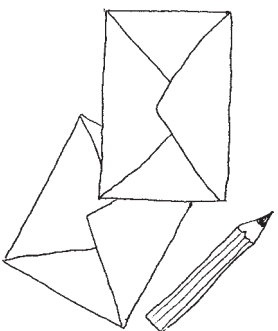
- niittykukkaseoksen (erikoisoseos 25 g)
- viisi vapaavalintaista siemenpussia varastotilanteen mukaan (voidaan korvata vastaavalla). Merkitse haluamasi siemenet tähän.
- kesäkukkaseoksen (erikoisoseos 25 g)
- 1) _____ 2) _____
- 3) _____ 4) _____
- 5) _____

Tilajan nimi: _____

Lähiosoite: _____

Postitoimipaikka: _____

Puhelin: _____ Sähköposti: _____

Taita arkki keskeistä ja teippaa kiinni!

kooltaan kuten päivänkakkaralla. Kehräkukat keltaisia, laitakukat punaisen sävyjä vaaleasta tummaan. Kukinta kesä-elokuussa. Kukkatarhaan, erinomainen leikkokukka. Aur-pvar, tuore hiekkamultamaa. Rinne tai kohopenki paras kasvupaikka. Kylvö: A
Kanta: x–xx punaisen sävyjä

JÄTTIPIETARYRTTI / röllikekrage

Tanacetum macrophyllum

Harvinainen luonnonperenna. Kasvaa vanhoissa puutarhoissa laajoina metsänreunakasvustoina. Tukevat varret 120–150 cm, lehdet isot, pariосaiset. Valkoiset kukat muistuttavat enemmän siänkärsämöä kuin pietaryrttiä. Kukinta kesä-heinäkuussa. Hyvä taustakasvi perennaryhmään tai pihan laitamille isoksi kasvustoksi. Sopii myös leikoksi. Aur-pvar, kuivahko maa. Menestyy hyvin myös savimaassa. Kylvö: A, kylvös peitetään vain ohuelti. Kanta: xxxx **Hinta: 2,00 / 3,00**

PIETARYRTTI (laji)

Tanacetum tianschanicum

Luonnonperenna Kaukoidästä. Tukevat varret, korkeus 50–60 cm. Lehdet pariосaiset, muistuttavat pietaryrttiä. Valkoiset kukat huiskiossa. Kukinta heinä-syyskuussa. Taustakasvi perennaryhmään, leikkokukka. Aur-pvar, kuivahko-tuore maa. Kylvö: A.
Kanta: xx?

AURINGONTÄHTI / strälöga

Telesia speciosa

Vanhojen kartanopuistojen perenna, rehevä pihanlaidan kaunistaja. Korkeus 150–200 cm. Lehdet leveät ja ohuet. Kullankeltaiset mykeröt heinä-elokuussa. Verhokasviki tontin rajalle, aitojen vierille, korkean kivijalan eteen, kukkatarhaan taustalle. Pvar-var, tuore tai kostea multamaa. Kylvö: A
Kanta: xxxx

TELLIMA / anagrambräcka

Tellima grandiflora

Hyvä varjoisten paikkojen peittokasvi. Lehdistö 20–30 cm, kukkavarret noin 50 cm. Muodostaa tiheää kasvustoa. Isot, karheat, halkoiset lehdet. Kellomaiset, vihertävänvaaleat kukat pitkässä tertussa touko-kesäkuussa. Puiden ja pensaiden alle, metsäpuutarhaan. Pvar-var, tuore tai kostea maa. Kylvö: A
Kanta: x

LEHTOÄNGELMÄ / aklejruta

Thalictrum aquilegifolium

Kaunis ja kestävä luonnonperenna. Korkeus 50–150 cm, sirot lehdet muistuttavat akileijan lehtiä. Tiheä, pitsimäinen, sinertävän vaaleanpunainen tai kermanvalkoinen kukinto kesä-heinäkuussa. Kukkatarhaan, rantaan, pihaniitylle. Myrkyllinen. Pvar-var, tuore tai kostea multamaa. Kylvö: C
Kannat: x–xx
a) punertava
b) valkoinen

VUORIREVONPAPU / lupinväppling

Thermopsis montana

Lupiniimainen, siistinnäköinen kasvi. Jäykät varret 50–90 cm, lehdet kolmisormiset. Kirkkaankeltaiset kukat pitkisä latvatertuissa kesä-heinäkuussa. Kukkatarhaan, kuivalle pihaniitylle. Leviää maanalaisilla rönsoilla. Aur, kuiva tai kuivahko, hiekkainen maa. Viihtyy nk. laihassakin maassa. Kylvö: H
Kanta: xxx E-S

AASIAKULLERO / orange smörboll

Trollius asiaticus

Harvinainen kullerolaji Koillis-Venäjältä. Haaraautuvat varret 50–60 cm. Liuskaiset lehdet puhjetessaan kauniin pronssinvihreät. Loistavan oranssinkeltaiset kukat toukuussa. Kukat avoimen pallomaiset, mesilehdet ovat näkyvissä kukan keskellä (muistuttavat kesäkulleron kukkia). Perennatarhaan, rannalle, kosteille niityille. Leikkokukka. Aur-pvar, tuore tai kostea multamaa. Myrkyllinen, kuten muutkin kullerot. Kylvö: D
Kanta: xx?

KESÄKULLERO / kinesisk smörboll

Trollius chinensis

Muita kulleroita myöhemmin kukkiva laji. Haaraautuvat varret 70–90 cm, liuskaiset lehdet. Oranssinkeltaiset kukat laakean maljamaisia, kapeat mesilehdet pystynä tup-suna. Kukinta kesä-heinäkuussa. Kukkatarhaan, rannoille, hyvä leikkokukka, poimitaan nappuisena. Aur-pvar, tuore tai kostea multamaa. Kylvö: D
Kanta: xx

TARHAKULLERO / trädgårdssmörboll

Trollius Cultorum-ryhmä

Varma ja kestävä perenna, jonka sukupuuhun kuuluvat ainakin niitty-, aasian- ja kesäkullero. Haaraautuvat varret

60–80 cm, liuskaiset lehdet. Keltaiset tai oranssin-keltaiset, isot pallomaiset kukat touko-kesäkuussa. Kukkatarhaan, rannoille, hyvä leikkokukka, poimitaan nuppuisena. Aur-pvar, tuore tai kostea multamaa. Kylvö: D
Kanta: xxx-xxxx

PIKKUKULLERO / dvärgsmörboll

Trollius pumilus

Harvinainen kullerolaji Himalajalta. Kurttuiset lehdet. Korkeus 20–25 cm. Keltaiset, avoimet kukat yksittäin lehdettömissä vanooissa. Kukinta touko-kesäkuussa. Kivikkoon, kukkatarhaan reunaan. Aur-pvar, tuore tai kostea, ravinteikas multamaa. Kylvö: D
Kanta: xx
(siemeniä on vähän)

PARVITULPPAANI / flocktulpan

Tulipa tarda

Luonnonlaji eli nk. kasvitieteellinen tulppaani. Kapeahko lehdet ruusukkeena. Korkeus 15–20 cm. Samassa varressa 3–5 kermanvalkoista, keltaneluista kukkaa. Kukinta toukokuussa. Kukkaryhmiin, kivikkotarhaan. Viihtyesään muodostaa isoja kasvustoja. Aur-pvar, hiekkapitoinen multamaa. Kylvö: C.

Kanta: x

VALKOPÄRSKÄJUURI / vit nysrot

Veratrum album

Harvinainen lehtiperenna. Pystykasvuinen ja roteva. Korkeus 100–150 cm. Suuret, pituussuuntaan vekkimäiset lehdet. Kukat kerrannaisissa latvatertuissa, pienet kellanvihertävät. Kukinta heinä-elokuussa. Kukkatarhaan, metsäpuutarhaan, kosteille niityille, kosteikkokasviksi. Aur-pvar, tuore tai kostea, ravinteikas multamaa. Myrkyllinen. Kylvö: D, kestää 6–8 vuotta ennen kuin kukkii ensimmäisen kerran.

Kanta: xx (siemeniä on vähän)

Hinta: 2,00 / 3,00

RANSKANTULIKUKKA / franskt kungsljus

Verbascum chaixii 'Album'

Tulikukkaharrastajien suosima hieno lajike. Korkeus 60–100 cm, lehdet kevyesti valkonukkaiset. Tähtämäinen kukinto, kukat valkoiset ja violettitiheteiset. Kukinta heinä-elokuussa. Kukkatarhaan. Aur, kuivahko, hiekkainen maa. Kylvö: A.

Kanta: x

TARHATULIKUKKA / trädgårdskungsljus

Verbascum 'Densiflorum' (tms. lajike)

Kukkatarhan komistus ja taattu huomion kohde. Korkeus 100–180 cm, lehdet vaaleanukkaiset. Pitkät, keltaiset kukinnot monihaaraisia. Kukinta heinä-syyskuussa. Kukkatarhaan. Kylvääytyy runsaasti, kannattaa leikata kukkavarret pois ennen siementen kypsymistä. Aur, kuivahko, hiekkainen maa. Kylvö: A

Kanta: xx

UNELMATÄDYKE / porslinsveronika

Veronica gentianoides

Erytisen viehättäväkukkainen ja aikaisin kukkiva tädykelaji. Talvivihreät lehtiruusukkeet, 40–60 cm korkeat kukkavarret. Vaaleansiniset, isot kukat tähtämäisissä kukinnoissa toukokuussa. Kukkatarhaan, kivikkotarhaan, hieno leikkokukka. Viereen on hyvä istuttaa jotain suuri-lehtistä kasvia, joka peittää unelmatädykkeen riutuvat varret kukinnan jälkeen. Aur-pvar, tuore, hiekkapitoinen maa. Kylvö: B

Kanta: x

VIRGINIANTÄDYKE / kransveronika

Veronica virginica

Korkea tädykelaji, jolla on komeat, tähtämäiset kukinnot. Tukevat varret 100–150 cm, tummat lehdet säteittäisesti. Vaaleansiniset, pienet kukat pitkissä ja tiheissä kukinnoissa. Kukinta heinä-syyskuussa. Kukkatarhaan, hyvä leikkokukka ja mesikasvi kimalaisille. Aur-pvar, tuore tai kostea, runsasravinteinen multamaa. Kylvö: B

Kanta: x

TARHASARVIORVOKKI / bukkettviol

Viola Cornuta-ryhmä

Joka pihan välttämätön perusorvokki. Korkeus 10–20 cm. Viihtyessään kukkii keväästä syksyyn. Kukkatarhaan, kivikkoon, rinteisiin, luiskiin. Sievä leikkokukka. Kylvääytyy ja leviää. Aur-pvar, tuore hiekkamultamaa. Kylvö: A.

Kannat:

- a) xxx K-S sini-valkoiset, keltavalkoiset tai sini-keltaiset, keskikokoiset kukat
- b) x E-S tumma violetti, siemenet kerätty 'Ulla Läck' -lajikkeesta
- c) x? P-S siemenet kerätty keltaisesta sarviiorvokista
- d) P-S siemenet kerätty keto- ja sarviiorvoikeista, etupäässä sini- ja pienikukkaisia

Luonnonkasvit

LEHTOUKONHATTU / nordisk stormhatt

Aconitum lycoctonum subsp. *septentrionale*

Harvinainen lehtokasvi, kasvaa Suomessa vain Pohjois-Karjalassa. Korkeus 100–150 cm, liuskaiset lehdet kiiltävän tummanvihreät. Kypärämäiset, vaalean sinipunaiset kukat pitkässä tertussa. Kukinta kesä-heinäkuussa. Kukkatarhaan taustalle, metsäpuutarhaan. Pvar, tuore, runsasravinteinen multamaa. Myrkyllinen. Kylvä: C Luonnonkanta ap. Ruotsi ja Venäjä. Joukossa saattaa olla valkokukkaisiakin yksilöitä.

MAARIANVERIJUURI / småborre

Agrimonia eupatoria

Lounainen niittykasvi. Lehdet päätöpariset, alta karvaiset, kukkavarret 50–100 cm. Keltaiset, pienehköt kukat pitkässä tähkässä heinä-elokuussa. Koristeelliset siemenhedelmystöt. Kukkatarhaan, pihaniitylle. Aur-pvar, kuivahko tai tuore, hiekkainen, kalkittu maa. Kylvä: C Luonnonkanta E-S

LITLALUKKA / löktrav

Alliaria petiolata

Maan eteläosien ristikkukainen kasvi. Korkeus 30–100 cm, lehdet hertta- tai munuaismaiset. Varren latvassa joukko valkoisia, pieniä kukkia touko-kesäkuussa. Pihaniitylle, tontin laidalle, aluskasviksi, kasvimaalle. Valkosipulin makuiset lehdet sopivat salaatteihin ja leivän päälle. Aur-pvar-var, tuore maa. Kylvä: A. Kaksivuotinen, kylväytyy ja säilyy. Luonnonkanta E-S

VALKOVUOKKO / vitsippa

Anemone nemorosa

Maan etelä- ja lounaisosassa yleinen, keskempänä maa- tai harvinainen. Aikaisin keväällä nousevat liuskaiset lehdet kiuhtuvat keskikesään mennessä. Korkeus 10–30 cm. Valkoiset, keltaheteiset kukat toukokuussa. Kivikkoon, puolivarjoisiin perennaryhmiin, metsäpuutarhaan, äitienpäiväkukaksi. Aur-pvar, tuore tai kosteahko, runsasravinteinen maa. Myrkyllinen. Kylvä: C. Luonnonkanta E-S

KELTASAURAMO / färgkulla

Anthemis tinctoria

Satunnaisena Etelä- ja Keski-Suomen kedoilla, ahoilla ja tienvierillä. Muistuttaa päivänakkaraa, mykeröt hiukan pienemmät ja kokonaan kirkkaan keltaiset, lehdet liuskaiset. Vähähaaraiset varret 20–70 cm. Pitkä kukinta kesäsyyskuussa. Pihakedolle, tienvieriin ja muille paikoille, joissa saa levitä vapaasti. Värikkäsi, leikkokukka. Aur, kuivahko, hiekkainen maa. Kylvä: A. Kaksi- tai muutamavuotinen, kylväytyy ja säilyy. Luonnonkanta E-K-S

PÖLKKYRUOHO / tornört, rockentrav

Arabis glabra

Kaksivuotinen, Etelä-Suomessa yleinen ristikkukaiskasvi. Lehtiruusu ke karvainen, sinivihreä. Kukkavarsien korkeus 50–120 cm. Vaaleankeltaiset, pienet kukat kesä-heinäkuussa. Hyvä kasvi kedolle, rinteeseen, soraisille paikoille. Aur, kuivahko, hiekkainen kasvupaikka. Kylvä: A Luonnonkanta E-K-S

MERIASTERI / strandaster

Aster tripolium

Suomen- ja Pohjanlahden rantasorassa kasvava kaunis luonnonasteri, jonka viihtymisestä pihakasvina ei liene paljonkaan kokemusta. Nyt kokeilemaan! Tanakat, haaraiset, puolimetriset varret, kapeat lehdet, 2–3 cm leveät mykeröt huiskilomaisesti latvoissa. Keltaiset kehräkukat, liilat laitakukat, kukinta kesä-elokuussa. Pihan aurinkoisille, kosteille, soraisille paikoille; kasvatusta voisi kokeilla myös tavallisessa tuoreessa, hiekkapitoisessa multa- maassa. Kylvä: A. Kaksi- tai muutamavuotinen, viihtyes- sään kylväytynee. Luonnonkanta E-S

HIRVENKELLO / skogsklocka

Campanula cervicaria

Harvinainen niittykukka, tavataan vain paikoin maan etelä- ja keskiosissa. Koko kasvi karheakarvainen, jäykkä varsi 40–80 cm. Vaaleansiniset kellot mykerömäisesti latvassa ja lehtihangoissa. Kukinta heinä-elokuussa. Kukkatarhaan, kivikkoon, pihaniitylle. Aur-pvar, tuore, hiekkapitoinen maa. Kylvä: A. Kaksivuotinen, kylväytyy ja säilyy. Luonnonkanta K-S

PEURANKELLO / ängstoppklocka

Campanula glomerata

Keto-, piennar- ja metsänlaitakasvi etelästä Kuusamon seudulle saakka. Jäykkä, haaraton varsi 40–80 cm,

lehdet suikeita ja karheakarvaisia. Siniviolettit kellot mykerömäisesti latvassa ja lehtihangoissa. Kukinta kesä-elokuussa. Pihakedolle, tienvarsiin. Leviiä juurirönsyillä ja siemenillä. Aur, kuivahko tai tuore, hiekkainen maa. Kylvö: B. Luonnonkanta ap. K-S

HARAKANKELLO

Campanula patula

Yleinen ja tunnettu kellokukka lähes koko maassa niityillä ja pientareilla. Runsaasti haarovat varret 30–80 cm, pienet lehdet. Violetit kellot kesä-elokuussa. Kukkatarhaan, pihaniitylle, hyvä leikkokukka. Vinkki: kun kukkatarhassa kasvaa vain yksi ainoa harakankello, siitä tulee suorastaan pensasmainen ja se kukkii valtoimenaan koko kesän, koska se ei pysty yksinään tekemään siemeniä. Aur-pvar, kuivahko tai tuore maa. Kylvö: A. Kaksivuotinen, kylvättyä ja säilyy. Luonnonkanta P-S

KURJENKELLO / stor blålocka

Campanula persicifolia

Yleinen maan eteläosissa niityillä ja lehtomaisissa metsissä, vanhastaan koristekasvinakin kasvatettu. Korkeus 50–80 cm. Matalana pysyvän lehdistön joukosta nousee monikelloisia kukkavarsia. Kellot suuria ja heleänsinisiä. Kukinta heinäkuussa. Kukkatarhaan, niitylle, hyvä leikkokukka. Aur-pvar, tuore hiekkamultamaa. Kylvö: B. Luonnonkanta E-S sinikukkainen, joukossa pieni määrä valkokukkaisia

HIETAPITKÄPALKO / sandtrav

Cardaminopsis arenosa

Harvinainen, ristikukkaisiin kuuluva yksi- tai kaksivuotinen kasvi. Lehtiruusukkeen lehdet parijakoiset. Varsi haarova, usein monivartinen, korkeus 15–30 cm. Varsi ja lehdet sinipunertavat. Valkoiset tai punertavat kukat muuttuvat sinipunaisiksi kukinnan loppupuolella. Kukinta kesä-heinäkuussa. Hyvä kasvi kuiville kedoille. Aur, kuivahko, hiekkapitoinen maa. Kylvö: A. Luonnonkanta E-S

KUMINA / kummin

Carum carvi

Mauste- ja niittykasvi, jonka siemenissä on omaperäinen aromi. Kasvaa lähes koko maassa kedoilla, pientareilla ja pihojen laidoilla, myös viljeltynä. Haarautuneet putkivarret 30–60 cm, kapealiuskaiset lehdet. Yleensä valkoiset, joskus harvoin punaiset sarjakukinnat kesä-heinäkuussa. Kukkatarhaan, pihakedolle, siemenet leivän, juuston ja

viinan mausteeksi. Aur, kuivahko tai tuore maa. Kylvö: A. Kaksi- tai muutamavuotinen, kylvättyä ja säilyy. Luonnonkanta ap E-S punakukkainen

AHDEKAUNOKKI / rödklint

Centaurea jacea

Etelä- ja varsinkin Lounais-Suomessa yleinen, maan keskiosissa harvinainen ja pohjoisessa satunnaisesti kasvava kaunokki. Lehdet suikeat ja ehjät tai matalaluis-kaiset. Pystyt, latvasta haarautuvat varret 30–80 cm. Liilanpunaiset mykeröt yksittäin haarojen latvoissa. Kukinta heinä-elokuussa. Kedolle, niityille, mesikasviksi. Aur, kuivahko maa. Kylvö: A. Luonnonkanta ap. E-S

NURMIKAUNOKKI / ängsklint

Centaurea phrygia

Näyttävä niitty- ja piennarkasvi, runsain maan kaakkois- ja itäosassa, sillä levisi aikoinaan kaskiviljelyn myötä. Pystyt varret 70–100 cm, suikeat lehdet. Isot mykeröt liilanpunaisia, kehräkukat usein vaaleita. Kukinta heinä-syyskuussa. Kukkatarhaan, niitylle. Aur, tuore maa. Kylvö: A. Luonnonkanta ap. K-S

KETOKAUNOKKI / väddklint

Centaurea scabiosa

Eteläinen, komea kaunokkilaji, edellisiä harvinaisempi. Pystyt varret 80–100 cm, liuskaiset lehdet. Isot mykeröt liilanpunaiset. Kukinta heinä-syyskuussa. Kukkatarhaan, kedolle, hyvä kuivakukka siementen karistua. Aur, kuivahko, hiekkainen maa. Kylvö: A. Luonnonkanta ap. E-S (siemeniä on vähän)

KELTAMO / skelört

Chelidonium majus

Vanha, kulttuuriympäristössä tavattava rohdoskasvi, yleinen etelässä, satunnaisempi keskellä maata. Korkeus noin 50 cm, lehdet heleänvihreät, pehmeät ja unikkomaiset. Parin sentin levyiset, kirkaankeltaiset kukat pienissä sarjoissa. Kukinta kesä-elokuussa. Vapaasti leviäviksi kasvustoiksi seinustoille, puiden alle, pihan kivisille paikoille... Ikivanha lääkekasvi, käytetty mm. syyliäläkkeenä. Myrkyllinen. Pvar, tuore, runsasravinteinen multa-maa. Kylvö: D

Luonnonkanta a) E-S siemenet kerätty puolikerrannaiskukkaisesta keltamosta

b) K-S

KIELO / konvalje, liljekonvalj*Convallaria majalis*

Tuttu lehtomaisten metsien ihanakukkainen kasvi, Etelä- ja Keski-Suomessa yleinen, pohjoisessa paikoittaisempi. Korkeus 15–20 cm. Kaksi liljamaista lehteä, valkoiset tuoksuvat kukat touko-kesäkuussa. Syksyllä oranssit marjat. Myrkyllinen, etenkin marjat. Tiheä peitto-kasvi puiden ja pensaiden alle, sopii perennatarhaankin. Pvar-var, tuore, runsasravinteinen maa. Kylyö: D. Luonnonkanta E-S

HUMALANVIERAS / nässelsnärja*Cuscuta europaea*

Etelä- ja Keski-Suomessa yleinen yksivuotinen loiskasvi. Pienet, suomumaiset lehdet, punertavat varret. Kukinnot tiheitä sykeröitä, kukat valkoisia tai vaaleanpunaisia. Kukinta heinä-elokuussa. Muodostaa isoja kasvustoja, yksittäinen kasvi saattaa olla jopa metrin mittainen. Sopivia isäntäkasveja ovat mm. nokkonen, humala, ukonhattu, kasvaa myös rantaheinikossa. Kylyö: kylvö keväällä tai kesällä sopivan isäntäkasvin vie-reen avomaalle. Siemenet itävät muutaman vuoden sisäl-lä kylvämisestä. Kasvi kietoutuu isäntäkasvin ympärille, katkaisee juurensa ja kietoo isäntäkasvin tiukemmin sy-leilynsä. Luonnonkanta K-S

KOIRANKIELI / hundtung*Cynoglossum officinale*

Luonnonna harvinaisena paikoin Etelä-Suomessa, luonnonkasvustot rauhoitettuja. Karhea lemmikkikasvi. Suuret alalehdet, 50–80 cm korkea varsi tukeva ja lehtevä. Latvassa runsaskukkainen kukinto, pienet kukat viinipunaisia. Kukinta kesä-heinäkuussa. Kukkatarhaan, pihan puolihoitetuille alueille. Aur, kuivahko tai tuore, hiekkai-nen maa. Kylyö: A. Kaksivuotinen, kylväytyy ja säilyy. Luonnonkanta ap. E-S siemenet kerätty puutarhassa kasvatetuista koirankielistä

KETONEILIKKA / ängsnejlika*Dianthus deltoides*

Pieni, koreakukkainen ketokasvi, vielä yleinen maan etelä- ja keskiosissa. Korkeus 10–20 cm, löyhästi mätäs-tävä, mattomainen kasvutapa. Pienet ja kapeat lehdet. Pienet kukat loistavan aniliinipunaisia. Runsa kukinta kesä-elokuussa. Kivikkoon, kukkaryhmien reunoille, kedoille, maanpeitoksi. Aur, kuivahko, läpäisevä maa. Kylyö: A. Luonnonkanta E-S (siemeniä on vähän)

PULSKANEILIKKA / praktnejlika*Dianthus superbus*

Kaunis neilikka Pohjois-Suomen hiekkaisilta jokivarsilta. Puolen metrin korkuiset lehtipehokot. Kukat suuria, ripsu-reunaisia, sinervän vaaleanpunaisia. Kukinta heinä-elo-kuussa. Kivikkoon, niitylle, kukkatarhaan, tuoksuva leikko-kukka. Aur, kuivahko tai tuore, hiekkainen maa. Kylyö: A. Luonnonkanta P-S

KARVAHORSMA / rosendunört*Epilobium hirsutum*

Kookas ja näyttävästi kukkiva maitohorsman sukulainen, luonnonna siellä täällä Etelä-Suomessa ojissa ja jouto-mailla. Tukevat, latvaan asti lehtevät varret 1–2 m, lehdet suikeita ja isohampaisia. Kukat pitkäperäisiä, 1,5–2 cm leveitä, ruusunpunaisia, hajanaisena terttuna. Kukinta heinä-elokuussa. Vähävetisiin ojiin, kosteisiin painantei-siin, vesijättömailla. Arvokas mesikasvi yöperhosille. Le-viää maarönsyillä taajoiksi kasvustoiksi. Näyttää kelpaa-van kiitäjäntoukille ruoaksi siinä kuin maitohorsmakin. Aur-pvar, kostea, runsasravinteinen maa. Kylyö: C Luonnonkanta E-S

SIKOANGERVO / brudbröd*Filipendula vulgaris*

Mäkien ja kuivien niittyjen siro kasvi Lounais-Suomesta. Pystyt, puolimetriset varret, parilehdykkäiset lehdet ruusukemaisesti tyvellä. Kermanvalkoinen kukinto kuten mesiangervolla, mutta pienempi, nuput punertavat. Kukinta kesä-heinäkuussa. Kukkatarhaan ja pihaniitylle. Aur, kuivahko tai tuore, hiekkainen, kalkittu maa. Kylyö: C Luonnonkanta E-S

HUHTAKURJENPOLVI / svedjenäva*Geranium bohemicum*

Yksi- tai kaksivuotinen, suuresti harvinaistunut palo- ja kulotusalueiden kasvi. Pysty, kasvuolojen mukaan 10–50 cm korkea. Lehdet viisijakoiset. Kukat pareittain, 1,5–2 cm leveät, punasiniset ja tummasuoniset. Kukinta kesä-kuusta syksyyn. Aur, runsasravinteinen maa. Kylyö: A, siemenet tarvitsevat itääkseen korkean (35–50°C) läm-pötilan. Kerääjä kertoo: "Tämän (itämisen) olen hoitanut kevätauringin paahteessa pitämällä siemenet kostean hiekan seassa mustalla muovialustalla useiden päivien ajan (seoksen tasaisesta kosteudesta on pidettävä huoli). Joskus taimia saa useita kymmeniä, joskus taas vain muutaman isostakin siemenerästä. On siis haasteellinen laji vaativalle harrastajalle." Luonnonkanta K-S

METSÄKURJENPOLVI / skogsnäva

Geranium sylvaticum

Värikkäästi kukkiva luonnonkasvi, yleinen koko maassa. Muodostaa tiheitä, runsaskukkaisia, 40–60 cm korkuisia ”pehkoja”. Sormijakoiset lehdet. Kukat useimmiten violetteja, voivat olla myös valkoisia, vaaleanpunaisia, liiloja... Kukinta kesä-heinäkuussa. Kukkatarhaan, metsäpuutarhaan, pihaniitylle. Mesikasvi. Aur-pvar, tuore maa. Kylvä: D. Luonnonkanta E-S väriseos valkoisesta vaaleanpunaisten kautta violetteihin

SÄRMÄKUISMA / mannablod

Hypericum maculatum

Kauniskukkainen niittykasvi, yleinen Etelä- ja Keski-Suomessa. Puolimetriset varret pystyjä ja nelisärmäisiä, lehdet pieniä ja soikeita, vastakkain varressa. Kukat suuria ja kullankeltaisia, isossa kukinnossa heinä-elokuussa. Kukkatarhaan, pihaniitylle, värikasvi. Myrkyllinen. Aur, tuore, hiekkapitoinen maa. Kylvä: A. Luonnonkanta K-S

MÄKIKUISMA / äkta mannablod

Hypericum perforatum

Kasvaa Etelä-Suomessa kuivilla rinteillä, pientareilla ja kivisillä mäillä, rohdoskasvi. Puolimetriset varret pystyjä ja kaksisärmäisiä. Soikeat lehdet vastakkain varressa. Kukat melko suuria, kullankeltaisia, tiheässä kukinnossa heinä-elokuussa. Kukkatarhaan, pihaniitylle, väri- ja lääkekasvi. Myrkyllinen. Aur, kuivahko, hiekkainen maa. Kylvä: A. Luonnonkanta E-K-S

KELTAKURJENMIEKKA / svärdslija

Iris pseudacorus

Komea ja rehevä luonnoniiris, yleinen maan eteläosassa rannoilla, harvinaistuu keskellä maata, rauhoitettu Oulun ja Lapin lääneissä. Leveät ja pitkät, kaartuvat lehdet 70–80 cm, metriset kukkavarret. Keltaiset, suuret kukat kesä-heinäkuussa. Kukkatarhaan, ojiin, rannoille. Myrkyllinen. Aur-pvar, kostea multamaa. Kylvä: C Luonnonkanta a) E-S b) K-S c) P-S

MORSINKO / vejde

Isatis tinctoria

Luonnonna harvinaisena Suomen- ja Pohjanlahden kivisillä rannoilla. Lehtevät varret 40–100 cm, haarovat runsaasti yläosasta. Maanrajassa lehtiruusu, lehdet sui-keita, sinivihreitä. Keltaiset ristikukat taajoina terttuina haarojen päissä. Kukinta kesä-heinäkuussa. Koristeelliset, tummanruskeat, isot lidut. Kukkatarhaan, kostea-

pohjaiseen sorapihaan, kaunis talventörröttäjä. Ikkivanha värikasvi, josta saadaan harvinaista sinistä väriä. Aur, tuore, hiekkapitoinen maa. Kylvä: A. Kaksivuotinen, kylvättyy ja säilyy. Viljelykanta xx

KETORUUSURUOHO / äkervädd

Knautia arvensis

Kasvaa Etelä- ja Itä-Suomessa niityillä, mäillä ja muilla kuivilla paikoilla, karttaa savikkoalueita. Korkeus 60–80 cm, pysty, haarautuva. Liilanväriset kukat mykerömäisesä, litteässä kukinnossa heinä-elokuussa. Kukkatarhaan, pihaniitylle, runsasmetinen kimalais- ja perhoskasvi. Aur, kuivahko tai tuore, hiekkainen multamaa. Kylvä: C Luonnonkanta ap. E-S

METSÄNÄTKELMÄ / skogsvial

Lathyrus sylvestris

Ruohovartinen köynnös, kasvaa melko harvinaisena maan etelä- ja keskiosissa penkereillä, rinnelehdossa, pensaikoissa. 80–200 cm pituiset varret kiipeävät kärhillä. Lehdet yksipariset, lehdykät pitkiä ja kapeita. Vaaleanpunaiset ”herneenkukat” terttuissa heinä-elokuussa. Mainio köynnös seinustoille ja aitoihin, peittokasviksi soraiseen tienluiskaan. Myrkyllinen. Aur, kuivahko tai tuore, hiekkainen maa. Kylvä: H. Luonnonkanta E-S

KEVÄTLINNUHERNE / vârvial

Lathyrus vernus

Keväällä kukkiva lehtokasvi, yleinen paikoin Etelä-Suomessa, harvinaisena keskellä maata. Pystyt varret 30–40 cm. Lehdet raikkaanvihreät, lehdykät pitkiä ja teräväkärkisiä. Latvassa pysty kukkaterttu. Kukat auetessa violetinpunaisia, vanhemmiten sinisiä. Kukinta touku-kuussa. Kaunis kevätukukija kukkatarhaan ja pihan luonnon-tilaisille alueille. Myrkyllinen. Pvar, tuore multamaa. Kylvä: H. Luonnonkanta E-K-S

NUKULA / hjärtstilla

Leonurus cardiaca

Kasvaa harvinaisena Etelä- ja Keski-Suomen pihapiireissä ja muilla kulttuuripaikoilla vanhan rohdosviljelyn jään-teenä. Pysty, punertava, metrinen varsi, lehdet sormi- jakoiset. Pienet punertavat huulikukat tiheinä kiehkuroina lehtihangoissa kesä-elokuussa. Pihan luonnon-tilaiseen osaan, väri- ja mesikasvi. Aur, kuivahko tai tuore, hiekkai- nen maa. Kylvä: A. Kannat:

a) Keraääjä kertokoon: ”Nukula on ainakin 1800-luvun puolelta. Saattaa olla jopa 1800-luvun alkupuolelta, sillä

paikalla asui esi-isä, joka oli 1700-luvun lopulla opiskellut Turun Akatemiassa.”

b) viljelykanta xx

PÄIVÄNKAKKARA / prästräge

Leucanthemum vulgare

Tuttu luonnonkasvi, melko yleinen koko maassa. Pysty, puolimetrisen varsi. Kapeat, isohampaiset lehdet. Suuret kukkamykeröt, joiden kehä kullankeltainen ja laitakukat valkoisia. Kukinta kesä-syyskuussa. Kukkatarhaan, kivikkoon, niitylle, maakellarin päälle, tienvieriin... Aur-pvar, kuivahko tai tuore maa. Kylvö: A. Luonnonkantoja

a) E-S Kerääjä kertoo: ”Siirsin metsäautotien varresta ensimmäiset kasvit. Alkuperäisellä kasvupaikalla on enää metsäkoneen tekemät urat. Tunsin tehneeni kulttuuriteon.” Mitäpä tuohon enää lisäämään!

b) P-S

RANTAVEHNÄ / strandråg

Leymus arenarius

Kookas heinä, yleinen rannikoilla, leviää hiljalleen sisämaahan päin tienvierillä. Mätästävä, pitkäronsyinen, korret 50–150 cm. Leveät lehdet siniharmaanvihreät. Kellanuskeat tähtäk elokuussa. Suurehkot siemenet (jyvät) kypsyvät syksyllä. Kaunis koristeheinä, kukkaryhmiin tai kasvustoksi ison kiven ympärille. Erinomainen hiekan-sitoja. Aur, kuivahko tai tuore, hiekkainen maa. Kylvö: C Luonnonkanta ap. E-S

PIKKUTERVAKKO / fjällnejlika

Lychnis alpina

Samantapainen, mutta pienempi kasvi kuin mäkitervakko. Kasvaa melko yleisenä Pohjois-Suomessa kallioilla ja hietikoilla, etelämpänä harvinainen. Korkeus 10–20 cm, kapeat lehdet ruusukkeena. Ruusunpunaiset kukat tiheissä huiskiloissa kesä-elokuussa. Kivikkoon, pihakalliolle, harjupuutarhaan. Aur, kuivahko, hiekkainen maa. Kylvö: A. Luonnonkanta P-S

KÄENKUKKA / gökblomster

Lychnis flos-cuculi

Hyvin runsaasti kukkiva luonnonkasvi, yleinen maan etelä- ja keskiosassa kosteilla niityillä ja ojissa. Pystyt varret 40–60 cm, pienet lehdet. Suuret, vaaleanpunaiset kukat latvassa kesä-heinäkuussa. Kukat siroja, terälehdet kaapealiuskaisia. Kukkatarhaan, niitylle, rantaan. Aur-pvar, tuore tai kostea multamaa. Kylvö: A Luonnonkanta E-K-S

MÄKITERVAKKO / tjärblomster

Lychnis viscaria

Värittää Etelä-Suomen kalliosyrjät ja kuivat tienpenkat loistavan punaisiksi keskikesällä, satunnaisempi keskellä maata. Kukkavarret 20–40 cm, kapeansuikeat lehdet ruusukkeena. Kirkkaan aniliininpunaiset kukat isossa tertussa kesä-heinäkuussa. Kivikkoon, kuivan paikan kukkatarhaan, pihakedolle ja -kalliolle, mesikasvi. Aur, kuivahko tai tuore, hiekkainen maa. Kylvö: A Luonnonkanta E-K-S

(POHJAN)RANTAKUKKA / fackelblomster

Lythrum salicaria

Yleinen rantakasvi etelästä Oulun korkeudelle. Monivartinen, pensasmaisen leveä kasvutapa. Pysty, jäykkä ja särmikäs varsi 40–120 cm, lehdet suikeita. Tumman ruusunpunaiset kukat tähkämäisissä tertuissa heinä-syyskuussa. Kukkatarhaan, rannalle. Aur-pvar, tuore tai kostea, runsasravinteinen maa. Kylvö: C Luonnonkanta P-S

VALKOMESIKKÄ / vit sötväppling

Mellilotus alba

Paikoittain Etelä- ja Keski-Suomessa. Pystyt, haaraiset varret 1–1,5 m, lehdet pieniä ja apilamaisia. Pienet, valkoiset kukat tähkämäisinä terttuina. Runsas kukinta heinä-elokuussa. Niityille ja joutomaille, hyvä maanparannus- ja mehiläiskasvi, tuoksuu miellyttävästi kumariinilta. Aur, kuivahko maa. Kylvö: A. Kaksivuotinen, kylvääytyy ja säilyy. Luonnonkanta E-S mukana on jonkin verran keltakukkaista rohtomesikkää (*M. officinalis*)

VESIMINTTU / vattenmynta

Mentha aquatica

Harvinainen luonnonminttu. Pystykasvuinen, korkeus 30–60 cm. Vaalean liljat kukat latvassa puolipallomaisesti. Kukinta heinä-elokuussa. Koko kasvi tuoksuu miellyttävästi, lähinnä makealle piparmintulle. Maustetarhaan, lähteen reunalle tai puron varrelle, mesikasviksi. Aur-pvar, kostea, runsasravinteinen maa. Kylvö: A, siemenet peitetään hyvin ohuella esim. hiekalla. Luonnonkanta E-S (siemeniä on vähän)

IDÄNKEULANKÄRKI / ryssvedel

Oxytropis campestris

Melko harvinainen harjukasvi Etelä- ja Itä-Suomesta, apiloiden ja nätkelmien sukulainen. Korkeus 10–20 cm,

kohenevat varret, parilehdykkäiset lehdet. Vaaleankeltaiset kukat pallomaisina kukintoina kesä-heinäkuussa. Kukkatarhaan, kivikkoon. Aur, kuivahko, kalkittu, hiekkainen maa. Kylvö: H. Luonnonkanta K-S

HEINÄRATAMO / svartkämpar

Plantago lanceolata

Lounais-Suomessa yleinen, Etelä-Suomessa harvinaisen, muualla satunnaisesti kasvava. Lehdet pitkät, sui-keat, pystyt. Kukkavarret pitkät ja hennot, 20–40 cm. Tumma kukkatahka tiheä, munanmuotoinen tai lieriömäinen, keltaisten heteiden reunustama. Kukinta kesä-elokuussa. Kuiville niityille, puolihoitettulle alueelle. Lääkekasvi. Aur-pvar, kuivahko, melko ravinteikas, kalkittu maa. Kylvö: B. Luonnonkanta E-K-S

KELLOSINILATVA / lappblågull

Polemonium acutiflorum

Monivuotinen, kaunis luonnonkasvi Lapista. Pysty varsi 40–70 cm, parilehdykkäiset lehdet. Kukat parin sentin levyisiä ja kauniin sinisiä. Kukinta heinä-elokuussa. Kukkatarhaan, rannalle, niitylle, mesikasvi. Aur-pvar, tuore multamaa. Kylvö: B. Luonnonkanta P-S

KURJENJALKA / kråkklöver

Potentilla palustris

Yleinen koko maassa ojissa, soilla, rannoilla, kosteilla tai matalavetisissä paikoissa. Korkeus 20–50 cm. Lehdet 2–3-pariset, lehdykät pitkulaiset. Kukat tähtimäiset, tumman viinipunaiset. Kukinta kesä-heinäkuussa. Kosteille niityille, puron varteen. Aur-pvar, kostea maa. Kylvö: A. Luonnonkanta K-S

KEVÄTESIKKO / gullviva

Primula veris

Pieni kevätukukkija, melko yleinen Etelä-Suomen lehtoniityillä. Korkeus 15–30 cm. Ryppypintaiset lehdet ruusukkeena. Kellomaiset, keltaiset kukat sarjassa vanan päässä. Kukinta touko-kesäkuussa. Puiden ja pensaiden alle, kukkaryhmien reunalle, kevätniitylle, kivikkoon, leikkokukuksi. Myrkyllinen. Pvar, tuore tai kostea, hiekkainen multamaa. Kylvö: C (syyskylvö paras) Luonnonkanta ap. E-S

MÄKIMINTTU / bergmynta

Satureja vulgaris

Yleinen Lounais-Suomessa ja osassa Kaakkois-Suomea. Korkeus 20–60 cm. Pehmeäkarvainen. Puolipallo-

maisiet kukinnot, karminpunaiset pienet kukat heinä-elokuussa. Tuoksu on mieta. Kedoille, niityille, kivikkoon, maustetarhaan. Voi käyttää teeainekseksi. Aur-pvar, kuivahko tai tuore, runsasravinteinen, kalkittu maa. Kylvö: A. Luonnonkanta ap. E-S

SYYLÄJUURI / flenört

Scrophularia nodosa

Yleinen etelästä Vaasan korkeudelle. Nelisärmäinen varsi 60–100 cm. Lehdet rehevät. Kukinnot latvatertussa, pienet kukat ruskeanpunaiset. Kukinta heinä-elokuussa. Kukinnan jälkeen kehittyvät pallomaiset, hauskat siemenkodat. Kostealle niitylle, puron varteen, metsänreunaan. Vanha lääkekasvi, jota on käytetty syylälääkkeenä. Pvar, tuore tai kostea, multava maa. Kylvö: C. Luonnonkanta K-S

LÄNNENISOMAKSARUOHO / kärleksört

Sedum telephium subsp. *maximum*

Isohko maksaruoholaji, kasvaa kalliolla Etelä- ja Keski-Suomessa. Pystyt varret 30–50 cm, leveät ja pitkulaiset lehdet. Kukintona suuri, vihertävänvalkoinen, tiheä viuhko heinä-syyskuussa. Pihan kaikille kuiville paikoille, kaunis kukinnan jälkeenkin ja talvella. Mesikasvi. Aur, kuiva tai kuivahko, niukkaravinteinen, hiekkainen maa. Kylvö: A. Mukana saattaa olla myös punaisomaksaruohon (*S. telephium* subsp. *telephium*) siemeniä. Luonnonkanta K-S

PUNAISSOMAKSARUOHO / röd kärleksört

Sedum telephium subsp. *telephium*

Harvinaisen koko maassa. Kasvutapa ja lehdet kuten edellisellä, mutta kukinnot (sinertävän) punertavat. Kukinta heinä-syyskuussa. Aur, kuiva tai kuivahko, melko ravinteikas, hiekkainen maa. Kylvö: A. Luonnonkanta P-S

PUNA-AILAKKI / skogslüst

Silene dioica

Lehtojen ja niittyjen kasvi, melko yleinen lähes koko maassa. Pysty varsi 20–60 cm, soikeat ja karheat lehdet. Ruusunpunaiset kukat kesä-heinäkuussa. Kaksikotinen eli hede- ja emikukat eri kasveissa. Pihaniitylle, peitto-kasviksikin. Mesikasvi. Kukkatarhaan kannattaa istuttaa vain hedekasveja ("koiraita"), jotka kukkivat pitkään eivätkä tee siemeniä. Aur-pvar, tuore maa. Kylvö: A. Luonnonkanta a) E-S b) K-S

VALKOAILAKKI / äkerlyst*Silene latifolia* subsp. *alba*

Muistuttaa puna-ailakkia, paikoittain koko maassa. Pysty varsi 30–60 cm, soikeat lehdet. Suurehkot, valkoiset kukat avautuvat illalla ja tuoksuvat voimakkaimmin yöllä. Kaksikotinen eli hede- ja emikukat eri kasveissa. Kukinta kesä-elokuussa. Pihaniitylle sekakasvustoksi puna-ailakin kanssa. Hyvä mesikasvi yöperhosille. Kukkatarhaan kannattaa istuttaa vain hedekasveja ("koiraita"), jotka kukkivat pitkään eivätkä tee siemeniä. Risteytyy puna-ailakin kanssa, siemenjälkeläiset vaaleanpunakukkaisia. Aur-pvar, kuivahko tai tuore maa. Kylvä: A. Yleensä kaksivuotinen, kylvääytyy ja säilyy. Luonnonkanta E-S

NUOKKUKOHOKKI / backglim*Silene nutans*

Etelä-Suomessa melko yleinen harjukasvi. Kielimäiset lehdet ruusukkeena tyvellä. Valkoiset, tuoksuvat kukat nuokkuvat toispuoleisesti 20–40 cm korkeissa varsissa. Kukat avutuvat iltahämärissä kesä-heinäkuussa. Kukkatarhaan, kivikkoon, harjuputarhaan, mesikasviksi. Aur-pvar, kuivahko, hiekkapitoinen maa. Kylvä: A. Luonnonkanta E-S

NURMIKOHOKKI / ängsglim, smällglim*Silene vulgaris*

Yleinen lähes koko maassa. Korkeus 30–80 cm. Lehdet sinivihreät. Kukan verhiöt pulleat, verkkosuiset. Kukat valkoiset, nuokkuvat kesä-elokuussa. Kukkatarhaan, niitylle, perhosten iloksi. Aur, kuivahko tai tuore kasvupaikka. Kylvä: A. Luonnonkanta E-K-S

LEHTOPÄHKÄMÖ / stinksyska*Stachys sylvatica*

Harvinainen lehtokasvi maan etelä- ja keskiosissa. Pysty varsi 50–100 cm. Suuret, nokkosmäiset lehdet. Isot purpuranpunaiset huulikukat tähkämäisissä kukinnoissa kesä-elokuussa. Pihaniitylle, metsäpuutarhaan, mesikasvi. Leviää rönsyyn. Pvar, tuore multamaa. Kylvä: C. Luonnonkanta ap. E-S

KEVÄTTASKURUOHO / backskärvfrö*Thlaspi caerulescens*

Etelä- ja Itä-Suomessa yleinen, muualla harvinainen. Kaksi- tai monivuotinen. Vastapuikeat lehdet ruusukkeena, jonka keskeltä kasvaa aluksi 10 cm korkea varsi. Varren latvassa pienten valkoisten kukkien muodostama theä, pyöreäpäinen kukinto. Varsi pitenee kukinnan ede-

tessä ja kukinto harsuuntuu. Kukinta toukokuussa.

Rinteisiin, luiskiin, nurmikoille, pensaiden alle, tienvieriin. Aur-pvar, kaikenlaiset maat. Kylvä: A. Luonnonkanta: E-S

PUKINPARTA / ängshavreret*Tragopogon pratensis*

Keski-Suomeen saakka yleinen, muualla harvinainen. Lehtiruusu suippolehtinen, siniharmaa. Varsi 50–70 cm. Keltaiset, 3–5 cm leveät kukat yksittäin varren latvassa kesä-heinäkuussa. Kukat ovat auki vain aamupäivisin. Kedoille, niityille. Juuria on käytetty ravinnoksi ja eläinten rehuksi. Kaksivuotinen, kylvääytyy jonkin verran. Aur-pvar, kuivahko maa. Kylvä: A. Luonnonkanta E-S

JÄNÖNAPILA / harklöver*Trifolium arvense*

Etelä- ja Keski-Suomessa melko yleinen kuivilla mailla, kedoilla, hiekkarannoilla ja tienvierillä toisinaan laajoinakin kasvustoina. Varret pystyjä, haarovia, 10–30 cm. Pienet, kolmilehdykkäiset lehdet. Kukinnot pehmeäkarvaiset, hennon vaaleanpunaiset, kesä-heinäkuussa. Viehättävä pihamaan kasvi. Sievä leikko- tai kuivakukka, mesikasvi. Aur, kuivahko, hiekkainen maa. Kylvä: A. Yksivuotinen, kylvääytyy ja säilyy. Luonnonkanta E-S

KELTA-APILA / gullklöver*Trifolium aureum*

Matalahko, melko harvinainen apila. Varret pystyjä ja haarovia, 15–30 cm. Pienet, kolmilehdykkäiset lehdet. Pieni kukinto pallomainen, kullankeltainen, heinä-elokuussa. Pihakedolle, mesikasvi. Aur, kuivahko, hiekkainen maa. Kylvä: A. Yksi- tai kaksivuotinen, kylvääytyy ja säilyy. Luonnonkanta E-K-S

MUSTA-APILA / brunklöver*Trifolium spadiceum*

Aiemmin Oulun korkeudelle saakka yleinen, nyttemmin suuresti harvinaistunut apila. Varret pystyjä, 20–35 cm. Lehdet kolmilehdykkäiset. Kukat aluksi keltaiset, muuttuvat lopulta lähes mustiksi. Kukinta kesä-elokuussa. Kukaniitylle. Aur-pvar, kuiva tai tuore maa. Kylvä: A. Kaksivuotinen, kylvääytyy ja säilyy. Luonnonkanta ap. K-S

(NIITY)KULLERO / smörboll*Trollius europaeus*

Yleinen Pohjois-Suomessa ja Itä-Hämeessä, muualla maassa satunnaisempi tai puuttuu. Haarautuvat varret

50–80 cm, liuskaiset lehdet. Heleänkeltaiset, pallomaiset, tuoksuvat kukat touko-kesäkuussa. Kukkatarhaan, rannalle, niitylle. Hyvä leikkokukka, poimitaan nuppuisena. Myrkyllinen. Aur-pvar, tuore tai kostea multamaa. Kylvä: D. Luonnonkanta P-S

ROHTOVIRMAJUURI / läkevänderot, vandelört

Valeriana officinalis

Etelä-Suomessa yleinen, paikoitellen Keski-Suomessa-kin kasvava kosteiden niittyjen ja rantojen kasvi. Varret pystyt ja särmikkäät, 80–150 cm. Lehdet parilehdykkäiset. Kukinto valkoinen tai vaaleanpunertava, makeantuoksuinen. Kukinta heinäkuussa. Rantaniityille, metsäpuutarhaan. Mesikasvi. Vanha lääkeyrtti, käytetty mm. rauhoittavana lääkkeenä. Aur-pvar, runsasravinteinen, tuore tai kostea kasvupaikka.. Kylvä: C
Luonnonkanta E-S

TUMMATULIKUKKA / mörkt kungsljus

Verbascum nigrum

Komea luonnonkasvi, paikoittain maan etelä- ja keski-osissa. Varret 70–100 cm, lehdet tummanvihreät. Kukinnot vähähaaraisia. Kukat parin sentin levyisiä, kirkkaan keltaisia violetein hetein. Kukinta heinä-elokuussa. Kukkatarhaan, pihaniitylle, pihatien varteen. Lääkekasvi. Aur, kuivahko, hiekkapitoinen maa. Kylvä: A
Luonnonkanta E-S

UKONTULIKUKKA / kungsljus

Verbascum thapsus

Yleinen Etelä-Suomessa, satunnainen muualla. Haarton kukkavarsi 70–150 cm, lehdet pehmeät ja valkonukkaiset. Kukat parin sentin levyisiä, kirkkaan keltaisia. Vain osa tähkän kukista kerrallaan auki. Kukinta heinä-elokuussa. Pihaniitylle, pihatien varteen. Aur, kuiva tai kuivahko, hiekkainen maa. Kylvä: A. Kaksivuotinen, kylväytyy ja säilyy. Luonnonkanta ap. E-S

RANTATÄDYKE / strandveronika

Veronica longifolia

Yleinen rantakasvi Etelä- ja Pohjois-Suomessa, keskellä maata harvinaisempi. Varsi 30–90 cm, lehdet pitkiä ja suikeita. Lilansiniset, pienet kukat tiheänä latvatähkänä, joka voi olla 30 cm pitkä. Komea kukinta heinä-elokuussa. Kukkatarhaan, rannalle, niitylle. Aur-pvar, tuore tai kostea maa. Kylvä: A
Luonnonkanta P-S

Yksivuotiset kesäkukat

Kasvikannan ikä mainitaan vain siinä tapauksessa, kun kantaa on kasvatettu Suomessa yli 10 vuotta (ikämerkinnot xx-xxxx). Jos ikämerkintää ei ole, kyseessä on nuori kanta (x).

Lähes kaikki yksivuotiset kukat kasvavat ja kukkivat parhaiten aurinkoisella kasvupaikalla hyvin lannoitetussa, kuohkeassa maassa. Jos tähän pääsääntöön on jokin poikkeus, se kerrotaan ko. kasvin kohdalla.

Kylväytyy-maininta tarkoittaa sitä, että syksyllä kasvi pudottaa maahan siemeniään, jotka sitten itävät seuraavana keväänä. Kasvi kylvää itse itsensä. Esimerkiksi ruiskaunokki, keltakakkara, unikat ja orvokit säilyvät kasvupaikalla parhaassa tapauksessa vuodesta vuoteen eikä tarhurin tarvitse tehdä mitään - paitsi harventaa liian tiheitä taimikasat. Kylväytyminen näyttäisi olevan varmempaa Etelä- kuin Pohjois-Suomessa.

PUNAREVONHÄNTÄ / rävsrans

Amaranthus caudatus

Hauska ja komea ryhmäkasvi Etelä-Amerikasta. Tukevat varret 60–70 cm, isot lehdet. Pitkät, riippuvat, häntämäiset kukinnot heinäkuusta syksyyn. Kesäkukkaryhmiin ja suuriin kukka-astioihin, hyvä leikko- ja kuivakukka. Taimikasvatus, kylvä huhtikuun puolivälissä. Hallanarat taimet istutetaan ulos kesäkuun alkupuolella, taimiväli 40 cm. Kannat: a) punaiset ”hännät”
b) vihreät ”hännät”

PURPPURAREVONHÄNTÄ / blodamarant

Amaranthus hybridus subsp. *cruentus*

Erikoinen ryhmäkasvi. Tukevat varret 30–50 cm, isot lehdet. Pystyt, töyhtömäiset kukinnot heinäkuusta syksyyn. Kesäkukkaryhmiin ja kukka-astioihin, hyvä leikko- ja kuivakukka. Taimikasvatus, kylvä huhtikuun puolivälissä. Hallanarat taimet istutetaan ulos kesäkuun alkupuolella, taimiväli 30 cm. Kannat: a) punainen ”töyhtö”
b) vihreä ”töyhtö”

KESÄKAUNOKAINEN

Bellis annua

Harvinainen, pieni kesäkukka, muistuttaa monivuotista kaunokaista eli bellistä. Puikeat lehdet ruusukkeena, kukkavanat 5–15 cm. Pienet mykeröt yksittäin vanojen päässä, valkoisia tai vaaleansinisiä. Hyvin runsas kukinta heinäkuusta syksyyn. Kukkatarhaan, astioihin. Hyvä mesikasvi. Taimikasvatus, pintakylvö huhtikuun puolivälissä ruukkuun tai laatikkoon. Kylvös viedään 2–3 viikoksi viileään paikkaan, ei saa kuivua. Taimet istutetaan ulos kesäkuun alkupuolella, taimiväli 10 cm. Kylväytynee?

AMPELIRUSOKKI / ampelskära

Bidens ferulifolia

Kotoisin Meksikosta. Lehdet hienoliuskaiset. Korkeus 40–60 cm, rentokasvuinen. Keltaiset, halkaisijaltaan n. 5 cm kukat. Kukkii runsaasti kesäkuusta pakkasiin. Amppeleihin, parvekelaatikkoon, peittokasviksi. Leikkokukka, mesikasvi. Taimikasvatus, siemenet kylvetään maaliskuussa. Istutetaan ulos kesäkuussa, taimiväli 25 cm.

PELTOKEHÄKUKKA

Calendula arvensis

Muuten kuin tavallinen kehäkukka, mutta keltaiset mykeröt parin sentin levyisiä. Kasvi haarautuu leveäksi ”pen-saaksi” ja kukkii koko kesän. Mykeröt sulkeutuvat iltapäivällä ja pysyvät kiinni pilvisellä säällä. Kesäkukkaniitylle ja vaikkapa kasvimaan laidalle tai perunamaan koristeeksi. Kylvö keväällä kasvupaikalle. Taimet harvennetaan, väli 30–40 cm. Kylväytyy runsaasti. Kanta: xx

MAROKONKEHÄKUKKA

Calendula maroccana

Tätä voisi kutsua maataiskehäkukaksi. Muuten kuin tavallinen kehäkukka, mutta oranssit tai keltaiset mykeröt ovat hiukan pienempiä ja ”yksinkertaisia”. Kukinta kesäkuusta syksyyn. Kukkaryhmiin, kesäkukkaniitylle, kasville. Kylvö keväällä kasvupaikalle. Taimet harvennetaan, väli 20–30 cm. Kylväytyy.

TARHAKEHÄKUKKA / ringblomma

Calendula officinalis

Tuttu, helposti kasvatettava kesäkukka, vanha koriste-kasvi. Haarautuvat varret 40–60 cm. Suuret mykeröt kelta- ja oranssisävyisiä. Runsaat kukinta kesä-syyskuussa. Kukkaryhmiin, astioihin, kesäkukkaniitylle, kasvimaan laidalle... Erinomainen leikkokukka. Terälehdet sopivat sa-

laatin koristeeksi, teeaineeksi. Ikivanha lääkekasvi. Kylvö keväällä kasvupaikalle. Taimet harvennetaan, väli 20–30 cm. Kylväytyy. Kuituneiden mykeröiden poistaminen pidentää kukinta-aikaa.

Kanta: xxx monipuolisesti keltaisen ja oranssin sävyjä

RUISKAUNOKKI / blåklint

Centaurea cyanus

Tuttu kesäkukka, ennen vanhaan tavallinen rukiin rikka-kasvi. Korkeus 60–80 cm, leveän pensasmainen kasvu-tapa. Siniset kukkamykeröt heinä-syyskuussa. Kesä-kukkaniitylle, kasvimaan laidalle. Leikko- ja kuivakukka. Hyvä mesikasvi. Kylvö keväällä kasvupaikalle. Taimet harvennetaan, väli 30 cm. Kylväytyy runsaasti.

Kanta: sininen nk. villimuoto. Joukossa saattaa olla jokunen ”jalostetumpikin” ruiskaunokki.

”KULTAKAUNOSILMÄ”

Coreopsis stillmanii

Helppo, nopeakasvuinen kesäkukka Kaliforniasta. Korkeus 30–40 cm. Kapealiuskaiset lehdet ruusukkeena. Kookonaan kirkaankeltaiset, leveälaitaukkaiset mykeröt vanojen päissä. Kukkaryhmiin, niitylle, hyvä leikkokukka. Kukinta heinäkuusta syksyyn, ei ole hallanarka. Kylvö keväällä kasvupaikalle. Taimet harvennetaan, väli 30 cm. Kylväytyy satunnaisesti.

PUNAKOSMOS / rosenskära

Cosmos bipinnatus

Tuttu vanhanajan kesäkukka. Tukevat, haarautuvat varret 80–120 cm. Hienoliuskaiset lehdet. Mykeröt valkoisia tai monen sävyisiä ruusunpunaisia. Kukinta heinäkuusta ensimmäiseen syyskuuhun. Kukkatarhaan, kesäkukkaniitylle, leikkokukka, hyvä mesikasvi. Kylvö keväällä kasvupaikalle. Taimet harvennetaan, väli 40 cm. Kylväytyy satunnaisesti. Kanna:

- xx värioseos, valkoinen väri hallitseva
- b) värioseos, tuotu Vienan Karjalasta, kukkii varmasti ja aikaisin, ehtii kypsyttää siemenet

PUNAKELTTO / rosenfibbla

Crepis rubra

Sikurikasveihin kuuluva harvinainen kesäkukka. Pystyvarsinen, korkeus 30–40 cm. Lehdet pariliuskaiset, harmaakarvaiset. Vaaleanpunaiset mykeröt yksittäin tai kaksittain vanojen latvoissa. Kukinta heinä-syyskuussa. Kukkatarhaan, leikko- ja kuivakukka. Kylvö keväällä kasvupaikalle. Taimet harvennetaan, väli 20 cm.

HERKKUHYPPYKURKKU / korila

Cyclanthera pedata

Kotoisin Meksikosta, jossa raa'at hedelmät käytetään ravinnoksi. Sirolehtinen köynnös, lehdet muistuttavat villiviiniä. Korkeus 2–3 m. Kellertävät, pienet kukat pitkin kestä. Keskipästä lähtien kasvustoon alkaa muodostua pieniä, sileäpintaisia, harvapiikkisiä ja koukkupäisiä, kurkun näköisiä hedelmiä. Kypsyttyään "kurkku" halkeaa ja kaarnanpalasia muistuttavat ruskeat siemenet tulevat näkyviin. Tarvitsee pajukehikon, säleikön, verkon tai muun tuen. Lyhyt taimikasvatus, kylvä toukokuussa ruukkuihin. Hallanarat taimet istutetaan ulos kesäkuun alkupuolella. Taimiväli 30–40 cm.

PIIKKIKURKKU / taggreva

Echinocystis lobata

Rehevä, nopeakasvuinen köynnös, jostain syystä yleinen Venäjällä, vaikka kotoisin Pohjois-Amerikasta. Yleensä 2–3 m korkea, suuret murattimaiset lehdet. Pienet, valkoiset ja tuoksuvat hedekukat isoissa tertuissa heinäsyyskuussa. Emikukista kehittyä pieniä piikkipintaisia, koristeellisia kurkkuja. Vapun tienoilla siemenet laitetaan märkähön talouspaperin väliin ja paperi muovipussiin, jossa on pari ilmareikää. Pussia pidetään jääkaapissa 3–4 viikkoa, kunnes siemenistä kasvaa ulos juuri. Siemenet kylvetään varovasti ruukkuihin tai suoraan maahan kasvupaikalle. Kiipeää kärhillä verkkoa, naruja tai säleikköä pitkin. Kylväytyy.

KRUUNUSUVIKAKKARA / kranskrage

Glebionis coronaria (aik. *Chrysanthemum coronarium*)

Uusi nimi, vanha tuttu kesäkukka. Tuvevat, haarautuvat varret 80–100 cm, lehdet liuskaiset ja heleänvihreät. Mykeröt päivänkakkaramaiset, yleensä keltaiset tai kermanvaaleat. Pääkukinta heinä-elokuussa, minkä jälkeen kukkia avautuu talveen saakka. Mainio leikkokukka, mesi- kasvi. Kylvä keväällä kasvupaikalle. Taimet harvennetaan, väli 30–40 cm. Kylväytyy.

Kannat:

- xx "Eesti", alunperin Virosta kotoisin. Terälehdet ulkoreunoilta vaaleat. Seassa on myös kerrannaisia kukkia, korkeus jopa 150 cm.
- Mallorcaltal luonnonkasvustosta kerättyä siementä kakkaroista, joiden kehräkukat ja laitakukkien tyvet keltaiset, loppuosa laitakukista vaalea (*G. coronaria* f. *discolor*)

ISOAURINGONKUKKA / solros

Helianthus annuus

Kasvi, joka tuskin esittelyjä kaipaa! Leikkokukka, kasvi- maan tilanjakaja, siemenpohjat lintujen talviruokintaan. Kylvä toukokuussa lämpimään, suojaan paikkaan tai lyhyt, muutaman viikon taimikasvatus. Taimiväli 40–50 cm.

Kannat:

- Tummasiemeninen lajike, josta kerääjä kertoo seuraavaa: "Varren pituus voi vaihdella huonon maan 40 cm ja kohtuuyhvän maan 120 cm välillä, mutta kukinta on aina ollut takuuvarma. Kukka on kutakuinkin nyrkinpuolentoista kokoinen. Kasvaa savimaassakin erinomaisesti. Tekee jo siemeniä siinä vaiheessa, kun muiden auringonkukat ovat vasta nupulla. Suosittelen!"
- 150 cm korkea, keltainen

KEISARINELÄMÄNLANKA / kejsarvinda

Ipomoea nil

Köynnös, joka kiertyy tuen ympärille. Korkeus 2–3 m. Herttamaiset lehdet. Punaiset, leveän torvimaiset kukat aukeavat heinä-syyskuussa. Yksittäinen kukka kestää vain päivän verran, mutta uusia kukkia avautuu jatkuvasti. Pergolaan, aidan vierelle, kasvimaan tilanjakajaksi. Voi kasvattaa myös ruukussa, esim. pajukehikossa. Taimikasvatus, kylvä huhtikuun lopussa. Hallanarat taimet istutetaan ulos kesäkuun alkupuolella, taimiväli 40 cm. Kanta: "päivänpunan" nimellä paremmin tunnettu, punakukkainen

AITIELÄMÄNLANKA / purpurvinda

Ipomoea purpurea (aik. *Pharbitis purpurea*)

Kuten edellinen, mutta kukat ovat violetit. Kylvä ja istutus kuten edellä.

PÄIVÄNSINI / blomman för dagen

Ipomoea tricolor

Kuten edelliset, mutta kukat ovat taivaansiniset. Kylvä ja istutus kuten edellä.

TUOKSUHERNE / luktärt

Lathyrus odoratus

Hurmaavatuoksuinen köynnös. Kukat muistuttavat herneen kukkia, mutta isommat. Kukinta heinä-elokuussa. Pajukehikkoon, pergolaan, seinustalle tai aidanvierustalle tukiverkkoon kiipeilemään. Mainio leikkokukka, myös mesikasvi. Kylvä huhti-toukokuussa 2–4 siementä ruukkuun tai kylvä toukokuussa kasvupaikalle. Istutusithey-

20 cm. Siemeniä on hyvä liottaa ennen kylvöä.

Kanta: tummanvioletit, voimakkaasti tuoksuvat kukat

MÖKINIHMEEKUKKA / underblomma

Mirabilis jalapa

Kotoisin Perusta. Korkeus 30–60 cm. Lehdet soikeat, teräväkärkiset, reunoilta aaltolaitaiset. Runsashaaraisten varsien latvoissa 4–5 cm:n levyiset kukat: valkoiset, vaaleanpunaiset, viininpunaiset tai keltaiset. Kukinta heinäkuusta syksyyn. Kukat aukeavat illalla ja tuoksuvat voimakkaimmin öisin. Kukkatarhaan, ruokkuistutuksiin. Yöperhosten mielikasvi. Taimikasvatus, kylvö maaliskuuhuhtikuussa. Istutetaan ulos kesäkuussa, taimiväli 40–50 cm. Hyvin hallanarka. Daalian juurakkoa muistuttavat juurimukulat voi talvettaa kellarissa turpeessa tai hiekassa.

PALTURITUPAKKA, KESSU / bondtobak

Nicotiana rustica

Kessua on kasvatettu Suomessa ainakin 1700-luvun alusta alkaen. Viljely ja lehtien jatkokäsittely poltettavaksi tupakaksi vaatii tietoa ja kokemusta. Voidaan kasvattaa myös komeana, rehevänä koristekasvina. Yli metrin koruinen, tukeva varsi, leveänsoikeat lehdet. Latvatertussa torvimaiset, kellanvihreät kukat. Kukinta heinä-elokuussa. Taimikasvatus, kylvö huhtikuun puolivälissä. Hallanarat taimet istutetaan ulos kesäkuun alkupuolella, taimiväli 50 cm. Taimien kasvua on alkukesällä hyvä vauhdittaa harsolla. Kylväytyy satunnaisesti. Myrkyllinen, kuten muutkin tupakat.

NARSISSITUPAKKA / narcisstobak

Nicotiana sylvestris

Kuten edellinen, mutta kukat valkoiset, hyvin pitkätörviset (7–8 cm). Kukat tuoksuvat voimakkaimmin yöllä, yöperhosten suuri suosikki. Lehdet ovat suuremmat kuin edellisellä. Korkeus 100–150 cm. Taimikasvatus kuten edellä.

VIRGINIANTUPAKKA / virginiatobak

Nicotiana tabacum

Komea koristetupakka kukkaryhmien taustalle. Pystyt varret 80–120 cm ja isot, ohuet lehdet. Pitkän torvimaiset, vaaleanpunervat kukat heinä-syyskuussa. Taimikasvatus, kylvö huhtikuun puolivälissä. Hallanarat taimet istutetaan ulos kesäkuun alkupuolella, taimiväli 50 cm. Taimien kasvua kannattaa vauhdittaa harsolla alkukesällä.

RUISUNIKKO / rågvallmo

Papaver dubium

Siro, karvainen unikko, korkeus 30–60 cm. Kukat oranssinpunaisia, 5 cm leveitä. Kukinta kesä-heinäkuussa. Siemenkoti pitkä ja nuijamainen. Kylvö keväällä kasvupaikalle. Taimet harvennetaan, väli 15 cm. Kylväytyy runsaasti.

Kannat: a) todennäköisesti luonnonkanta E-S
b) luonnonkanta Saarenmaalta

SILKKIUNIKKO / kornvallmo

Papaver rhoeas

Kauniskukkainen unikko. Koko kasvi on karvainen. Hennot varret 20–100 cm, lehtilapa parijakoinen ja liuskainen. Kukat 7–10 cm leveitä, yksinkertaisia, punaisen sävyjä. Kukinta kesä-syyskuussa. Siemenkoti pallomainen. Kylvö keväällä kasvupaikalle. Taimet harvennetaan, väli 15 cm. Kylväytyy.

Kanta: xx 'Shirley', laajasti punasävyjä

OOPIMUMIUNIKKO / opievallmo

Papaver somniferum

Tukeva perusunikko. Koko kasvi karvaton ja harmahtavan vihreä. Varret 50–100 cm. Isot kukat yksinkertaisia, useimmiten liilan- tai vaaleanpunaisia, violetti laikku terälehtien tyvessä. Kukinta heinä-elo-syyskuussa. Hellekesänä kukinta loppuu lyhyeen, sadekesänä kestää monta viikkoa. Siemenkoti pallomainen tai lieriömäinen. Kukkatarhaan, kasvimaalle, joutomaalle, tienvieriin. Siemenkodat kuivakukaksi, siemenet leivontaan. Kylvö keväällä kasvupaikalle. Taimet harvennetaan, väli 20 cm. Kylväytyy.

Kanta: xxx-xxxx liila ja vaaleanpunainen, mukana voi olla myös kerrannaisia kukkia

OOPIMUMIUNIKKO / fjädervallmo

Papaver somniferum Laciniatum-ryhmä

Kuten edellinen, mutta terälehdet ovat liuskalehtiset. Kannat:

a) xxxx "Joroinen", tummanpunainen, osa kerrannaisia
b) punainen, valkoinen sisäpuoli

PIONIUNIKKO / pionvallmo

Papaver somniferum Paeoniflorum-ryhmä

Kuten edelliset, mutta kerrannaiskukkainen. Tukevat varret 50–100 cm. Varret ja lehdet karvattomia ja harmaanvihreitä. 8–15 cm leveät kukat kerrannaisia, valkoisia, vaaleanpunaisia, punaisia, liiloja. Kukinta heinä-

syyskuussa. Siemenkoti pallomainen tai lieriömäinen. Kylvä keväällä kasvupaikalle. Taimet harvennetaan, väli 20 cm. Kylväytyy. Kanta: väriseos

VILLIPETUNIA / violpetunia

Petunia integrifolia

"Maatiaispetunia". Varret puolisen metriä, joskus jopa 80–100 cm. Suppilomaiset, pienehköt kukat liilansinertävät. Kukinta kesä-syyskuussa. Kukkaryhmiin, suuriin kukka-astioihin. Kiittäjäperhosille mieleinen mesikasvi. Taimikasvatus, kylvä huhtikuun puolivälissä. Taimet istutetaan ulos kesäkuun alkupuolella hallojen mentyä, taimiväli 40 cm.

Kanta: lienee ainakin xx

KEIJUNMEKKO / törnrosas kjörtel

Rhodochiton atrosanguineum

Siro, suosittu köynnös- ja ampelikasvi. Hennot varret 1–3 m, herttamaiset lehdet. Kukissa on karminpunainen, hamemainen verhiö, jonka sisällä viininpunainen, suppilomainen teriö. Komea kukinta kesä-syyskuussa. Taimikasvatus, kylvä huhtikuun alussa, siemeniä ei peitetä. Hallanarat taimet istutetaan ulos kesäkuun alkupuolella, taimiväli 40 cm. Oikeastaan monivuotinen kasvi, ei talvehdi ulkona, mutta voidaan talvettaa sisällä ruukussa viileässä, valoisassa paikassa.

TARHAKOHOKKI / rosenглиm

Silene armeria

Sievä ja helppo kesäkukka, maataiskasvin ainesta. Pysyvät varret 30–50 cm, pienehköt ja soikeat, sinivihreät lehdet. Leveät, ruusunpunaiset kukintoviuhkot. Runsas kukinta kesä-syyskuussa. Kukkatarhaan, kesäkukkaniitylle. Kylvä keväällä kasvupaikalle. Taimet harvennettava, väli 15 cm. Kylväytyy runsaasti. Kanta: xxx

ISOSAMETTİKUKKA / stor tagetes

Tagetes erecta

Kesäkukka ja ryhmäkasvi. Tuuhean pensasmainen kasvutapa, korkeus 30–40 cm. Tummanvihreät, liuskaiset lehdet. Isot ja pörheät mykeröt heinäkuusta syksyyn. Mesikasvi, kuten muutkin samettikukat. Taimikasvatus, kylvä sisälle huhtikuun puolivälissä. Taimet istutetaan ulos kesäkuussa hallojen mentyä, taimiväli 30 cm. Hallanarka. Kannat:

- siemenet otettu kermanvaaleamykeröisestä lajikkeesta
- oranssi, haarova, pensasmainen

RYHMÄSAMETTİKUKKA / sammets-tagetes

Tagetes patula

Tuttu ryhmäkasvi. Tuuhean pensasmainen kasvutapa, korkeus 20–30 cm. Tummanvihreät, liuskaiset lehdet. Mykeröt 2–4 cm leveät, keltaiset tai ruskeanpunaiset. Kukinta koko kesän. Taimikasvatus, kylvä sisälle huhtikuun puolivälissä. Taimet istutetaan ulos kesäkuussa hallojen mentyä. Taimiväli 20 cm. Hallanarka.

- väriseos
- kullankeltainen, kerrannainen
- ap. Venäjä, suuri oranssinkeltainen keskus ja oranssinruskeat terälehdet. Kuvasta päätellen runsas-kukkainen, korkeus n. 40 cm.
- Pienet, yksinkertaiset kukat, korkeus 40–50 cm. Kerääjä kertoo: "Siemenet sain tuliaisina Göteborgista n. 4 vuotta sitten. Kasvoivat korkeiksi ja pensasmaisiksi, ovat kyllä näyttäviä, mutta vaativat melkein tukemisen."

KÄÄPIÖSAMETTİKUKKA / liten tagetes

Tagetes tenuifolia

Hieno ryhmäkasvi. Yleensä 20–40 cm korkea. Tuuha ja leveän pensasmainen kasvutapa, tillimäisesti liuskottuneet lehdet. Parin sentin levyiset mykeröt yksinkertaiset, keltaiset tai oranssit. Jatkuva kukinta kesäkuusta syksyyn. Kauan kestävä leikkokukka. Kukat ovat syötäviä, sopivat salaatin tai täytekakun koristeeksi. Useimmat kääpiösamettikukkalajikkeet tuoksuvat jollekin hedelmälle: sitruunalle, appelsiinille... sopivat hajusteeksi tai teeainekseksi. Kuituneita mykeröitä ei tarvitse poistaa. Taimikasvatus, kylvä huhtikuun puolivälissä sisälle. Taimet istutetaan ulos kesäkuussa hallojen mentyä. Taimiväli 30 cm. Hallanarka. Kylväytyy satunnaisesti.

ISOKÖYNNÖSKRASSI / indiankrasse

Tropaeolum majus

Komeakukkainen, tuttu köynnös. Parimetriset varret kaipuilevat tukea pitkin lehtihankojen varassa tai suikertavat maassa. Lehdet kilpimäiset. Kukat avoimen torvimaiset, keltaiset, oranssit tai punaiset. Kukinta kesä-syyskuussa. Verraton kompostiin naamiointikasvi. Leikkokukka. Kukat syötäviä, vaikkapa salaatin tai kesäjuoman koristeeksi. Ikivanha lääkekasvi. Kylvä kasvupaikalle tai muutaman viikon taimikasvatus. Ennen kylvää siemeniä liotetaan yön yli. Hallanarka.

Kanta: xx keltaisen, oranssin ja punaisen sävyt ja kuviot

SAMETTIVERBENA / skär hängverbena

Verbena elegans var. *asperata*

Teksasista kotoisin oleva rentokasvuinen kasvi. Hieno-liuskaiset lehdet. Pienet, aniliininpunaiset kukat tiiviissä tertuissa. Runsaskukkainen, kukkii koko kesän pitkälle syksyyn. Amppeleihin, parvekelaatikoihin. Sopii mainiosti myös maanpeitekasviksi kukkapenkkiin, täyttää helposti neliömetrin tilan. Erinomainen mesikasvi. Taimikasvatus, kylvetään taimilaatikkoon maaliskuussa. Koulitaan ruukkuihin. Istutetaan ulos kesäkuussa.

ORVOKKI / viol

Viola sp.

Yksivuotinen kesäkukka ja ryhmäkasvi. Korkeus 10–30 cm. Ehtymätön kukinta kesäkuusta pakkasiin. Kylvö keväällä kasvupaikalle tai lyhyt taimikasvatus, jolloin kylvö sisälle huhtikuun lopulla. Voidaan myös kylvää ulos loppukesällä, pikkutaimet talvehtivat ja alkavat kukkia touko-kuussa. Kannat:

- Keto-orvokkityyppinen, pienikukkainen väriseos: keltaista, sinistä ja violettia vaaleana ja tummana, yksin ja yhdessä. Kylväytyy runsaasti.
- Kuten edellä, mutta siemenet kerätty orvokeista, joilla on keskikokoiset kukat.

Huonekasvit

KELLOPASUUNA / änglatrumpet

Brugmansia suaveolens

Tropiikin maissa pieni puu tai pensas. Meillä kookas ruukkukasvi. Korkeus 50–150 cm. Harmaanvihreät, jopa 30 cm pitkät lehdet. Kermanvalkoiset, trumpettimaiset, pitkät (20–30 cm), öisin voimakkaasti tuoksuvat kukat. Taimikasvatus, kylvö helmi-maaliskuussa 2–3 siementä ruukkuun. Kasvit voi siirtää kesäkuussa ruukkuineen ulos parvekkeelle, terassille tai muualle suojaiseen paikkaan. Talvetetaan valoisassa, viileässä 10–15°C, jolloin pudottaa osan lehdistään. Leikataan keväällä. Myrkyllinen.

KORISTEPAPRIKA / prydnadspaprika

Capsicum annuum Conoides-ryhmä

Ruokapaprikan pikkusisko, jota käytetään huonekasvina koristeellisten pikkuhedelmien vuoksi. Korkeus 30–40

cm. Lehdet kiiltävät, tummanvihreät. Kukat valkoiset, mitättömän näköiset. Kukinnan jälkeen ilmestyvät kolmio-maiset pikkupaprikat muuttavat värinsä vihreän ja keltaisen kautta oranssiksi tai punaisiksi. Samassa kasvissa on samaan aikaan eri värisiä hedelmiä. Siemenet kylvetään ruukkuun ja idätetään lämpimässä (20–22°C). Taimet koulitaan isompiin ruukkuihin ennen lopullista istutusta omiin ruukkuihinsa. Voidaan siirtää kesäksi ulos lämpimälle, suojaiselle paikalle. Vaatii hedelmien muodostumisen aikana runsaasti valoa, jotta hedelmät värittyvät kunnolla. Kanta: kerääjä on saanut alkuperäiset siemenet kummipojaltaan useita vuosia sitten

JALORITARINKUKKA / amaryllis

Hippeastrum Hortorum-ryhmä

Komeakukkainen sipulikasvi, joka tuskin esittelyä kaipaava. Myydään joulun ruukkukukkana ja kevättalvella sipuleina. Mikäpä estää kokeilemasta tämän(kin) siemenlisäystä.

Kylvö keväällä ruukkuun tai laatikkoon hiekanseläiseen multaun. Itää 1–2 kuukautta, mutta kasvaa sen jälkeen nopeasti. Pikkuamaryllisten lehdet eivät lakastu, vaan ne säilyvät vihreinä läpi vuoden. Kun sipulit ovat sen verran kookkaita, että tuleentuvat ts. lehdet lakastuvat itsekseen, sipulin annetaan levätä talven ajan viileässä. Sipulit istutetaan uudelleen keväällä ruukkuun ja kenties kukinta palkitsee seuraavana kevättalvena kaiken vaivan. Kylvöstä ensimmäiseen kukintaan kuluu 3–4 vuotta.

Kanta: siemenet kerätty syvänpunaisesta amarylliksestä, joka on pölytetty kirkkaanpunakkaisella lajikkeella.

HEINÄLILJA / sefyrilija

Zephyranthes sp.

Nykyisin meillä harvinainen, aikoinaan huonekasvina kasvatettu sipulikasvi. Korkeus 10–20 cm. Sirot, lievät, 20–30 cm pitkät lehdet. Kukat yksittäin pystyn varren päässä, suppilomaiset, pystyt tai hieman nuokkuvat, n. 6 cm leveät. Kukinta keväällä tai syyskesästä. Siemenet kylvetään maaliskuussa ruukkuun. Sipulin kasvatus kuintakokoiseksi vienee muutaman vuoden. Istutetaan usean sipulin ryhmiin mataliin ruukkuihin. Säilyy vihreänä läpi talven. Sipulit voi siirtää kesäksi ulos suojaiseen paikkaan.

Kanta: Lähettäjä ei tarkemmin kertonut kasvista, mutta jos kyseessä on punaheinälilja (*Z.grandiflora*), kukat ovat vaaleanpunaisia. Mikäli laji on valkoheinälilja (*Z.candida*) valkoisia.

Puut

BALKANINHEVOSKASTANJA / hästkastanj

Aesculus hippocastanum

Eksoottisen näköinen puu, jonka lehdet ovat sormiliuskaiset ja suurilehdykkäiset. Korkeus 7–8 m. Kukinto 15–30 cm valkoinen, punertavaaikkuinen kartiohuiskula. Kukinta kesäkuussa. Loppukesästä kehittyvä hedelmä on piikkinen, 5–6 cm leveä. Yksittäiskasvi, puistopuu. Aur, tuore, runsasarvinen, kalkittu multamaa. Menestymisvyöhykkeet I–II (III). Kylvä: C. Kanta: xxxx E-S

ISO-ORAPIHLAJA / trädhagorn

Crataegus submollis

Pohjois-Amerikasta kotoisin oleva iso-orapihlaja on meillä vanhojen pihojen pikkupuu. Korkeus 3–5 m. Lehdet leveät ja karvaiset. Valkoiset, 2,5 cm leveät kukat kesä-heinäkuussa. Isot, halkaisijaltaan 2 cm marjat ovat punaiset, syötävät. Yksittäiskasvi, suojapensas. Aidanneistutuksiin tai aitaorapihlajaa tiheälehtisempi vaihtoehto leikattuun pensasaitaan. Aur-pvar, kuiva tai tuore hiekkamultamaa, menestyy myös savimaassa. Menestymisvyöhykkeet I–V. Kylvä: D. Kanta: xxx E-S

(lehto)SAARNI / ask

Fraxinus excelsior

Komea jalopuu, kasvaa luontaisena Etelä-Suomen lehdossa. Korkeus 15–25 m. Koristeelliset, päätöpariset lehdet puhkeavat kesäkuussa ja putoavat varhain syksyllä. Yksittäiskasvi, puistopuu. Aur-var, tuore, runsasarvinen, kalkittu multamaa. Menestymisvyöhykkeet I–III. Kylvä: D. Kanta: lk tai xxxx E-S

TARHAOMENAPUU / äpple, äppelträd, trädgårdsäpple

Malus domestica

Puu, korkeus 3–8 m. Valkoiset tai vaaleanpunertavat kukat touko-kesäkuussa, hedelmät loppukesällä ja syksyllä. Aur, tuore, runsasarvinen, kalkittu ja hyvin ojitettu maa. Hedelmätarhaan, pienen pihan koristepuiksi. Menestymisvyöhykkeet I–VI. Kylvä: C. Kanta: xxxx E-S kerätty 'Antonovkasta' pihalta, jossa kasvaa muitakin omenapuita. Siemenistä ei kasva emonsa kaltaisia, mutta varmasti mielenkiintoisia puita.

HAPANKIRSIKKA / surkörsbär

Prunus cerasus

Leveälätvuksinen pikkupuu, korkeus 2–4 m. Kukki touku-kuussa valkoisin kukin. Loppukesällä kypsyvät tummanpunaiset hedelmät. Hedelmätarhaan, pienen pihan koristepuiksi. Aur, tuore, runsasarvinen, kalkittu ja hyvin ojitettu maa. Menestymisvyöhykkeet I–III(IV). Kylvä: D. Kanta: xx-xxx E-S siemenet kerätty useasta lajikkeesta

PUNATAMMI / rödek

Quercus rubra

Pohjoisamerikkalainen kotoisen tammemme sukulainen. Korkeus 10–20 m. Lehdet parihalkoiset, lehtien liuskat otakärkiset. Kukinta toukokuussa. Yksittäiskasvi, puistopuu. Aur, tuore, runsasarvinen hiekkamultamaa. Menestymisvyöhykkeet I–II (III). Kylvä: C. Kanta: xxx E-S

Pensaat

SIPERIANHERNEPENSAS / sibirisk ärtbuske

Caragana arborescens

Tuttu, koko maassa kauan viljelty ja menestyvä koriste-pensas ja aitakasvi. Pystyt haarat 3–6 m. Lehdet vaaleanvihreitä, parilehdykkäisiä. Pienet "herneenkukat" keltaiset, runsas kukinta kesä-heinäkuussa. Suojapensas, aidanteeseen, leikattuun pensasaitaan, voidaan kasvat- taa rungolliseksi pikkupuuksikin. Aur, viihtyy monenlaisil- la mailla. Menestymisvyöhykkeet I–VIII. Kylvä: H. Kanta: xxxx E-S

KÄÄPIÖSORVARINPENSAS / dvärgbened

Euonymus nanus var. *turcestanicus*

Osittain talvivihreä, pystyhykö, 40–70 cm korkea pensas. Lehdet "tyrnimäiset", kapean tasasoukat, vaaleanvihreät. Kukat yksittäin, punertavan ruskeat, vaatimattoman näköiset. Kukinta kesäkuussa. Syyskesällä vaaleanpunai- set, nelilokeroiset hedelmät, joiden siemenvaippa on oranssinpunainen. Myrkyllinen. Yksittäispensas, peitto- pensas. Aur-pvar, kuiva tai tuore, kalkkipitoinen hiekkamultamaa. Menestymisvyöhykkeet I–V. Kylvä: D. Kanta: x E-S

ONNENPENSAS / forsythia*Forsythia* sp.

Kaunis kevätpensas, kukkii keltaisin kukin ennen lehtien puhkeamista toukokuussa. Korkeus 1–2 m. Yksittäispensas, perennaryhmän taustalle, pihan puu- ja pensasvyöhykkeeseen. Aur-pvar, tuore, hiekkamultamaa, suojainen paikka. Menestymisvyöhykkeet: I(II). Kylvä: D

Kanta: xx E-S

KALJUKULTASADE / alpgullregn*Laburnum alpinum*

Suosittu, komeakukkainen koristepensas tai pikkupuuh, korkeus 3–4 m. Kolmisormiset lehdet. Keltaiset kukat riippuvissa, 20–30 cm pitkissä tertuissa kesäkuussa. Loppukesällä siemenpalot. Myrkyllinen. Aur, kuivahko tai tuore, runsasravinteinen, hiekkainen, kalkittu maa. Yksittäispensas. Menestymisvyöhykkeet I-II. Kylvä: H. Suojattava huolellisesti rusakoilta. Kanta: K-S

LEHTOKUUSAMA / skogstry*Lonicera xylosteum*

Luonnonvarainen, melko yleinen pensas Etelä- ja Keski-Suomessa. Korkeus 1–1,5 m. Himmeät, puikean soikeat lehdet parittain. Kellanvalkeat, tuoksuvat kukat kesäkuussa. Loppukesästä kiiltävänpunaiset, myrkylliset marjat. Metsäpuutarhaan, suojapensaaksi, päivä- ja yöperhosten iloksi. Aur-var, kaikenlaiset maat. Menestymisvyöhykkeet I-VII. Kylvä: C.

Kanta: lk tai xxxx E-S

KIRSIKALUUMU, MYROBALAANI / körsbärplommon*Prunus cerasifera*

Juurivesallinen, orainen pensas, joskus pikkupuukin. Korkeus 1–3 m. Valkoiset kukat aukeavat lehtien puhjessa aikaisin toukokuussa. Pienet, luumumaiset hedelmät syötäviä, makeahkoja. Hedelmätarhaan, pienen pihan koristepuiksi. Aur, tuore, runsasravinteinen, hiekkainen maa. Menestymisvyöhyke la. Kylvä: D

Kanta: xx E-S keltahedelmäinen

KAROLIINANRUUSU / carolinaras*Rosa carolina*

Pohjoisamerikkalainen luonnonruusu. Hennohkot, metriset haarat. Himmeät tai heikosti kiiltävät lehdet. Vaaleanpunaiset, 6–7 cm leveät, yksinkertaiset kukat heinä-elokuussa. Kiulukat pallomaiset, punaiset. Suojapensas, aidanteeseen, metsänlaitaan. Aur-pvar, kuiva tai tuore,

kaikenlaiset maat. Tekee runsaasti juurivesoja. Menestymisvyöhykkeet I-II. Kylvä: D

Huom! On mahdollista ellei suorastaan todennäköistä, että tämä on marianruusu (*R. x obovata*) eli karoliinan- ja kiiltoruusun (*R. virginiana*) risteymä. Yleensä taimistoilla lisäyksessä olevat ja taimimyymlöissä myytävät "karoliinanruusut" ovat oikeasti marianruusuja – näitä kahta on vaikea erottaa toisistaan. Marianruusu on terve, rehevä ja hyvin kestävä ruusu. Kanta: x K-S

PUNALEHTIRUUSU / daggros*Rosa glauca*

Luontoon Etelä- ja Keski-Suomessa villiintynyt keskieurooppalainen ruusulaji. Harva- ja kaarevartinen. Korkeus 1–3 m. Tummanpunertavat, sinihärmeiset lehdet. Yksinkertaiset, pienet, vaalean ruusunpunaiset kukat heinä-elokuussa. Runsaasti pieniä, pallomaisia kiulukoita. Tekee juurivesoja hyvin vähän, ei leviä. Erikoisen värinen yksittäiskasvi, pensasryhmiin. Aur-pvar, tuore, runsasravinteinen maa. Menestymisvyöhykkeet I-VII. Kylvä: D

Kannat: a) xxx E-S

b) xxxx K-S

MUSTIALANRUUSU / mustialaros, nordisk ros*Rosa 'Minette'*

Vanhon pihon ruusu, alunperin ranskalainen lajike. Nuokkuva- tai siirtotavahaarainen. Korkeus 1–1,5 m. Lehdet vaaleanvihreät. Kerrannaiset, hennon vaaleanpunaiset, tuoksuvat kukat heinäkuussa. Tekee jonkin verran juurivesoja. Yksittäiskasvi, pensasryhmiin, perennanapenkin laidalle. Aur, lämmin, runsasravinteinen maa. Menestymisvyöhykkeet I-IV(V). Kylvä: D

Siementaimet eivät ole mustialanruusuja vaan samantapaisia, yksinkertais- tai kerrannaiskukkaisia, emoaan vaatimattomampia tai sitten komeampia ruusuja, kuinka kulloinkin. Kanta: xxxx K-S

IHARUUSU / hartsros*Rosa mollis*

Kotimainen luonnonruusu. Pystykasvuinen, korkeus 0,5–1,5 m. Lehdet harmaanvihreät ja pehmeäkarvaiset. Yksinkertaiset, 4–5 cm leveät, vaaleanpunaiset kukat kesä-heinäkuussa. Punaiset, pallomaiset, nystykarvaiset kiulukat kypsyvät varhain elokuussa. Tekee jonkin verran juurivesoja. Suojapensas, puistoon ja puistometsään. Aur, kuivahko, runsasravinteinen maa. Menestymisvyöhykkeet I-III. Kylvä: D. Kanta: xxxx K-S

KARTANORUUUSU / centifoliaros*Rosa* 'Pikkala' (Centifolia-ryhmä)

Eteläsuomalainen vanha löytöruusu. Korkeus 0,5–1 m. Keskikokoiset lehdet säilyvät pensaassa pitkälle syksyyn. Kukat kerrannaiset, hempeän aniliinipunaiset, miellyttävän tuoksuiset. Kukinta heinäkuussa. Tekee kohtalaisen runsaasti juurivesoja. Yksittäispensas, pensasryhmiin. Aur, kuivahko, runsasravinteinen maa. Menestymisvyöhykkeet I-III. Kylvä: D

Siementaimet eivät ole 'Pikkala'-ruusuja vaan samantapaisia, yksinkertais- tai kerrannaiskukkaisia, emoaan vaatimattomampia tai sitten komeampia ruusuja, kuinka kulloinkin. Kanta: xxxx

TARHAPIMPINELLARUUUSU / pimpinellifoliaros*Rosa* Pimpinellifolia-ryhmä

Korkeus 1–3 m. Valkoiset, yksinkertaiset kukat kesä-heinäkuussa. Pensasryhmiin, aidanteeseen, yksittäispensaaksi. Aur, vaatimaton maan laadun suhteen. Menestymisvyöhykkeet I-III(?) Kylvä: D. Kannat:

a) x Kerääjä on kasvattanut emokasvin siemenistä, kukat yksinkertaiset tai hiukan kerrannaiset, korkeus 150 cm.

b) xxx E-S

SUVIRUUUSU / poppiusros*Rosa* 'Poppius' (Pimpinellifolia-ryhmä)

Vanha kotimainen perinneruusu. Kaartuvaoksainen, tiheä pensas 1,5–2 m, juhannusruusumaiset, raikkaanvihreät lehdet. Puolikerrannaiset, siervän vaaleanpunaiset, pie-nehköt kukat kesäkuun lopulla – heinäkuun alussa. Soikeat, punariskeat kiulukat syyskesällä. Yksittäispensas, aidanteeseen, suojapensas. Aur, tuore hiekkamultamaa. Menestymisvyöhykkeet I-VI. Kylvä: D.

Siementaimet eivät ole suviruusuja, vaan sen kaltaisia ruusuja, kukat todennäköisesti yksinkertaiset.

Kanta: xxx P-S

TARHAKURTTURUUUSU / rugosaros*Rosa* "Havukka" (Rugosa-ryhmä)

Löytöruusu Pohjois-Suomesta. Korkeus 1–1,5 m. Lehdet kuten kurturuusulla. Siemenet on kerätty ruususta, jonka kukat ovat yksinkertaiset, samettiset, tummanruusunpunaiset. Kukinta-aika on pitkä, kesäkuusta syksyyn. Kiulukat suuria. Yksittäispensas, aidanteeseen, suojapensas. Aur, kuiva tai tuore hiekkamultamaa. Menestymisvyöhykkeet I-VIII. Kylvä: D. Siementaimet eivät välttämättä ole emonsa kaltaisia. Kanta: xxxx P-S/K-S

VALKOLUMIMARJA / snöbär*Symphoricarpos albus* var. *laevigatus*

Vanhojen puutarhojen pensas. Korkeus 1–1,5 m. Versot pystyjä, ohuthaarisia ja tiheitä. Pienet, vaaleanpunaiset, kellomaiset kukat kesäkuussa. Syyskesällä muodostuvat valkoiset, kuivamaltoiset marjat, jotka säilyvät pensaassa koko talven. Myrkyllinen. Muodostaa maanalaisia versoja ja saattaa muodostaa isoja kasvustoja. Yksittäispensas, aidanteeseen, suojapensas. Aur-pvar, tuore tai kostea, kaikenlaiset maat. Kylvä: D.

Kanta: xxxx P-S

NUKKASYREENI / luddssyren*Syringa tomentella*

Meillä harvinainen koristepensas, kotoisin alunperin Kiinasta. Korkeus 2–3 m, pystykasvuinen, hentohaarainen. Nuoret versot ja kukaperät karvaiset, myös lehdet alta karvaiset. Kukinnot 10–16 cm pitkät, puolikuokuvat, sinipunertavan valkoiset kesä-heinäkuussa. Yksittäispensas. Aur-pvar, tuore, runsasravinteinen multamaa. Menestymisvyöhyke I. Kylvä: C.

Kanta: xx E-S

MARJAKUUSI / idegran*Taxus* sp.

Leveä ja tiheä, 1-3 m korkeaksi kasvava tummaneulasinen havupensas. Kaksikotinen, toisissa pensaissa keltaiset hedekukat, toisissa pienet emikukat, joihin kehittyvät punaiset "marjat". Puistometsään, aidaksi, suojapensas. Pvar-var, tuore, runsasmultainen maa. Myrkyllinen. Menestymisvyöhykkeet I-? Kylvä: siemenet kylvetään ulos kesäkuussa, itämisen pitäisi tapahtua kylvöä seuraavana vuonna. Kanta: E-S xxx

KOIRANHEISI / skogsolvon*Viburnum opulus*

Luonnonvarainen lehto- ja korpikasvi etelästä Pohjois-Pohjanmaalle. Pystyhaarainen, 2–4 m korkea pensas. Valkoiset, suuret kukinnot kesäkuussa, punaiset, myrkylliset marjat syyskesällä. Pvar, tuore-kostea, runsasravinteinen multamaa. Menestymisvyöhykkeet I-VI. Kylvä: D

Kannat luonnonkantoja a) E-S
b) K-S

Puuvartistet köynnökset

ALPPIKÄRHÖ / alpklematis

Clematis alpina

Rehevä köynnös, korkeus 2–4 m. Lehtihangoissa isohkot, nuokkuvat, kellomaiset, siniset kukat. Runsas kukinta kesäkuussa. Loppukesällä koristeelliset siemenhaituvat. Seinustoille, aidoille, puunrungolle, kallion päälle. Tuetava säleiköllä, naruilla tms. tai voi kasvaa maata pitkin. Pvar, tuore, runsasravinteinen multamaa. Myrkyllinen. Menestymisvyöhykkeet I-V(VI). Kylvö: C

Kannat: a) x E-S
b) xx K-S

SIPERIANKÄRHÖ / sibirisk klematis

Clematis alpina subsp. *sibirica*

Kasvaa Suomessa luonnonvaraisena, tosin hyvin harvinaisena. Kuten alppikärhö, mutta kukat valkoiset. Menestymisvyöhykkeet I–VI. Käyttö, kasvuvaatimukset ja kylvö kuten alppikärhö. Kanta: E-S

TARHA-ALPPIKÄRHÖ

Clematis Alpina-ryhmä

Alppikärhön ja kruunukärhön (*C. macropetala*) risteymiä. Kukat suuret, usein avonaiset. Käyttö, kasvuvaatimukset ja kylvö kuten alppikärhö. Menestymisvyöhyke vaihtelee lajikkeen mukaan I-V. Siemenistä ei välttämättä kasva emokasvin näköisiä taimia, varsinkin jos samalla pihalla kasvaa muitakin kärhöjä. Mielenkiintoisia yksilöitä kuitenkin. Kannat:

- a) xx E-S siemenet kerätty violettikukkaisesta 'Violet Purple' lajikkeesta, joka on ruotsalaisen kärhöspesialisti Magnus Johanssonin jaloste.
- b) x(x) P-S siemenet kerätty violettikukkaisesta lajikkeesta ('Cyanea?')

KIINANKELTAKÄRHÖ / gullklematis

Clematis tangutica

Kuten alppikärhö, mutta kukat keltaiset. Kukinta kesäheinäkuussa. Aur-pvar, runsasravinteinen, kalkittu multamaa. Menestymisvyöhyke I–V. Käyttö ja kylvö kuten alppikärhö. Kanta: x

TARHAOJUKKAVIINI / labruskanadruga

Vitis Labruscana-ryhmä

Pohjoisamerikkalainen viiniköynnös. 2–5 m pitkät versot kiipeilevät kärhillä. Suuret, halkoiset lehdet. Pienet, tummanviolettiset rypäleet tertuissa. Pergolaan, eteläseinustalle, muovihuoneeseen... Aur, tuore tai kostea, runsasravinteinen hiekkamultamaa. Menestymisvyöhykkeet I–III. Kylvö: C. Kanta: xx E-S 'Beta' (siemeniä on vähän)

Mauste- ja lääkeyrtit

YRTTI-IISO / anisisop

Agastache foeniculum

Yksivuotisena viljeltävä mausteyrtti, talvehtii usein Etelä-Suomessa tai ainakin kylvyytyy. Korkeus 50–80 cm, lehdet nokkosmaiset. Violetit kukat tähkämäisessä kukinnossa. Kukinta heinä-elokuussa. Koko kasvissa on miellyttävä tuoksu ja maku, sekoitus anista ja lakritsia. Muutaman viikon taimikasvatus sisällä TAI kylvö touku-kuussa suoraan kasvupaikalle. Taimiväli 30 cm. Lehtiä käytetään tuoreena ja pakastettuna teeksi sekä teen ja jälkiruokien mausteena. Hyvä mehiläis- ja perhoskasvi, kaunis koristekasvi.

Kannat:

- a) x–xx pääasiassa yrtti-iisoa, mukana pitäisi olla jonkin verran myös muita isolajeja ja -lajikkeita (siemeniä on vähän)
- b) valkoinen

VÄINÖNPUTKI / kvanne, angelica

Angelica archangelica

Kaksi- tai muutamavuotinen "putkikasvi". Muistuttaa karhunputkea, mutta tanakampi, vihertävä kukintosarja pallonpyöreä ja lehtiruoti liereä (karhunputkella, johon väinönputken voi sekoittaa, lehtiruoti on kouruinen). Viljeltyä parin metrin korkuinen. Nuoria versoja käytetään vihanneksen tapaan salaateissa ja keitoissa, lehdet tuoreina ja kuivattuina ruokien mausteena. Lisäksi koristeellinen. Aur, tuore maa. Taimiväli 70 cm. Kylvö: D
Kanta: x–xx E-K-P

ROHTOPURASRUOHO (kurkkuyrtti) / gurkort

Borago officinalis

Yksivuotinen mesikasvi ja kesäkukka. Vihreitä osia ei enää suosittella käytettäväksi rohdoksena eikä muutenkaan syötäväksi, koska kasvi sisältää terveydelle haitallisia alkaloidoja. Karheakarvainen ja suurilehtinen, korkeus 40–80 cm. Sinisiä, ratasmaisia kukkia runsaasti koko kesän. Kukkia käytetään salaattien ja kakkujen koristeena. Erinomainen mesikasvi mehiläisille. Kylvö kasvupaikalle. Taimet harvennetaan, väli 30–40 cm. Aur, tuore, ravinteikas maa. Kylvöytyy runsaasti. Kanta: xx

ROHTOMARALJUURI / maralrot

Leuzea carthamoides

Monivuotinen, hieman huopaohdakkeen näköinen, metrin korkuinen kasvi. Isot, liuskaiset lehdet, purppuranpunaiset mykeröt. Kukinta heinä-elokuussa. Komea koristekasvi, hyvä mesikasvi. Juuriuutetta käytetään vahvistavana rohtona. Aur, tuore, kuohkea hiekkamulta. Kylvö: C
Kanta: x–xx **Hinta 1,00 / 1,50**

LIPERI (lipstikka) / libbsticka

Levisticum officinale

Vanha, perinteinen yrtti, käytetty aikoinaan eläinten lääkintään. Monivuotinen, pensasmainen, onttovartinen, korkeus 1,5–2 m. Lehdet suuria ja liuskaisia, sarjakukinnot kellertäviä. Lehtiä käytetään keittojen ja liharuokien mausteena. Maku on voimakas, sellerimäinen. Lehdet säilötään kuivaamalla tai pakastamalla. Aur-pvar, hyvä multamaa. Kylvö keväällä kasvupaikalle tai muutaman viikon taimikasvatus. Kasvaa parissa vuodessa niin suureksi, että yksi kasvi riittää kotitalouden tarpeisiin. Kanta: x–xx

(valko)HURTANMINTTU / kransborre

Marrubium vulgare

Monivuotinen, ikivanha lääkekasvi, ei kuitenkaan Suomessa vanhastaan tunnettu. Puolimetriset varret, harmahtavat lehdet, valkoiset huulikukat loppukesällä. Flunssa- ja vatsarohito, teen mauste, erinomainen mesikasvi. Kylvö kasvupaikalle tai muutaman viikon taimikasvatus. Aur, kuivahko, läpäisevä, kalkittu maa. Talvehtii parhaiten kohopenkissä tai rinteessä. Kanta: x

SAKSANKIRVELI / spansk körvel

Myrrhis odorata

Monivuotinen, vanha yrtti. Korkeus 50–150 cm. Suuret, pehmeät, saniaismaiset lehdet ja leveät, valkoiset sarja-

kukinnot. Pitkät siemenet kypsänä mustat, hyvin koristeelliset. Koko kasvi maistuu makealta anikselta ja lakritsalta. Nuoria versoja käytetään vihanneksena, lehtiä mausteena. Vihreät siemenet hyvänmakuista pureskeltavaa. Kaudis koristekasvina. Aur-pvar, monenlaiset läpäisevät maat. Kylvö: D. Kanta: xxxx E-K-S

TUOKSURUUTA / vinruta

Ruta graveolens

Kotoisin Välimereltä, meillä vanha, vaikkakaan ei kovin tunnettu maustekasvi. Korkeus 30–60 cm. Parilehdykkäiset, sinivihreät lehdet ja vihertävänkeltaiset, pienet kukat. Kukinta heinä-elokuussa. Lehdissä on polttava maku, käytetään vain pieniä määriä. Maustetarhaan, koristekasviksi. Ikivanha lääkekasvi. Käytetään hajuvesien valmistukseen ja liköörin mausteeksi. Aur, kuivahko, kalkittu maa. Suurina annoksina myrkyllinen! Talvisuojaus tarpeen. Versoo hyvin tyvestä, vaikka latvaosat paleltuisivatkin. Kylvö: A. Kanta: x E-S

KETOKÄENMINTTU / harmynta

Satureja acinos

Kasvaa harvinaisena Etelä-Suomessa kalliolla ja kedoilla, muistuttaa harvalehtistä timjamia. Yleensä yksivuotinen, toisinaan talvehtii ja elää muutaman vuoden, säilyy kylvötyymällä joka tapauksessa. Rennot varret 10–30 cm. Vaalean sinipunervat, pienet kukat lehtihangoissa kesä-heinäkuussa. Miellyttävä minttumainen tai pehmeän timjamimainen aromi. Tuoreita ja kuivattuja lehtiä käytetään mausteena ruoissa ja teessä ja teenä sisälään. Taimikasvatus, kylvö huhtikuun puolivälissä Tai kylvö toukokuussa kasvupaikalle. Aur, kuivahko, hiekkainen maa. Taimiväli 20 cm. Luonnonkanta E-S

Hyötykasvit

ILMASIPULI / luftliök

Allium cepa Proliferum-ryhmä

Monivuotinen, vanhastaan viljelty sipuli. Isot, pillimäiset, puolimetriset lehdet, joiden päihin kasvaa röykkiö pikkusipuleita. Tuottaa naattisatoa jo keväällä. Pikkusipulit isotetaan keväällä maahan muutaman sentin syvyyteen. Taimiväli 40 cm. Aur, kuivahko, kuohkea maa. Kaikki kasvinosat kelpaavat syötäväksi.

Kanta: xxx-xxxx E-K-S pikkusipuleita

PILLISIPULI (talvisipuli) / piplök

Allium fistulosum

Monivuotinen sipuli. Puolimetriset, ontot lehdet, joiden päässä isot, pyöreät, vaaleat kukinnot. Kylvö kasvupaikalle tai muutaman viikon taimikasvatus sisällä. Taimiväli 30–40 cm. Aur, runsasravinteinen hiekkamultamaa. Lehtiä käytetään ruoho- ja purjosipulin tavoin ruoissa, salaateissa ja leivän päällä. Satoa saadaan jo keväällä. Myös varsinaisia sipuleita voi käyttää ruoanlaitossa.

Kanta: xx

TALVIVALCOSIPULI / vittök

Allium sativum

Talvivalcosipuli on isokyntinen, voimakkaan makuinen valkosipulin kanta. Tarjolla on aiempaan tapaan itusilmuja, talvivalcosipulin kukintoon kasvavia pikkuisia ”kynnenalkuja”. Itusilmut kasvatetaan ensin kynsiksi, mihin kuluu kaksi kesää. Keväällä silmut peitetään 10 cm välein matalaan maavakoon, annetaan kasvaa rauhassa ja jätetään talveksi maahan. Kasvu jatkuu kesällä 2. Syksyllä 2 normaalin kynnen kokoiseksi kasvaneet itusilmut nostetaan maasta ja niiden annetaan kuivata. Ennen maan jäätymistä kynnet istutetaan takaisin maahan (10 cm syvyyteen, 20 cm välein) ja ne tuottavat seuraavana kesänä useampikyntisen valkosipulin.

Toinen itusilmujen käyttötapa: itusilmusta kasvava nuori ja mehevä, purjomainen varsi on maukasta salaattiaines- ta ja leivänpäällystettä. Kanta: x-xx itusilmuja

RUOHOSIPULI / gräslök

Allium schoenoprasum

Monivuotinen, tuttu vihannessipuli. Tiheän mätäsmäinen kasvutapa, korkeus 20–30 cm. Ontot lehdet, sinertävän punaiset kukat. Kylvö kasvupaikalle tai muutaman viikon taimikasvatus sisällä. Taimiväli 20 cm. Aur, kuivahko, kuohkea maa. Lehtiä käytetään ruoissa, salaateissa, leivän päällä... Kaunis koristekasvinakin.

Kanta: xx-xxx E-K-S

KÄÄRMEENLAUKKA / skogslök

Allium scorodoprasum

Hiukan erikoisen näköinen, monivuotinen sipulilaji. Kasvaa harvinaisena etelärannikon ja Ahvenanmaan niityillä ja lehdossa. Metrinkin korkuiseksi kasvava kukintovarsi, vain muutama lehti. Maan alla munanmuotoinen sipuli. Kukinnossa on kymmenittäin violettikuurisia itusilmuja, samaan tapaan kuin talvivalcosipulilla. Helposti kasvatettava, itsestään huolta pitävä ja leviävä ”mökkiläisen sipu-

li”. Sopii myös niittykasviksi. Itusilmut kylvetään matalaan vakoon hiekkapitoiseen maahan. Ravinnoksi käytetään nuorta vartta sekä maassa olevia sipuleita.

Kanta: x ap. luonnonkanta Virosta Hiidenmaalta

(ruoka)PARSA

Asparagus officinalis

Vanha viljelykasvi, kasvatettu Suomen kartanoissa jo 1700-luvulla. Kylvö keväällä turveruukkuihin tai suoraan maahan. Itäminen on hidasta ja taimikasvatus kestää 2–3 vuotta. Toisaalta satoa saadaan sitten vuosikymmenten ajan. Aur, suojainen kasvupaikka, runsasravinteinen, kalkittu, kuohkea hiekkamultamaa. Ruoaksi käytetään keväällä nuoret noin 20 cm pitkät versonalut. Kesällä parsa kasvaa 1,5 m korkeaksi ja oksia voidaan käyttää leikkovihreänä. Kannat: a) xxxx E-S
b) xxxx ap. K-S

KASKINAURIS / rova

Brassica rapa

’Eno’ on vanha suomalainen kaskinauriskanta, viljelyssä Enossa Pohjois-Karjalassa. Nauriit kelta-, sini-, puna- ja kirjavakuurisia. Hyvin muokattu, lämmin, multava hietamaa. Kylvö keväällä tai alkukesällä riivin. Kylvös kannattaa peittää heti kasvuaharolla tuohyönteisten aiheuttamien vahinkojen estämiseksi. Taimien harvennus 10 cm välein. Ei voimakasta lannoitusta. Kastellaan jos kuivaa. Nauriita voi syödä pitkin kesää. Korjuu syysmyöhällä, varastointi kellariin. Kanta: xxxx ’Eno’

RUISTANKIO / oljedädra

Camelina sativa

Yksivuotinen, ristikkukainen öljykasvi ja kuivakukka. Hoi- kat varret 50–70 cm, suikeat lehdet. Keltaiset ristikukat heinä-elokuussa. Soikeat, pulleaikat siemenlidut. Kylvö toukokuussa kasvupaikalle. Kasvaa monenlaisissa mais- sa, ei erityisvaatimuksia. Varret leikataan syksyllä ja kas- vusto viedään sisälle jälkituleentumaan ja kuivumaan. Kuivuneet varret laitetaan säkkiin, jonka päällä kävellään niin että lidut hajoavat ja siemenet irtaavat. Sitten seulo- taan. Siemenistä saadaan rasvahappokostumuksestaan hyvää ruokaöljyä. Lituvarret ovat myös kauniita kuiva- kukkia. Kanta: x

HYVÄNHEIKINSAVIKKA / lungmälla

Chenopodium bonus-henricus

Monivuotinen, vanha hyötykasvi. Noin puolimetrisen, pysty, vähähaarainen varsi. Suuret lehdet pitkäruotisia ja

leveän kolmiomaisia. Tähkämäinen kukinto. Kylvö kasvu-
paikalle. Aur-pvar, runsasravinteinen maa. Lehtiä käytetään pinaatin tavoin, kaunis koristekasvinakin.

Kanta: xx **Hinta 1,00 / 1,50**

KURPITSASEOS

Cucurbita spp.

Seoksena kesä- ja talvikurpitsoiden siemeniä, useita lajikkeita. Siemenistä kasvaa emonsa kaltaisia kasveja TAI risteytymisen takia aivan toisenlaisia. Taimikasvatus aloitetaan vapun jälkeen, ulosistutus kesäkuussa. Lämmin ja suojainen paikka. Kohopenkki on hyvä, runsas lannoitus ja kastelu tarpeen. Kurpitsaita voi syödä keskenkasvuisina tai antaa kasvaa niin pitkälle syksyyn kuin mahdollista. Kasvusto suojataan hallalta moninkertaisella harsolla. Kanta: x öljysiemenkurpitsasta sekä oransseista ja vihreistä talvikurpitsaista kerättyjä siemeniä

PALSTERNAKKA / palsternacka

Pastinaca sativa

Ikivanha lääkekasvi ja vasta keskiajalla ruokakäyttöön siirtynyt juures. Kaksivuotinen, mutta yksivuotisena käytetty. Ensimmäisenä vuonna kasvavat parilehdykkäiset lehdet. Valkoiset juuret korjataan syksyllä tai aikaisin seuraavana keväänä. Toisena vuonna kasvaa 60–120 cm varsi ja keskikesällä kellertävä kukkakuunu. Syksyllä kypsyvät vaaleanruskeat siemenet varisevat herkästi. Aur, kuivahko tai tuore, melko ravinteikas hiekkamultamaa. Kylvö kasvupaikalle toukokuussa heti kun maa on saatu kunnostettua.

Kanta: x **Hinta 1,00 / 1,50**

PELTOHERNE / kokärt

Pisum sativum

Tämä herne on alunperin vanha ruotsalainen kanta ja todennäköisesti nk. kapusiiniherne. On aiemmin ollut Maatiaisen siemenluettelossa nimellä "Ruotsin Violetti". Varret 1,5 m, kukat ja palot violetit. Siemenet tuleentuneina hieman kuhmuksia ja vaalean ruskeita. Kasvaa monenlaisissa maissa. Kylvö lämmenneeseen maahan, siemenet noin 7 cm välein. Tuetaan oksilla tai verkolla. Kasvit ovat kauniita tarhaherneiden joukossa ja niitä voidaan käyttää koristeköynnöksen tapaan. Myös maanparannukseen. Herneet ovat melko kitkerän makuisia.

Kanta: xx (ap. Ruotsi)

TARHARAPARPERI / matrabarber

Rheum rhabarbarum

Raparperi on jokaisen puutarhan vaivattomimpia ja välttämättömiä vihanneksia. Hyvässä maassa venyttää ruotinsa lähes metrisiksi. Aur-pvar, tuore, runsasravinteinen, syvämultainen maa, jossa saa olla saveakin mukana. Lämpimällä paikalla satoa saadaan aikaisin. Maata lannoitetaan hyvällä kompostilla. Kylvö keväällä. Siementaimien varttumisen isoksi kestää 3–4 vuotta.

Kannat xxxx

- a) E-S, isokasvuinen, paksuruotinen
- b) "Isoäiti" rehevä, isolehtinen
- c) "Konnevesi"
- d) "Alavieska" paksuvarainen, myöhäisempi kuin seuraava
- e) "Kempele" aikainen, isokasvuinen

HÄRKÄPAPU / bondböna

Vicia faba

Vanha viljelykasvi niin Suomessa kuin koko maailmassa. Tukeva varsi 70–150 cm, kauniit lehdet. Valkoiset, mustatäpläiset, tuoksuvat kukat lehtihangoissa kesä-heinäkuussa. Puleat palot loppukesällä. Kylvö varhain toukokuussa. Hyvin muokattu multasavimaa paras, mutta pärjää monenlaisissa maissa. Taimet kestävät hallaa. Taimiväli 20–30 cm, riviväli 50 cm. Kuivina kausina on kasteltava.

Pehmeitä, vihreitä papuja käytetään keittoihin, paistoksiin, salaatteihin (kiehautettava). Tuleentuneista, kuivista pavuista valmistetaan mm. perinteistä papurokkaa (pavut liotettava yön yli ja kiehautettava ennen varsinaista kypsentämistä).

Kannat:

- a) xxxx 'Savitaipale' maatiaishärkäpapu
70–100 cm, tuleentuneet siemenet keskikokoisia, vaaleanruskeita ja violetteja. Perinteinen rokkapapu.
- b) x "Swedish Purple"
50–70 cm, tuleentuneet siemenet keskikokoisia, vaaleanruskeasta vaaleanviolettiin. Kanta alunperin Ruotsista, Suomessa kasvatettua siementä.

Hakemisto

SUOMENKIELISET NIMET

- aasiankullero 27
ahdekaunokki 30
aitoelämänlanka 38
aitokissanminttu 21
aitoukonhattu 4
akileja 6
alaskanlupiini 19
alppiakileija 6
alppiasteri 8
alppihierakka 25
alppikärhö 45
alppiikkiputki 14
altainvuokko 5
amerikankello 9
amppelirusokki 37
arovuokko 5
auringontähti 27
balkaninhevos-
kastanja 42
esparjanuonikko 22
etelänmunkki 17
etelänruusuoroho 17
hapankirsikka 42
harakankello 30
harjanleikka 12
harmaakäenkuikka 19
harmaamalvikki 17
hehkuvarakkaus 20
heidinkukka 11
heinälilja 41
heinärätamo 34
helmililja 21
helminukkajäkärä 5
herkkuyhpyykurku 38
herttaketelo 9
herttavuorenkilpi 8
hietäpitkäpalko 30
hirvenkello 29
hopeahärkki 10
huhtakurjenpolvi 31
humalanvieras 31
hurmemaksaruoho 26
(valko)hurttanminttu 46
hyvänheikinsavikka 47
härkäpapu 48
häränkuikka 8
idänarnikki 7
idänhirvenjuuri 17
idänkeulanärkki 33
idänkurjenpolvi 15
idänpeikonkello 11
idänsinililja 25
iharuusu 43
ikikuuruoho 19
ilmasipuli 46
iltahelokki 21
isoampiaisyrtytti 13
isoauringonkuikka 38
isoinkarvillea 16
isokonnantatar 8
isoköynnöskrassi 40
- isoniittyhumala 24
iso-oraphilaja 42
isopäivänkakkara 18
isorikko 25
isoritärinkannus 11
isosametitikukka 40
isotähtiputki 8
jaloakileija 6
jalokallioinen 14
jalokuriunkannus 11
jalopähkämö 26
jaloritärinkannus 11
jaloritärinkukka 41
japaninhanhikki 23
johanneksensauramo 6
jumaltenkuikka 13
juupiterinkukka 20
juutalaiskirsikka 23
jänönapila 35
jättipietaryrtti 27
kakalia 22
kaljukultasade 43
kallionauhus 18
karhunjuuri 20
karhunlaukka 5
karoliinanruusu 43
karpaattienkello 9
karstaohdake 13
kartanoruusu 44
karvahorsma 31
kaskinauris 47
kaukasiankellokki 26
kaukasiankirahvin-
kuikka 10
kaukasianpioni 22
kaunokainen 8
kaunokurjenmieikka 17
kaunopunahattu 14
kauriinkello 10
keijunmekko 40
keisarinelämänlanka 38
kellohyasintti 15
kellokärhö 11
kellopasuuna 41
kellopeippi 23
kellosinilata 34
kelta-apila 35
kelta-apanankukka 21
keltakatkerö 15
keltakaunokki 10
keltakurjenmieikka 32
keltakylmänkuikka 24
keltailija 19
keltamo 30
keittapäivänlilja 16
keltasauramo 29
keltasormustinkukka 13
keltavaleuonikko 20
kessu 39
kesäsiesikko 24
kesäkaunokainen 37
- kesäkullero 27
kesäkuuruoho 19
kesäpikkusydän 12
ketokaunokki 30
ketokäenminttu 46
ketonleikka 12, 31
ketorusuruoho 32
kevätiesikko 34
kevätlinnunherne 32
kevättaskuruoho 35
kevätvuohenjuuri 13
kielo 31
kiiltöpäivänhattu 24
kiinanekeltakärhö 45
kirjohanhikki 23
kirjolupiini 19
kirjopikarililja 14
kirjikkaluumu 43
kissanminttu 21
koiranheisi 44
koirankieli 31
kollinminttu 21
komeakuunililja 16
korallikeijunkukka 16
koreahohdekukka 15
koristepaprika 41
kotkanakileija 7
kruunuusuvikkakara 38
kruunuvuokko 5
(niitty)kullero 35
kulta-akileija 6
kultahanhikki 23
kultahelokki 21
kultajänönputki 9
kultakaunosiilmä 37
kultalakka 11
kumina 30
kuolanpioni 21
kurjenjalka 34
kurjenkello 9, 30
kurkkurytmi 46
kurpitsa 48
kuunililja 16
kyläkurjenpolvi 15
käenkuikka 33
kääpiöjapaninakileija 6
kääpiösametitikukka 40
kääpiösorvarinpensas 42
kääremeenlaukka 47
lamopeikonkello 11
lapinakileija 7
lapinnauhus 18
laukka 5
lehtoakileija 7
lehtokuusama 43
lehtolaukka 5
lehtopähkämö 35
lehtorikko 25
lehtosalvia 25
lehtosinilata 23
lehtoukonhattu 29
- lehtoängelmä 27
leimurakkaus 19
leveäkompassikuikka 26
lilja 'Citronella' 18
liperi 46
lipstikka 46
litulaukka 29
liuskasalkoruusu 4
loistoinkarvillea 16
loistokevätiesikko 24
loistosalvia 25
lyhtykoiso 23
lyhtykuikka 23
lännenarnikki 7
lännenisomaksaruoho 34
lännenkonnanmarja 4
maariankello 9
marokkonverjuuri 29
maatiaisurjenmieikka 17
maikotello 9
maksaruoho 26
marhanlilja 19
marjakuusi 44
marokonkehäkuikka 37
meriasteri 29
metsäkurjenpolvi 32
metsänätkelmä 32
mooseksenpalava-
pensas 12
morsinko 32
mukulapaloyrtti 22
munkkineilikka 12
musta-apila 35
mustakaunokki 10
mustakoiranköynnös 8
müstialanruusu 43
mykeröneilikka 12
myrobalaani 43
myskimalva 20
mäkikuusma 32
mäkiminttu 34
mäkitervakko 33
mökinihmekukka 39
narsissitupakka 39
niittysalvia 25
nukkanauhus 18
nukkasyreeni 44
nukkeakileija 6
nukkanauhus 18
nuokkukohokki 35
nurmikohokki 35
ohdake 11
onnenpensas 43
oopiumiunikko 39
oranssikeltano 23
orvokki 41
palavarakkaus 19
pallio-ohdake 14
palsternakka 48
paltteritupakka 39
- paratiisililja 22
(ruoka)parsa 47
partakello 9
parvitulppaani 28
patjarikko 25
peltoherne 48
peltokehäkuikka 37
pensaskärhö 11
peltoakileija 7
perhoangervo 15
peuranakello 9, 29
pietaryrtti 27
pihaesikko 24
piikkikurku 38
pikkukullero 28
pikkusormustinkukka 13
pikkuteravakko 33
pikkutyöhöangervo 7
pillisipuli 47
pioniunikko 39
pisamakello 10
pohjansinivalvatti 10
preeriavärinminttu 21
puukinparta 35
pulskanleikka 31
puna-aillakki 34
punaisomaksaruoho 34
punakelto 37
punakosmos 37
punalehtiruusu 43
punaluppio 25
punapietaryrtti 26
punarevonhäntä 36
punatammi 42
purppurapunalatva 14
purppurarevonhäntä 36
pystykurunkannus 11
päivänkakkara 33
päivänsilmä 15
päivänsini 38
pölkkyruoho 29
ranskantulikukka 28
(pohjan)rantakuikka 33
rantatäyde 36
rantavehnä 33
rohtomaraljuuri 46
rohtoparasruoho 26
rohtopähkämö 46
rohtosuoparytti 25
rohtovirmajuuuri 36
ruiskaunokki 37
ruistankio 47
ruisunikko 39
ruohosipuli 49
ruoskililja 18
ruusujuuri 24
(pohjan)ruusujuuri 24
ruusumalva 20
ruusunätkelmä 17
ryhmäsametitikukka 40
(lehto)saarni 42

saksankirveli 46	sitruunakissanminttu 21	tarhakehäkukka 37	tuoksuherne 38	valkovuokko 29
samettiverbena 41	soikkovuorenkilpi 8	tarhakohokki 40	tuoksuruuta 46	varjoliija 18
sarvitätäkämunkki 23	(rohto)sormustinkukka 13	tarhakullero 27	tähkäejunkukka 16	varsupipio 22
sikoangervo 31	steveninjättiputki 16	tarhakurturuusu 44	töyhtöangervo 7	varsankello 10
sikuri 10	sulkakellukka 15	tarhakylmänkukka 24	ukkolaukka 5	verihanhikki 23
silkkiunikko 39	sulkaneilikka 12	tarhaajukkaviini 45	ukkonhattu 9	vesiminttu 33
sinikaunokainen 8	suviuruusu 44	tarhaomenapuu 42	ukonkello 9	villipetunia 40
sinikuunilija 16	syyläjuuri 34	tarhapimpinellaruusu 44	ukontulikukka 36	virginiantupakka 39
sinipiippiputki 14	syysleimu 22	tarharaparperi 48	unelmatädyke 28	virginiantädyke 28
sinisilmio 26	syyspäivänhattu 24	tarhasalkoruusu 4	vaaleajouluruusu 16	vuohenkello 10
sinivaleunikko 20	särkynyntydän 17	tarhasarviovokki 28	vaaleatähkämuncki 23	vuohenokka 26
siperianampiaisyrtti 13	särmäkuisma 32	tarhatulikukka 28	valkoailakki 35	vuorikaunokki 10
siperianhernepensas 42	talvisipuli 47	tarhaukonhattu 4	valkohanhikki 13	vuorineilikka 12
siperiankurjenmieikka 17	talvivalkosipuli 47	tellima 27	valkolumimarja 44	vuorirevonpaju 27
siperiankärhio 45	tarha-alpi 20	tuliakileija 6	valkomesikkä 33	väinönputki 45
siperianlaukka 5	tarha-alkpikärhio 45	tulikellukka 15	valkopallo-ohdake 14	yrtti-iso 45
siperianmaksaruoho 26	tarhaidänunikko 22	tummatulikukka 36	valkopärskäjuuri 28	
siperianunikko 22	tarhaillakko 16	tuoksuakileija 7	valkokuonhattu 4	

RUOTSINKIELISET NIMET

akleja 6, 7	brandgul lilja 18	färgkulla 29	japansk lykta 23	liten tagetes 40
aklejruta 27	brandlilja 18	gemsrot 13	judaspenningar 19	ljusöga 8
alaskalupin 19	brinnande kärlek 19	gillenia 15	julros 16	luddssyren 44
alpakleja 6	brokfingerört 23	glansrudbeckia 24	juptersblomster 20	luftlök 46
alpaster 8	brudbröd 31	grekvädd 17	jätteprästkraze 18	luktärt 38
alpgullregn 43	brunklöver 35	grenig gräslilja 26	jättevädd 10	lungmälla 47
alpklematis 45	brödranejlilja 12	grämalva 17	kaphyacint 15	lupinväppling 27
alpmartorn 14	bukettanemon 5	gräslök 47	kardvädd 13	läkebetonika 26
alpskräppa 25	bukettviol 28	gul alpsippa 24	karpaterklocka 9	läkevänderot 36
amaryllis 41	buskhatt 22	gul daglilja 16	kashmirakleja 7	lötnants hjärta 17
amerikansk klocka 9	carolinaros 43	gul fingerborgs- blomma 13	kattmynta 21	löktrav 29
amerikansk trolldruva 4	centifoliaros 44	guldkleja 6	kauskasik lilja 19	mandarinlilja 19
ampelskära 37	chartreusenejlilja 12	guldklint 10	kejsarvinda 38	mannablod 32
anagrambräcka 27	chilenskt gyckelblomma 21	gullfingerört 23	kinesisk smörboll 27	maralrot 46
angelica 45	cikoria 10	gullgentiana 15	kirgislök 5	mariaaklocka 9
anisosisp 45	daggfunkia 16	gullklematis 45	klippstånds 18	matrabarber 48
arnika 7	daggros 43	gullklöver 35	klockviva 11	midssommarkulla 6
ask 42	dagöga 15	gullnattljus 21	knippnejlika 12	mjöklklocka 9
astilbespirea 7	diptam 12	gullstake 15	knöklklocka 10	moses brinnande buske 12
axalunrot 16	dockakleja 6	gullviva 34	kokärt 48	mustialaros 43
backglim 35	drakblomma 13	gurkört 46	konvalje 31	myskmalva 20
backsippa 24	drakmynta 23	gyllenfetblad 26	kornvallo 39	(vild) mänviol 19
backskärvrö 35	dvärgbenved 42	gyllenslack 14	kranborre 46	mörkt kungsljus 36
bellis 8	dvärgsmörboll 28	hjärklöver 35	kranakraze 39	narcissstobak 39
bergenia 8	eldakleja 6	harmynta 46	kransveronika 28	nattljus 21
bergklint 10	eldklätt 20	hartsros 43	krollilja 18	nordisk ros 43
berglök 5	elfebenstormhatt 4	harört 9	kräklöver 34	nordisk stormhatt 29
bergmynta 34	engelsk bergvallo 20	helbladig klematis 11	kummin 30	nässelklocka 10
bergnejlika 12	fackelblomster 33	hjärtembergia 8	kungsholmsloka 16	nässelsnära 31
betklocka 11	fingerborgsblomma 13	hjärtklocka 9	kungsljus 28, 36	oljedädra 47
björnrot 20	fjädernejlika 12	hjärtstilla 32	kungssängsilja 14	opievallio 39
blodalunrot 16	fjädernejlikrot 15	hornrapunkel 23	kvanne 45	orange smörboll 27
blodamarant 36	fjädervallo 39	humesuga 26	kärleksört 34	palsternacka 48
blodfingerört 23	fjällnejlika 33	hundrova 8	körsbärplommon 43	paradisilja 22
blodtopp 25	flenört 34	hundtunga 31	labruskanadrava 45	pastellakleja 6, 7
blomman för dagen 38	flerårig stockros 4	hustflox 22	lackviol 14	pimpinellifoliaros 44
blå bergvallo 20	flocktulpan 28	höstrudbeckia 24	lappblågull 34	pionvallo 39
blågull 23	forsythia 43	hästkastanj 42	lappstånds 18	piplök 47
blåklint 37	franska blåmunkar 17	höstflox 22	libstikka 46	plymspirea 7
blänepeta 21	franskt kungsljus 28	höstrudbeckia 24	lila temynta 21	poppiusros 44
bolltistel 14	frossört 26	idegran 44	lijeikonvalj 31	porsslinslocka 11
bondböna 48	fänrikshjärta 12	indiankrasse 40	liten fingerborgs- blomma 13	porsslinsveronika 28
bondtobak 39		japansk akleja 6		praktbetonika 26
borstnejlika 12				

praktbinka 14	rosenvial 17	skogstry 43	styklematis 11	vattenmynta 33
praktbrunört 24	rova 47	skogsvial 32	stärpsalvia 25	vejde 32
praktincarvillea 16	rugosaros 44	skälört 26	surkörsbär 42	vendelört 36
praktklätt 19	rysk blåstjärna 25	skäggklocka 9	svartklint 10	vildanemon 5
praktkrissla 17	rysk martorn 14	skär hängverbena 41	svartkämpar 34	vinruta 46
praktlysing 20	ryssvedel 33	småborre 29	svadelpion 22	vinterblad 8
praktnejlika 31	rågvalmo 39	smällglim 35	svedjenäva 31	viol 41
praktnäva 15	räsvans 36	smörboll 35	svärdsliija 32	violpetunia 40
prickbräcka 25	röd kärleksört 34	snöbär 44	sågnejlika 25	virginiatobak 39
prickklocka 10	röd lejonsvans 22	snövitakleja 7	taggreva 38	vit nysrot 28
prydnadspaprika 41	röd nejlikrot 15	solros 38	tistel 11	vit sötväppling 33
prästkraze 33	röd rudbeckia 14	sommarviva 24	tjärblomster 33	vitök 47
purpurklätt 19	rödek 42	spansk körvel 46	tolvgudablomma 13	vitrapunkel 23
purpurvinda 38	rödfibbla 23	spindelstånds 18	tornört 29	vitsippa 29
pyramidbräcka 25	rödklint 30	spjutkakalia 22	torta 10	vårakleja 7
pärleternell 5	rölliikekraze 27	stinksyska 35	tosvippa 5	värvial 32
pärlyhyacint 21	sammetstaget 40	stjärnflocka 8	trollsultron 13	vädcklint 30
ramslök 5	sandtrav 30	stockros 4	trädgårdsapel 42	åkerlyst 35
rapunkelklocka 10	sefyrilija 41	stor blåklocka 9, 30	trädgårdsarnika 7	åkervädd 32
regnbågslupin 19	sibirisk klematis 45	stor drakblomma 13	trädgårdsaurikel 24	äkta mannblood 32
ringblomma 37	sibirisk nunneört 11	stor nunneört 11	trädgårdsjättevalmo 22	älgkål 10
rockentrav 29	sibirisk pion 21	stor ormröt 8	trädgårdsstjälvtiol 16	änglatrumpet 41
rosenbräcka 25	sibirisk vallmo 22	stor riddarsporre 11	trädgårdsstjälvtiol 16	ängsglim 35
rosendunört 31	sibirisk ärtbuske 42	stor tagetes 40	trädgårdsriddarsporre 11	ängshavrerot 35
rosenfibbla 37	silverarv 10	storbloomig fingerört 23	trädgårdssmörboll 27	ängsklint 30
rosenflockel 14	skelört 30	stormhatt 29	trädgårdssmörboll 27	ängsnejlika 12, 31
rosenglim 40	skogsklocka 29	stort judekör 23	trädgårdssviva 24	ängsnäva 15
rosenincarvillea 16	skogslüst 47	strandaster 29	trädhagton 12	ängssalvia 25
rosenkrage 26	skogslök 34	strandiris 17	tusensköna 8	ängstoppklocka 29
rosenmalva 20	skogsnäva 32	strandrag 33	tuviris 17	äppelträd 42
rosenrot 24	skogsolvon 44	strandveronika 36	törnrosas kjörtel 40	äpple 42
rosenskära 37	skogssalvia 25	strålöga 27	underblomma 39	

TIETEELLISET NIMET

<i>Aconitum x cammarum</i> 4	<i>Allium ursinum</i> 5	<i>Arnica chamissonis</i> 7	<i>Campanula americana</i> 9	<i>Centaurea nigra</i> 10
<i>Aconitum 'Ivorine'</i> 4	<i>Amaranthus caudatus</i> 36	<i>Arnica sachalinensis</i> 7	<i>Campanula barbata</i> 9	<i>Centaurea phrygia</i> 30
<i>Aconitum lycoctonum</i> subsp. <i>septentrionale</i> 29	<i>Amaranthus hybridus</i> subsp. <i>cruentus</i> 36	<i>Aruncus aethusifolius</i> 7	<i>Campanula carpatica</i> 9	<i>Centaurea scabiosa</i> 30
<i>Aconitum napellus</i> subsp. <i>lusitanicum</i> 4	<i>Anaphalis margaritacea</i> 5	<i>Aruncus dioicus</i> 7	<i>Campanula cervicaria</i> 29	<i>Cephalaria gigantea</i> 10
<i>Aconitum soongaricum</i> 4	<i>Anemone altaica</i> 5	<i>Asparagus officinalis</i> 47	<i>Campanula</i> <i>glomerata</i> 9, 29	<i>Cerastium tomentosum</i> 10
<i>Aconitum x stoerkianum</i> 4	<i>Anemone coronaria</i> 5	<i>Aster alpinus</i> 8	<i>Campanula lactiflora</i> 9	<i>Chelidonium majus</i> 30
<i>Aconitum</i> <i>x stoerkianum</i> 4	<i>Anemone nemorosa</i> 29	<i>Aster tripolium</i> 29	<i>Campanula latifolia</i> 9	<i>Chenopodium</i> <i>bonus-henricus</i> 47
<i>Actaea rubra</i> 4	<i>Anemone sylvestris</i> 5	<i>Astrantia major</i> 8	<i>Campanula patula</i> 30	<i>Chrysanthemum</i> <i>coronarum</i> 38
<i>Aesculus</i> <i>hippocastanum</i> 42	<i>Angelica</i> <i>archangelica</i> 45	<i>Bellis annua</i> 37	<i>Campanula</i> <i>persicifolia</i> 9, 30	<i>Cichoria intybus</i> 10
<i>Agastache</i> <i>foeniculum</i> 45	<i>Anthemis</i> <i>sancti-johannis</i> 6	<i>Bellis caerulescens</i> 8	<i>Campanula punctata</i> 10	<i>Cirsium</i> sp. 11
<i>Agrimonia eupatoria</i> 29	<i>Anthemis tinctoria</i> 29	<i>Bellis perennis</i> 8	<i>Campanula</i> <i>rapunculoides</i> 10	<i>Clematis alpina</i> 45
<i>Alcea ficifolia</i> 4	<i>Aquilegia alpina</i> 6	<i>Bergenia cordifolia</i> 8	<i>Campanula</i> <i>rapunculoides</i> 10	<i>Clematis alpina-ryhmä</i> 45
<i>Alcea rosea</i> 4	<i>Aquilegia chrysantha</i> 6	<i>Bergenia crassifolia</i> 8	<i>Campanula</i> <i>rapunculus</i> 10	<i>Clematis alpina</i> subsp. <i>sibirica</i> 45
<i>Alliaria petiolata</i> 29	<i>Aquilegia clysantha</i> 6	<i>Bidens ferulifolia</i> 37	<i>Campanula trachelium</i> 10	<i>Clematis integrifolia</i> 11
<i>Allium aflatanense</i> 5	<i>Aquilegia chrysantha</i> 6	<i>Bistorta major</i> 8	<i>Capsicum annuum</i>	<i>Clematis recta</i> 11
<i>Allium cepa</i> Proliferum- ryhmä 46	<i>Aquilegia ecalcarata</i> 6	<i>Bistorta officinalis</i> 8	<i>Coinoides-ryhmä</i> 41	<i>Clematis tangutica</i> 45
<i>Allium fistulosum</i> 47	<i>Aquilegia flabellata</i> var. <i>pumila</i> 6	<i>Borago officinalis</i> 46	<i>Caragana</i> <i>arborescens</i> 42	<i>Codonopsis</i> <i>clematidea</i> 11
<i>Allium hollandicum</i> 5	<i>Aquilegia glandulosa</i> 7	<i>Brassica rapa</i> 47	<i>Cardaminopsis</i> <i>arenosa</i> 30	<i>Codonopsis</i> <i>ussuriensis</i> 11
<i>Allium obliquum</i> 5	<i>Aquilegia glandulosa</i> var. <i>jucunda</i> 6	<i>Brugmansia</i> <i>suaveolens</i> 41	<i>Carum carvi</i> 30	<i>Convallaria majalis</i> 31
<i>Allium oreophilum</i> 5	<i>Aquilegia glandulosa</i> 7	<i>Bryonia alba</i> 8	<i>Centaurea cyanus</i> 37	<i>Coreopsis stillmanii</i> 37
<i>Allium sativum</i> 47	<i>Aquilegia glandulosa</i> 7	<i>Bupthalmum</i> <i>salicifolium</i> 8	<i>Centaurea jacea</i> 30	<i>Cortusa matthioli</i> 11
<i>Allium schoenoprasum</i> 47	<i>Aquilegia glandulosa</i> 7	<i>Bupleurum longifolium</i> subsp. <i>aureum</i> 9	<i>Centaurea</i> <i>macrocephala</i> 10	<i>Corydalis nobilis</i> 11
<i>Allium scorodoprasum</i> 47	<i>Aquilegia glandulosa</i> 7	<i>Calendula arvensis</i> 37	<i>Centaurea montana</i> 10	<i>Corydalis solida</i> 11
<i>Allium</i> sp. 5	<i>Arabis glabra</i> 29	<i>Calendula maroccana</i> 37		<i>Cosmos bipinnatus</i> 37
		<i>Calendula officinalis</i> 37		
		<i>Camelina sativa</i> 47		
		<i>Campanula alliariifolia</i> 9		

<i>Crataegus submollis</i> 42	<i>Hemerocallis</i>	<i>Lychnis viscaria</i> 33	<i>Potentilla</i>	<i>Silene latifolia</i>
<i>Crepis rubra</i> 37	<i>lilio-asphodelus</i> 16	<i>Lysimachia punctata</i> 20	<i>atrosanguinea</i> 23	subsp. <i>alba</i> 35
<i>Cucurbita</i> spp. 48	<i>Heracleum stevenii</i> 16	<i>Lythrum salicaria</i> 33	<i>Potentilla aurea</i> 23	<i>Silene nutans</i> 35
<i>Cuscuta europaea</i> 31	<i>Hesperis matronalis</i> 16	<i>Malus domestica</i> 42	<i>Potentilla Bicolor-</i>	<i>Silene vulgaris</i> 35
<i>Cyclanthera pedata</i> 38	<i>Heuchera cylindrica</i> 16	<i>Malva alcea</i> 20	<i>ryhmä</i> 23	<i>Silphium perfoliatum</i> 26
<i>Cynoglossum</i>	<i>Heuchera sanguinea</i> 16	<i>Malva moschata</i> 20	<i>Potentilla megalantha</i> 23	<i>Sisyrinchium</i>
<i>officinale</i> 31	<i>Hippeastrum Hortorum-</i>	<i>Marrubium vulgare</i> 46	<i>Potentilla palustris</i> 34	<i>angustifolium</i> 26
<i>Delphinium-lajikkeet</i> 11	<i>ryhmä</i> 41	<i>Meconopsis</i>	<i>Potentilla rupestris</i> 13	<i>Sisyrinchium</i>
<i>Delphinium elatum</i> 11	<i>Hosta sieboldiana</i> 16	<i>betonicifolia</i> 20	<i>Potentilla</i> sp. 23	<i>graminoides</i> 26
<i>Dianthus armeria</i> 12	<i>Hosta</i> sp. 16	<i>Meconopsis cambrica</i> 20	<i>Primula florindae</i> 24	<i>Stachys macrantha</i> 26
<i>Dianthus barbatus</i> 12	<i>Hypericum maculatum</i> 32	<i>Melilotus alba</i> 33	<i>Primula Polyantha-</i>	<i>Stachys officinalis</i> 26
<i>Dianthus</i>	<i>Hypericum perforatum</i> 32	<i>Mentha aquatica</i> 33	<i>ryhmä</i> 24	<i>Stachys sylvatica</i> 35
<i>carthusianorum</i> 12	<i>Incarvillea delavayi</i> 16	<i>Meum athamanticum</i> 20	<i>Primula x pubescens</i> 24	<i>Symphoricarpos albus</i>
<i>Dianthus deltooides</i> 12, 31	<i>Incarvillea mairei</i> 16	<i>Mimulus luteus</i> 21	<i>Primula veris</i> 34	var. <i>laevigatus</i> 44
<i>Dianthus</i>	<i>Inula orientalis</i> 17	<i>Mirabilis jalapa</i> 39	<i>Prunella grandiflora</i> 24	<i>Symphandra pendula</i> 26
<i>gratianopolitanus</i> 12	<i>Ipomoea nil</i> 38	<i>Monarda fistulosa</i> 21	<i>Prunus cerasifera</i> 43	<i>Syringa tomentella</i> 44
<i>Dianthus plumarius</i> 12	<i>Ipomoea purpurea</i> 38	<i>Muscari</i> sp. 21	<i>Prunus cerasus</i> 42	<i>Tagetes erecta</i> 40
<i>Dianthus superbus</i> 31	<i>Ipomoea tricolor</i> 38	<i>Myrrhis odorata</i> 46	<i>Pulsatilla alpina</i>	<i>Tagetes patula</i> 40
<i>Dicentra formosa</i> 12	<i>Iris aphylla</i> 17	<i>Nepeta cataria</i> 21	subsp. <i>sulphurea</i> 24	<i>Tagetes tenuifolia</i> 40
<i>Dicentra spectabilis</i> 17	<i>Iris pseudacorus</i> 32	<i>Nepeta cataria</i>	<i>Pulsatilla vulgaris</i> 24	<i>Tanacetum coccineum</i> 26
<i>Dictamnus albus</i> 12	<i>Iris setosa</i> 17	' <i>Citriodora</i> ' 21	<i>Quercus rubra</i> 42	<i>Tanacetum</i>
<i>Digitalis grandiflora</i> 13	<i>Iris sibirica</i> 17	<i>Nepeta coerulea</i> 21	<i>Rheum rhabarbarum</i> 48	<i>macrophyllum</i> 27
<i>Digitalis lutea</i> 13	<i>Isatis tinctoria</i> 32	<i>Nepeta grandiflora</i> 21	<i>Rhodiola rosea</i> 24	<i>Tanacetum</i>
<i>Digitalis purpurea</i> 13	<i>Jasione laevis</i> 17	<i>Nicotiana rustica</i> 39	<i>Rhodiola</i> sp. 24	<i>tianschanicum</i> 27
<i>Dipsacus</i> sp. 13	<i>Knautia arvensis</i> 32	<i>Nicotiana sylvestris</i> 39	<i>Rhodochiton</i>	<i>Taxus</i> sp. 44
<i>Dodecatheon</i> sp. 13	<i>Knautia macedonica</i> 17	<i>Nicotiana tabacum</i> 39	<i>atrosanguineum</i> 40	<i>Telekia speciosa</i> 27
<i>Doronicum orientale</i> 13	<i>Laburnum alpinum</i> 43	<i>Oenothera biennis</i> 21	<i>Rosa carolina</i> 43	<i>Tellima grandiflora</i> 27
<i>Dracocephalum</i>	<i>Lamprocapnos</i>	<i>Oenothera fruticosa</i>	<i>Rosa glauca</i> 43	<i>Thalictrum</i>
<i>ruyschiana</i> 13	<i>spectabilis</i> 17	subsp. <i>glauca</i> 21	<i>Rosa "Havukka"</i>	<i>aquilegifolium</i> 27
<i>Dracocephalum</i>	<i>Lathyrus latifolius</i> 17	<i>Oxytropis campestris</i> 33	(<i>Rugosa-ryhmä</i>) 44	<i>Thermopsis montana</i> 27
<i>sibiricum</i> 13	<i>Lathyrus odoratus</i> 38	<i>Paeonia anomala</i> 21	<i>Rosa "Minette"</i> 43	<i>Thlaspi caerulescens</i> 35
<i>Drymocallis rupestris</i> 13	<i>Lathyrus sylvestris</i> 32	<i>Paeonia</i>	<i>Rosa mollis</i> 43	<i>Tragopogon pratensis</i> 35
<i>Echinacea purpurea</i> 14	<i>Lathyrus vernus</i> 32	<i>mlokosewitchii</i> 22	<i>Rosa "Pikkala" (Centifolia-</i>	<i>Trifolium arvense</i> 35
<i>Echinocystis lobata</i> 38	<i>Lavatera thuringiaca</i> 17	<i>Papaver croceum</i> 22	<i>ryhmä</i>) 44	<i>Trifolium aureum</i> 35
<i>Echinops</i> sp. 14	<i>Leunurus cardiaca</i> 32	<i>Papaver dubium</i> 39	<i>Rosa Pimpinellifolia-</i>	<i>Trifolium spidiceum</i> 35
<i>Echinops</i>	<i>Leucanthemum</i>	<i>Papaver Orientale-</i>	<i>ryhmä</i> 44	<i>Trollius asiaticus</i> 27
<i>sphaerocephalus</i> 14	<i>x superbum</i> 18	<i>ryhmä</i> 22	<i>Rosa "Poppius" (Pimpinel-</i>	<i>Trollius chinensis</i> 27
<i>Epilobium hirsutum</i> 31	<i>Leucanthemum</i>	<i>Papaver rhoeas</i> 39	<i>lifolia-ryhmä</i>) 44	<i>Trollius Cultorum-</i>
<i>Erigeron Speciosus-</i>	<i>vulgare</i> 33	<i>Papaver rupifragum</i> 22	<i>Rudbeckia laciniata</i> 24	<i>ryhmä</i> 27
<i>ryhmä</i> 14	<i>Leuzea carthamoides</i> 46	<i>Papaver somniferum</i> 39	<i>Rudbeckia nitida</i> 24	<i>Trollius europaeus</i> 35
<i>Eryngium alpinum</i> 14	<i>Lestivicum officinale</i> 46	<i>Papaver somniferum</i>	<i>Rumex alpinus</i> 25	<i>Trollius pumilus</i> 28
<i>Eryngium planum</i> 14	<i>Leymus arenarius</i> 33	<i>Laciniatum-ryhmä</i> 39	<i>Ruta graveolens</i> 46	<i>Tropaeolum majus</i> 40
<i>Erysimum cheiri</i> 14	<i>Ligularia dentata</i> 18	<i>Papaver somniferum</i>	<i>Salvia nemorosa</i> 25	<i>Tulipa tarda</i> 28
<i>Euonymus nanus</i>	<i>Ligularia fischeri</i> 18	<i>Paeoniflorum-</i>	<i>Salvia pratensis</i> 25	<i>Valeriana officinalis</i> 36
var. <i>turcestanicus</i> 42	<i>Ligularia "Hietala"</i> 18	<i>ryhmä</i> 39	<i>Salvia x sylvestris</i> 25	<i>Veratrum album</i> 28
<i>Eupatorium</i>	<i>Ligularia sibirica</i>	<i>Paradisea liliastrum</i> 22	<i>Sanguisorba officinalis</i> 25	<i>Verbascum chaixii</i>
<i>purpureum</i> 14	var. <i>speciosa</i> 18	<i>Parasenecio hastatus</i> 22	<i>Saponaria officinalis</i> 25	' <i>Album</i> ' 28
<i>Filipendula vulgaris</i> 31	<i>Ligularia speciosa</i> 18	<i>Pastinaca sativa</i> 48	<i>Satureja acinos</i> 46	<i>Verbascum</i>
<i>Forsythia</i> sp. 43	<i>Lilium Asiatic-ryhmä</i> 18	<i>Penstemon fruticosus</i> 22	<i>Satureja vulgaris</i> 34	' <i>Densiflorum</i> ' 28
<i>Fraxinus excelsior</i> 42	<i>Lilium bulbiferum</i> 18	<i>Pentunia integrifolia</i> 40	<i>Saxifraga Arendsi-</i>	<i>Verbascum nigrum</i> 36
<i>Fritillaria meleagris</i> 14	<i>Lilium martagon</i> 18	<i>Pharbitis purpurea</i> 38	<i>ryhmä</i> 25	<i>Verbascum thapsus</i> 36
<i>Galetia candicans</i> 15	<i>Lilium Martagon-</i>	<i>Phlomis tuberosa</i> 22	<i>Saxifraga hostii</i> 25	<i>Verbena elegans</i>
<i>Gentiana lutea</i> 15	<i>ryhmä</i> 19	<i>Phlox paniculata</i> 22	<i>Saxifraga rotundifolia</i> 25	var. <i>asperata</i> 41
<i>Geranium bohemicum</i> 31	<i>Lilium monadelphum</i> 19	<i>Physalis alkekengi</i>	<i>Scilla siberica</i> 25	<i>Veronica gentianoides</i> 28
<i>Geranium himalayense</i> 15	<i>Lonicera xylosteum</i> 43	var. <i>franchetii</i> 23	<i>Scrophularia nodosa</i> 34	<i>Veronica longifolia</i> 36
<i>Geranium pratense</i> 15	<i>Lunaria annua</i> 19	<i>Physostegia virginiana</i> 23	<i>Scutellaria altissima</i> 26	<i>Veronica virginica</i> 28
<i>Geranium sylvaticum</i> 32	<i>Lunaria rediviva</i> 19	<i>Phyteuma</i>	<i>Sedum "Common Red"</i> 26	<i>Viburnum opulus</i> 44
<i>Geum coccineum</i> 15	<i>Lupinus nootkatensis</i> 19	<i>scheuchzeri</i> 23	<i>Sedum aizoon</i> 26	<i>Vicia faba</i> 48
<i>Geum triflorum</i> 15	<i>Lupinus x regalis</i> 19	<i>Phyteuma spicatum</i> 23	<i>Sedum</i> sp. 26	<i>Viola Cornuta-ryhmä</i> 28
<i>Gillenia trifoliata</i> 15	<i>Lychnis alpina</i> 33	<i>Pilosella aurantiaca</i> 23	<i>Sedum telephium</i>	<i>Viola</i> sp. 41
<i>Glebionis coronaria</i> 38	<i>Lychnis x arkwrightii</i> 19	<i>Pisum sativum</i> 48	subsp. <i>maximum</i> 34	<i>Vitis Labruscana-</i>
<i>Helenium hoopesii</i> 15	<i>Lychnis chalconodica</i> 19	<i>Plantago lanceolata</i> 34	<i>Sedum telephium</i>	<i>ryhmä</i> 45
<i>Helianthus annuus</i> 38	<i>Lychnis coronaria</i> 19	<i>Polemonium</i>	subsp. <i>telephium</i> 34	<i>Zephyranthes</i> sp. 41
<i>Heliopsis</i>	<i>Lychnis flos-cuculi</i> 33	<i>acutiflorum</i> 34	<i>Semiaquilegia</i> 6	
<i>helianthoides</i> 15	<i>Lychnis flos-jovis</i> 20	<i>Polemonium</i>	<i>Silene armeria</i> 40	
<i>Helleborus niger</i> 16	<i>Lychnis x haageana</i> 20	<i>caeruleum</i> 23	<i>Silene dioica</i> 34	

Siementen kerääjät 2006

Tämän siemenluettelon anti on peräisin seuraavilta kerääjiltä ja seuraavilta paikkakunnilta:

Sinikka Ahola

Leila Akkanen, Kyrö
Anja Alanko, Helsinki, Kajaani
Minna Alanko, Helsinki
Pentti Alanko, Tammisaari
Ritva Aulasmaa, Lappeenranta
Sisko Chase, Porvoo, Helsinki
Lea Eriksson, Helsinki
Ansa Europaeus, Parikkala
Johanna Heikkilä, Honkajoki, Merikarvia
Raili Heikkilä, Honkajoki
Kyllikki Heikkinen, Puolanka
Elli Helenius, Parkano, Ylöjärvi
Wilhelmiina Hämäläinen, Tuusniemi
Markku Joensuu + perhe, Espoo
Pirkko Kahila, Vihti
Vuokko Kangas, Kalvola
Leila Karpainen, Helsinki, Joroinen
Tytti Kekarainen, Kuopio
Vuokko Kolppanen, Kälviä
Kaija Korhonen, Viitasaari
Anna-Liisa Korte, Ruovesi
Sinikka Kovalainen, Kerava
Juha Kuukkanen, Helsinki, Jyväskylä mlk.
Aune Kämäräinen, Lohja
Ari Kärkkäinen, Helsinki
Hannu Laatikainen, Kolari
Anna-Maria Lahti, Suolahti
Seija Laitala, Oulunsalo
Ulla Lehtonen, Varkaus
Anneli Laurell, Siuntio
Laura Leinikka, Virolahti, Saarenmaa
Iris Lundqvist, Helsinki

Keijo Luoto, Turku, Konnevesi
Sirke Lyytikäinen, Lappeenranta
Elsa Majasalo, Varkaus
Helka Mannila, Puumala
Matti Miettinen, Lieksa
Elmi Moilanen, Suomussalmi
Ella Mäenpää, Nivala
Eero Mönttinen, Kajaani
Riitta Narikka, Espoo
Eija Niemi, Längelmäki
Olavi Niemi, Vihti
Eeva-Marja Nieminen-Luotola, Saarijärvi
Inkeri Niska, Rovaniemi mlk.
Riitta Nuorivaara-Luhtanen, Lahti, Luhanka, Porvoo, Kuhmoinen
Pekka Nurminen, Luhanka
Tuovi Nöjd, Helsinki
Tuula Ollinen, Koski TI
Irja Peräniitty, Iitti
Päivi Rahikainen, Rovaniemi
Timo Rantakaulio, Savitaipale
Sointu Rinne, Eurajoki
Anneli Salo, Nastola
Leena Salo, Pertteli
Talvikki Salonen, Loppi, Tampere
Kaj Simberg, Kirkkonummi
Raimo Sivonen, Sipoo
Kerttuli Suni, Noormarkku, Ilmajoki
Pinja Suomalainen, Kuopio
Sanni Särkkä, Raahe, Kuopio
Liisa Tolonen, Karjaa
Ritva Vaari, Alavieska
Juha Vuorio, Oulu

Lämpimät kiitokset kaikille siementen kerääjille!

Sisältö

- 1 Siemeniä, elämyksiä,
tarinoita, kysymyksiä!
- 1 Yleistä, tilausohjeet
- 4 Perennat eli monivuotiset
puutarhakukat
- 29 Luonnonkasvit
- 36 Yksivuotiset kesäkukat
- 41 Huonekasvit
- 42 Puut
- 42 Pensaat
- 45 Puuvartiset köynnökset
- 45 Mauste- ja lääkeyrtit
- 46 Hyötykasvit
- 49 Hakemisto
- 53 Siementen kerääjät